

Tuoreiden hedelmien ja vihannesten kaupan pitämistä koskevat vaatimukset

Ohje hedelmä- ja vihannesalalle

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO	5
2 SOVELLETTAVAT SÄÄDÖKSET	6
2.1 Kaupan pitämisen vaatimusten keskeinen sisältö	7
2.2 Mitä tuotteita vaatimukset koskevat	8
2.3 Mitä hyötyä kaupan pitämisen vaatimuksista on	9
3 KÄYTTETYT KÄSITTEET	9
3.1 Kaupan pitämisen yleisvaatimukset	9
3.2 Kaupan pitämisen erityisvaatimukset	10
3.3 Pakkaus	11
3.3.1 Tukkupakkaus	11
3.3.2 Kuluttajapakkaus	11
3.3.3 Sekoitus/seospakkaus	12
3.4 Merkinnät	12
3.5 Erä	13
3.6 Toimija (tuotteiden haltija)	13
3.7 Tietokanta	13
3.8 Tarkastaja	13
3.9 EU-etiketti	14
3.10 EUR-Lex	14
3.11 Laitteet	14
4 TOIMIJAN VELVOLLISUUDET	15
4.1 Toimijan vastuu tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta	15
4.2 Avustus- ja tiedonantovelvollisuus	15
4.3 Ilmoitusvelvollisuus	15
5 PAKOLLISET MERKINNÄT	16
5.1 Yleisvaatimuksen mukaan	16
5.2 Erityisvaatimusten mukaan	17
5.3 Vähittäismyynnissä	17
5.3.1 Pakatut tuotteet	17
5.3.2 Pakkaamattomat tuotteet	18
5.4 Sekoitukset/seospakkaukset	18
6 KAUPAN PITÄMISEN YLEISVAATIMUKSET	19
6.1 Vähimmäisvaatimukset laadulle	19
6.2 Vähimmäisvaatimukset kypsyydelle	20

6.3 Sallitut poikkeamat	20
6.4 Merkitseminen	21
7 KAUPAN PITÄMISEN ERITYISVAATIMUKSET	22
7.1 Tuotteen määritelmä	22
7.2 Laatu koskevat säännökset	22
7.3 Kokoluokittelua koskevat säännökset.....	23
7.4 Sallittuja poikkeamia koskevat säännökset	23
7.5 Esillepanoa koskevat säännökset.....	23
7.6 Merkitsemistä koskevat säädökset	24
8 VALVONTA	25
8.1 Tarkastuskohteet	25
8.2 Tarkastukset	25
Liite 1.....	28
Tuotteet, joihin kaupan pitämisen vaatimuksia sovelletaan	28
Liite 2.....	30
Tuotteet, joihin kaupan pitämisen vaatimuksia ei sovelleta	30
Liite 3.....	32
Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, LIITE I, A OSA, KAUPAN PITÄMISEN YLEISVAATIMUKSET.....	32
Liite 4.....	35
Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 1 osa: OMENOIDEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET	35
Liite 5.....	51
Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 2 osa: SITRUSHEDELMIEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET	51
Liite 6.....	61
Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 3 osa: KIIVIEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET	61
Liite 7.....	67
Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 4 osa: SALAATTIEN SEKÄ KÄHÄRÄ- JA SILOENDIIVIEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET	67
Liite 8.....	73
Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 5 osa: PERSIKOIDEN JA NEKTARIINIEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET	73
Liite 9.....	80
Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 6 osa: PÄÄRYNÖIDEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET	80

Liite 10	91
Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 7 osa: MANSIKOIDEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET	91
Liite 11	97
Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 8 osa: PAPRIKOIDEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET	97
Liite 12	103
Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 9 osa: SYÖTÄVIKSI TARCOITETTUIEN VIINIRYPÄLEIDEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET	103
Liite 13	109
Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 10 osa: TOMAATTIEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET	109

1 JOHDANTO

Tuoreiden hedelmien ja vihannesten kaupan pitämistä säätelevät Euroopan parlamentin ja neuvoston sekä komission antamat asetukset. Kaupan pitämisen vaatimukset tuoreille hedelmä- ja vihannesalan tuotteille ovat osa EU:n maatalouden yhteistä markkinajärjestelyä ja yhteistä maatalouspolitiikkaa.

Yhtenäiset ja yhteisesti sovitut säännöt tietyn laatuluokan ominaisuuksista kullakin tuotteella tarvitaan helpottamaan maailmanlaajuista hedelmä- ja vihanneskauppaa. Säännösten tavoitteena on saada markkinoille yhdenmukaista ja tyydyttävää laatua olevia tuoreita kasviksia sekä tarjota kuluttajille laadultaan ja alkuperältään aitoja tuotteita.

Kaupan pitämisen erityisvaatimukset on vahvistettu kymmenelle tuoteryhmälle, joista käydään rahallisesti mitattuna eniten yhteisön sisäistä ja ulkoista kauppaa. Nämä kymmenen tuoteryhmää ovat: omenat, sitrushedelmät (mukaan lukien sitruunat, mandariinit, satsumat, klementiinit ja appelsiinit), kiivit, salaattit (mukaan lukien kähärä- ja siloendiivit; ei koske ruukkusalaatteja), persikat ja nektariinit, päärynät, mansikat, paprikat, viinirypäleet ja tomaatit. Lähes kaikkia muita hedelmä- ja vihannesalan tuotteita voidaan pitää kaupan, kun ne ovat kaupan pitämisen yleisvaatimusten mukaisia.

Tämä ohje on tarkoitettu tietopaketiiksi valvontaviranomaisille ja hedelmä- ja vihannesalan toimijoille. Kaikkien hedelmä- ja vihannesalalla toimivien velvollisuus on noudattaa tässä ohjeessa esitellyjä kaupan pitämisen vaatimuksia. Kaupan pitämisen vaatimukset ovat sellaisenaan voimassaolevaa lainsäädäntöä kaikissa jäsenmaissa. Vaatimukset koskevat useimpia tuoreita hedelmä- ja vihannesalan tuotteita esimerkiksi tuonnissa, viennissä, viljelijän/tuottajan tilalta toimitettaessa, pakkaamossa, tukussa, jälleenmyynnissä ja vähittäismyynnissä.

Tässä ohjeessa on esitelty lyhyesti säädösten keskeistä sisältöä, käytettyjä käsitteitä, toimijoiden velvoitteita, pakollisia merkintöjä ja kaupan pitämisen vaatimustenmukaisuuden valvonnan valvontajärjestelyjä. Kaupan pitämisen yleisvaatimus sekä tuotekohtaiset erityisvaatimukset löytyvät kokonaisuudessaan liitteinä ohjeen lopusta.

Viranomaisen toiminnan tulee perustua laissa olevaan toimivaltaan ja viranomaistoiminnassa tulee tarkoin noudattaa lakia. Viranomaisohjeet eivät ole oikeudelliselta luonteeltaan muita viranomaisia tai toimijoita sitovia. Viime kädessä lainsäädännön soveltamista koskevat kysymykset ratkaisee tuomioistuin.

Tässä ohjeessa on sekä suoria lainauksia lainsäädännöstä että tulkintoja lainsäädännön soveltamisesta. Ohjeessa esitetyt tulkinnat ovat Ruokaviraston näkemyksiä siitä, miten lainsäädäntöä tulisi soveltaa.

Säädöksissä mahdollisesti tapahtuvat muutokset päivitetään Ruokaviraston internetsivuille (www.ruokavirasto.fi). Tämä ohje korvaa aiemman vastaavan Eviran ohjeen 17061/2. Säädöksissä mahdollisesti tapahtuvat muutokset päivitetään Ruokaviraston internetsivuille (www.ruokavirasto.fi).

2 SOVELLETTAVAT SÄÄDÖKSET

Tuoreiden hedelmien ja vihannesten kaupan pitämistä koskevia vaatimuksia säätelevät erityisesti seuraavat säädökset:

- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1308/2013** maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 992/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta; artikkelit 74-76 sekä liitteessä I oleva IX osa: Hedelmät ja vihannekset
- **Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 543/2011** neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä hedelmä- ja vihannesalan sekä hedelmä- ja vihannesjalostealan osalta; II osasto (artikkelit 3-18) sekä liitteet I-V
- **Laki maataloustuotteiden markkinajärjestelystä 999/2012**; sisältäen muutoksen 1194/2013 (Laki maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta).

Euroopan unionin asetukset ovat sellaisenaan voimassa olevaa lainsäädäntöä kaikissa jäsenmaissa. Säädökset ovat luettavissa ja tulostettavissa Euroopan unionin [EUR-Lex-internetsivustolta](#).

Parlamentin ja neuvoston asetuksen liitteessä määritellään hedelmä- ja vihannesalan tuotteet, joita kaupan pitämisen vaatimukset koskevat. Komission täytäntöönpanoasetuksen liitteessä esitetään kaupan pitämisen erityisvaatimukset kymmenelle tuoteryhmälle (jatkossa erityisvaatimustuotteet) sekä kaupan pitämisen yleisvaatimukset kaikille muille hedelmä- ja vihannesalan tuotteille, joita kaupan pitämisen vaatimukset koskevat (jatkossa yleisvaatimustuotteet). Täytäntöönpanoasetuksessa on määritelty muun muassa laatu- ja merkintävaatimukset Euroopan unionin alueella markkinoitaville ja yhteisön alueelle tuotaville tuoreille hedelmille ja vihanneksille. Lisäksi siinä on kuvattu

tarkastusmenetelmät. Kansallisessa asetuksessa on määritelty työnjako eri valvontaviranomaisten välillä.

2.1 Kaupan pitämisen vaatimusten keskeinen sisältö

EU:n kaupan pitämisen vaatimukset tuoreille hedelmä- ja vihannesalan tuotteille ovat osa EU:n yhteistä markkinajärjestelyä. Kaupan pitämisen vaatimukset ovat voimassa kaikissa kaupankäynnin vaiheissa, kaupan pitämisen koko ketjussa. Esimerkiksi tuonnissa, viennissä, viljelijän/tuottajan tilalta toimitettaessa, pakkaamossa, tukussa, jälleenmyynnissä ja vähittäismyynnissä.

Vaatimusten tarkoituksena varmistaa se, että kuluttajille tarjottavissa tuoreissa hedelmä- ja vihannesalan tuotteissa on asianmukaiset merkinnät ja että tuotteiden laatu on hyväksyttävä. Kuluttajan tulee saada riittävät ja oikeat tiedot tuoreiden hedelmien ja vihannesten alkuperämaasta, laatuluokasta ja tarvittaessa lajikkeesta tai kaupallisesta tyyppistä. Vaatimuksilla pyritään myös estämään huonolaatuisten tuotteiden päätyminen tuoretuotemarkkinoille.

EU:n kaupan pitämisen vaatimukset määrittelevät vähimmäistason kuluttajille tarjottaviksi kelpaavien tuoreiden hedelmä- ja vihannesalan tuotteiden laadulle. Sekä kaupan pitämisen erityis- että yleisvaatimusten mukaan tuotteiden täytyy olla laadultaan kaupakelpoisia eli eheitä, terveitä, puhtaita, lähes vailla tuholaisia, vailla tuholaiden mallolle aiheuttamia vaurioita, vailla epätavallista pintakosteutta, vailla vierasta hajua ja/tai makua ja riittävän kehittyneitä/kypsiä, mutta ei ylikehittyneitä/ylikypsiä.

Erityisvaatimustuotteiden on lisäksi oltava tuoreen näköisiä. Niitä voidaan pitää kaupan vain luokiteltuina kyseisen tuotteen vaatimusten mukaisesti laatuluokkiin Ekstra, I tai II, paitsi salaatti, jolle on käytössä vain laatuluokat I ja II. Erityisvaatimustuotteita ei voi myydä tuorekäyttöön, jos tuotteet eivät täytä asianomaisen tuotteen vaatimuksia tai laatuluokkien vaatimuksia.

Tuoremyyntiin tarkoitettujen kokonaisuina myytävien hedelmä- ja vihannesalan tuotteiden alkuperämaa pitää aina ilmoittaa. Tämä tarkoittaa kaupan pitämisen kaikkia vaiheita, sillä oikean alkuperämaatiedon täytyy kulkea erän mukana. Pakattujen tuotteiden pakkauksissa pitää aina olla pakkaajatieto (pakkaajan/lähtäjän nimi ja fyysinen osoite). Erityisvaatimustuotteiden pakkauksissa pitää lisäksi ilmoittaa laatuluokka ja tarvittaessa tuotteen vaatimusten mukaan lajike tai tyyppi, kokoluokka (jos tuotteet luokitellaan koon mukaan) ja pakkauksen sisällön määrä.

Vähittäismyynnissä irtomyyntituotteiden lähellä on ilmoitettava alkuperämaa maan koko nimellä (täydellinen tai yleisesti käytetty nimi, ei lyhenne).

Erytisvaatimustuotteiden yhteydessä on lisäksi ilmoitettava laatuluokka ja tarvittaessa lajike tai tyyppi.

2.2 Mitä tuotteita vaatimukset koskevat

EU:n kaupan pitämisen vaatimukset koskevat suurinta osaa tuoreista hedelmä- ja vihannesalan tuotteista.

Seuraavien tuotteiden tulee täyttää yksityiskohtaiset kaupan pitämisen erityisvaatimukset:

- omenat,
- sitrushedelmät (mukaan lukien sitruunat, mandariinit, satsumat, klementiinit ja appelsiinit),
- kiivit,
- salaatit (mukaan lukien kähärä- ja siloendiivit; ei koske ruukkusalaatteja),
- persikat ja nektariinit,
- päärynät,
- mansikat,
- paprikat,
- viinirypäleet,
- tomaatit.

Lähes kaikkien muiden tuoretuotteiden (tuoreena myytävien kasvien) tulee täyttää kaupan pitämisen yleisvaatimukset, lukuun ottamatta kuitenkin esimerkiksi seuraavia tuotteita: ruokaperuna, chilit, sokerimaissi, oliivit, kaprikset, metsäsienet (muut kuin viljellyt sienet), banaanit, taatelit, inkivääri, tilli, rakuuna, maa-artisokka, bataatti, pinjansiemenet, kuorettomat pähkinät ja mantelit, maapähkinät, valmiit ja prosessoidut tuotteet, kuivatut tuotteet, teolliseen valmistukseen tarkoitetut tuotteet. Banaanille on oma markkinajärjestelynsä ja vihreälle, kypsyttämättömälle banaanille kaupan pitämistä koskevat vaatimukset. Kypsytettyä banaania ja ruokaperunaa sekä muita kaupan pitämisen vaatimusten ulkopuolelle jääviä tuotteita voidaan pitää kaupan, kun ne ovat elintarvikkeeksi kelpavia ja täyttävät yleiset elintarvikkeita koskevat turvallisuus- ja merkintävaatimukset.

Katso tarkemmin tuotteet, joihin kaupan pitämisen vaatimuksia sovelletaan (liite 1) ja poikkeukset kaupan pitämisen vaatimusten soveltamisesta (liite 2).

2.3 Mitä hyötyä kaupan pitämisen vaatimuksista on

Kuluttajan näkökulmasta vaatimukset varmistavat sen, että kuluttaja voi tehdä tietoon perustuvia valintoja ja maksaa tuotteista laatua vastaavan hinnan. Ne takaavat kaupan pidettävien tuotteiden yhtenäisen laadun ja esillepanon edellyttämällä oikeita merkintöjä ja varmistamalla, että kuluttajille annetaan tarvittavat tiedot ja että kuluttajia ei johdeta harhaan. Esimerkiksi alkuperämaa täytyy aina ilmoittaa koko nimellä.

Kauppiaan näkökulmasta vaatimukset edistävät jakelun tehokkuutta ja kansainvälistä kauppaa mahdollistamalla yhdenmukaisten tuotteiden kaupankäynnin maailmanlaajuisesti. Tämä edistää rehellistä kilpailua koko markkinointiketjussa. Vaatimukset mahdollistavat yhtenäisen laadun, lajittelun ja merkinnät, mikä tekee mahdolliseksi tuotteiden ostamisen niitä näkemättä esimerkiksi puhelimitse tai internetissä.

Tuottajan näkökulmasta yhtenäinen ja yksityiskohtainen laatu-, lajittelu-, ja merkintäjärjestelmä varmistaa tuotteiden puolueettoman kohtelun markkinoilla. Vaatimukset auttavat tuottajaa saamaan kunnan tuoton hyvälaatuisista tuotteista estämällä huonolaatuisten tai virheellisesti merkittyjen tuotteiden päätyminen markkinoille.

3 KÄYTTETYT KÄSITTEET

3.1 Kaupan pitämisen yleisvaatimukset

Yleisvaatimukset toimivat yksinkertaistettuina kaupan pitämisen vaatimuksina. Yleisvaatimuksia sovelletaan kaikkiin niihin tuotteisiin, joita kaupan pitämisen erityisvaatimukset eivät koske. Yleisvaatimustuotteiden täytyy olla hyväkuntoisia (vahingoittumattomia), kohtuullisen hyvälaatuisia ja myyntikelpoisia (kauppakelpoisia):

- eheitä,
- terveitä (esimerkiksi ei mätiä, pahoin kolhiintuneita tai pahoin vaurioituneita)
- puhtaita,
- lähes vailla tuholaisia,
- vailla tuholaisien malleille aiheuttamia vaurioita,
- vailla epätavallista pintakosteutta,
- vailla vierasta hajua ja/tai makua,
- riittävän kehittyneitä/kypsiä, mutta ei ylikehittyneitä/ylikäypsiä.

Alkuperämaa pitää aina ilmoittaa. Lisäksi pakkauksiin on merkittävä aina pakkaajan/lähtettäjän nimi ja fyysinen osoite. Kaupan pitämisen yleisvaatimuksista kerrotaan tarkemmin luvussa 6.

Yleisvaatimukseen ei sisälly vaatimusta laatuluokasta tai lajikkeesta. Jos kuitenkin yleisvaatimustuotteet halutaan myydä lajiteltuina ja luokiteltuina, ne voidaan lajitella ja luokitella jonkin kansainvälisen standardin mukaan, esimerkiksi YK:n talouskomission YK/ ECE (= UNECE) hyväksymät standardisuositukset tai vastaavat. Kun tuotteet on lajiteltu ja luokiteltu standardin mukaan, niiden on täytettävä kyseisen standardin laatu- ja merkintävaatimukset. Suomennetut UNECE standardit 13 kansallisesti tärkeälle yleisvaatimustuotteelle (tuoteryhmälle) löytyvät Ruokavirasto.fi -sivustolta.

3.2 Kaupan pitämisen erityisvaatimukset

Erytisvaatimukset ovat yksityiskohtaisia vaatimuksia, jotka koskevat tuoreiden hedelmien ja vihannesten laatua ja lajittelua laadun mukaan, kypsyyssastetta, kokoa ja lajittelua koon mukaan, pakkaamista sekä pakkauksiin ja tuotetta seuraaviin saateasiakirjoihin tehtäviä merkintöjä. Kaupan pitämisen erityisvaatimuksia sovelletaan seuraaville tuotteille ja tuoteryhmille: omenat, sitrushedelmät (sitruunat, mandariinit, satumat, klementiinit, appelsiinit), kiivit, salaattit (kähärä- ja siloendiivit; pois lukien ruukkusalaattit), persikat ja nektariinit, päärynät, mansikat, paprikat, viinirypäleet ja tomaatit.

Erytisvaatimustuotteet täytyy lajitella ja luokitella niiden laadun mukaan. Yleisimmin käytettyjä laatuluokkia ovat I ja II luokka. Salaattia lukuun ottamatta muilla erityisvaatimustuotteilla on olemassa myös Ekstra luokka. Laatuluokkia voisi kuvailla lyhyesti seuraavasti:

- **Ekstra luokka:** Erittäin hyvälaatuisia tuotteita, kooltaan, muodoltaan, väritykseltään ja muulta olemukseltaan yhtenäisiä, vain hyvin vähäisiä pinnallisia virheitä sallitaan
- **I luokka:** Hyvälaatuisia tuotteita, vähäisiä virheitä, kuten vähäisiä kuorivirheitä tai vähäisiä muotovirheitä sallitaan
- **II luokka:** Kohtuullisen hyvälaatuisia tuotteita, joissa voi olla yksi tai useampia virheitä (tuotteesta riippuen), kuten vähäistä kolhiutumista, kuorivaurioita tai muoto- ja värivirheitä.

Erityisvaatimustuotteiden täytyy aina täyttää myös vaatimukseen sisältyvät vähimmäisvaatimukset, joiden mukaan tuotteiden täytyy olla:

- eheitä,
- terveitä (esimerkiksi ei mätiä, pahoin kolhiintuneita tai pahoin vaurioituneita)
- puhtaita,
- tuoreen näköisiä,
- lähes vailla tuholaisia,
- vailla tuholaisien mallolle aiheuttamia vaurioita,
- vailla epätavallista pintakosteutta,
- vailla vierasta hajua ja/tai makua,
- riittävän kehittyneitä/kypsiä, mutta ei ylikehittyneitä/ylikypsiä.

Joidenkin tuotteiden erityisvaatimuksissa on vielä lisää täydentäviä vaatimuksia.

Erityisvaatimusten alaisia tuotteita voidaan myydä yhteisön alueella ainoastaan, kun tuotteet on lajiteltu, luokiteltu ja merkitty vaatimusten mukaisesti. Tuotekohtaiset erityisvaatimukset alkavat luvusta 7 ”Kaupan pitämisen erityisvaatimukset”.

3.3 Pakkaus

Pakkaus on kokonaisuus, joka muodostuu tuotteesta ja sitä ympäröivästä päällyksestä. Pakkaamisen tarkoituksena on helpottaa irtotuotteiden tai kuluttajapakkausien pakattujen tuotteiden siirtämistä ja kuljettamista. Pakkaamisen tarkoituksena on myös suojata tuotteita ja ehkäistä tuotteiden vaurioituminen kuljetuksen aikana.

3.3.1 Tukkupakkaus

Tässä ohjeessa käsitteellä tukkupakkaus tarkoitetaan kuljetusta helpottavaa laatikkoa, johon kauppakunnostetut ja lajitellut hedelmä- ja vihannesalan tuotteet pakataan ja jossa ne kuljetetaan pakkaamosta tukkukauppaan ja edelleen vähittäismyyntiin. Puhemielessä käytetään usein ilmausta tukkupakkaus, esimerkiksi laatikollinen omenoita, laatikollinen suojakelmuun pakattuja salaatteja tai laatikollinen kirsikka- tomaattirasioita.

3.3.2 Kuluttajapakkaus

Kuluttajapakkaus on pakkauspäällyksestä ja sisällöstä muodostuva yksittäinen pakkaus, joka muodostaa myyntipaikassa loppukäyttäjälle tai kuluttajalle myytävän

yksikön. Kuluttajapakkausta tarkoitetaan myös puhuttaessa myyntipakkauksesta tai valmispakkauksesta (valmiiksi pakattu elintarvike).

Kuluttajapakkauksia ovat myös myyntipakkaukset, joissa pakkaus peittää tuotteen kokonaan tai osittain niin, että sisältöä ei voi muuttaa pakkausta avaamatta tai vaihtamatta (esimerkiksi kaksi suippopaprikaa, kolme eriväristä paprikaa tai nippu varhaisporkkanoita pussissa tai rasiallinen kirsikkatomaatteja tai viinirypäleitä). Yhden yksittäisen tuotteen suojakalvo ei kuitenkaan ole pakkaus (esimerkiksi yksittäisen paprikan, salaatin tai kurkun suojakalvo/suojakääre). Kuluttajapakkaukseen tarvitaan pakkausmerkinnät, mutta suojakääreeseen ei.

3.3.3 Sekoitus/seospakkaus

Eri hedelmä- ja vihanneslajien sekoituksesta tai seospakkauksesta puhutaan, kun enintään viisi kiloa painavaan pakkaukseen on pakattu sekaisin eri hedelmä- ja vihanneslajeja. Seospakkauksen tuotteiden on oltava tasalaatuisia. Pakkaus voi sisältää sekaisin sekä erityis- että yleisvaatimustuotteita. Jokaisen seospakkaukseen kuuluvan erityisvaatimustuotteen on oltava kyseistä tuotetta koskevien erityisvaatimusten mukainen ja pakkaukseen kuuluvien yleisvaatimustuotteiden on oltava yleisvaatimusten mukaisia. Seospakkauksiin on tehtävä kustakin pakkaukseen kuuluvasta tuotteesta vaatimusten mukaiset merkinnät. Seospakkausten merkinnöistä kerrotaan tarkemmin kohdassa 5.4.

3.4 Merkinnät

Pakkausmerkinnät on tehtävä hedelmä- ja vihannespakkauksen (ja suljetun kuluttajapakkauksen) samalle sivulle selvästi ja näkyvästi. Merkinnät voidaan painattaa suoraan pakkaukseen tai ne voidaan tehdä pakkaukseen kiinnitettyyn etikettiin. Pakkaamattomia tuotteita myytäessä on myytävien tuotteiden välittömässä läheisyydessä oltava myyntikyltti.

Myös hedelmä- ja vihanneserien mukana kulkevien saateasiakirjojen tiedot ovat merkintöjä. Hedelmä- ja vihanneserien saateasiakirjoissa (lähete/rahtikirja) ja laskuissa (kuluttajalle annettavaa kuittia lukuun ottamatta) on mainittava tuotteiden nimi ja alkuperämaa sekä erityisvaatimusten edellyttämät tiedot laatuluokasta, lajikkeesta tai kaupallisesta tyypistä. Pakollisista merkinnöistä kerrotaan tarkemmin luvussa 5.

3.5 Erä

Erä koostuu tuotteista, joilla on tarkastushetkellä seuraavat samat ominaisuudet:

- pakkaaja ja/tai lähettäjä
- alkuperämaa
- tuote (laji)
- laatuluokka
- kokoluokka (jos sovelletaan kokolajittelua)
- lajike tai kaupallinen tyyppi (vastaavien vaatimusten mukaisesti)
- pakkauksen tyyppi ja ulkoasu.

3.6 Toimija (tuotteiden haltija)

Toimijalla tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on hallussaan hedelmiä tai vihanneksia, joihin sovelletaan kaupan pitämisen vaatimuksia, tarkoituksenaan niiden esillepano tai myyntiin saattaminen myyntitarkoituksessa, niiden myyminen tai niiden muulla tavoin kaupan pitäminen. Tuotteiden haltija (toimija) on vastuussa tuotteista ja siitä että hänen hallussaan olevat tuoreet hedelmät ja vihannekset ovat vaatimusten mukaisia. Kaupan pitämisen vaatimukset ovat tuotteiden haltijaa velvoittavia. Toimijaa valvotaan ja toimijan luo tehdään tarkastuskäyntejä.

3.7 Tietokanta

Ruokaviraston ylläpitämä (tarkastus-) tietokanta, johon merkitään toimijan seuraavat tiedot: toimijan nimi, yhteystiedot, yritystunnus (tai muu vastaava toimijan yksilöimiseen tarvittava tunnus), toimijan käsittelemien tuotteiden lajit ja toiminnan laajuus sekä näitä tietoja koskevat muutokset.

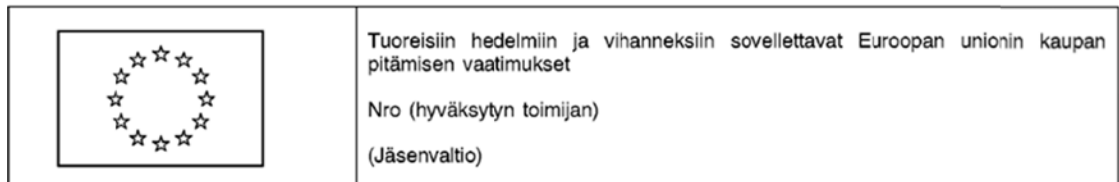
3.8 Tarkastaja

Tarkastaja on Ruokaviraston kouluttama henkilö, joka tarkastaa hedelmä- ja vihanneserien vaatimustenmukaisuutta. Toimijoiden velvollisuus on antaa tarkastajalle tutkittaviksi kaikki tarkastuksen kannalta tarpeelliset (osto-, myynti-, kirjanpito-, varastointi-, kuljetus-) asiakirjat.

3.9 EU-etiketti

Lupa merkin käyttöön voidaan myöntää lainsäädännön edellytykset täyttävälle toimijoille. Kuvan 1 mukainen niin sanottu EU-etiketti (= lupa) ei ole käytössä Suomessa tällä hetkellä. EU-maista peräsin olevien tuotteiden pakkauksissa merkillä on voitu korvata pakkaajan nimi ja osoite.

Kuva 1: EU-etiketti

3.10 EUR-Lex

[EUR-Lex](#) tarjoaa suoran ja ilmaisen yhteyden Euroopan unionin säädöksiin. Järjestelmästä voi lukea Euroopan unionin virallista lehteä. Se sisältää myös muun muassa perussopimukset, lainsäädännön, oikeuskäytännön sekä lainsäädännön valmisteluasiakirjat.

Lähes kaikista asetuksista, direktiiveistä ja päätöksistä julkaistaan niin sanottu konsolidoitu versio, joka sisältää myös lainsäädäntöön tulleet muutokset. On hyvä huomioida, että konsolidoitu versio ei ole virallinen versio säädöksestä eikä se välttämättä ole ajantasainen, vaan siitä saattaa puuttua esimerkiksi viimeisimmän muutosasetuksen tuomat päivitykset. Alkuperäiset säädökset ja konsolidoidut versiot löytyvät sivuston yksinkertaisen haun avulla.

3.11 Laitteet

Refraktometri-laitteella mitataan hedelmän vähimmäissokeripitoisuutta, joka ilmaistaan Brixin asteikolta saadulla arvolla.

Penetrometri-laitteella mitataan hedelmän kiinteyttä. Mittaukseen käytetään halkaisijaltaan erikokoisia kärkiä, joilla hedelmää isketään eri paineella. Mitä kovempi iskuvoima tarvitaan, sitä kiinteämpi (eli raamempi) hedelmä on, paine ilmoitetaan kg/0,5 cm².

4 TOIMIJAN VELVOLLISUUDET

Hedelmien ja vihannesten kaupan pitämistä koskevia vaatimuksia on sovellettava kaikissa kaupankäynnin vaiheissa, myös tuonnissa ja viennissä. Säädökset ovat toimijaa velvoittavia. Tuotteiden haltija vastaa siitä, että hänen hallussaan olevat hedelmä- ja vihannesalan tuotteet ovat vaatimusten mukaisia. Toimijoiden vastuulla on välittää vaaditut tiedot muuttumattomina tuotteiden loppukäyttäjälle saakka.

Toimijan vastuulla on varmistua, että merkinnät (pakkausmerkinnät, myyntikyltit, saateasiakirjat) ovat asianmukaiset ja paikkansa pitävät. Tämä tarkoittaa säännöllistä laaduntarkkailua ja sen varmistamista, että tuotteista on ilmoitettu esimerkiksi oikea laatuluokka. Vaatimustenmukaisuudesta huolehtiminen tarkoittaa myös esimerkiksi sitä, että eri alkuperämaista tulevia tuotteita ei tule sekoittaa irtomyyntituotteita myytäessä.

4.1 Toimijan vastuu tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta

Toimija ei saa myydä tai pitää kaupan hedelmiä tai vihanneksia, jos tuotteet eivät ole vaatimusten mukaisia. Toimijan on varmistettava tuotteet vastaanottaessaan, että tuotteiden laatu ja pakkausmerkinnät ovat kunnossa ja että tuotteet vastaavat pakkaukseen ja saateasiakirjaan merkittyä laatuluokkaa. Tässä kohtaa on hyvä muistaa säädösten vaatimus siitä, että kuluttajille on annettava riittävästi ja oikeaa tietoa tuoreiden hedelmien ja vihannesten alkuperämaasta, laatuluokasta ja tarpeen mukaan lajikkeesta ja, että kuluttajaa ei saa johtaa harhaan.

4.2 Avustus- ja tiedonantovelvollisuus

Toimija on velvollinen avustamaan tarkastuksen suorittamisessa. Hedelmä- ja vihannesalan toimijat ovat velvollisia antamaan tarkastusviranomaisille kaikki tiedot, jotka nämä katsovat tarpeellisiksi vaatimustenmukaisuustarkastusten tekemiseksi. Lisäksi toimijan velvollisuus on antaa tutkittaviksi kaikki tarkastuksen kannalta tarpeelliset asiakirjat (myynti-, osto-, kirjanpito-, varastointi-, kuljetusasiakirjat).

4.3 Ilmoitusvelvollisuus

Tuoreita kasviksia myyvän tai myynnissä pitävän toimijan tulee kuulua Ruokaviraston ylläpitämään tietokantaan. Toimijan on ilmoitettava toimintaa aloittaessaan kunnalliselle elintarvikevalvontaviranomaiselle tietokantaan merkitsemistä varten seuraavat tiedot: toimijan nimi, yhteystiedot, yritystunnus (tai muu vastaava toimijan

yksilöimiseen tarvittava tunnus), toimijan käsittelemien hedelmä-
/vihannestuotteiden lajit ja toiminnan laajuus. Tarvittaessa toimijan on ilmoitettava
myös näitä tietoja koskevat muutokset.

5 PAKOLLISET MERKINNÄT

Merkinnät tuoreiden hedelmien ja vihannesten pakkauksiin on tehtävä selvin ja
näkyvin kirjaimin pakkauksen yhdelle sivulle. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikki vaaditut
tiedot on oltava luettavissa pakkauksen samalta sivulta ilman, että pakkausta
tarvitsee käänellä. Merkinnät voidaan tehdä suoraan pakkaukseen tai etikettiin,
joka on kiinnitetty pakkaukseen.

Irtotavarana esimerkiksi kuljetuskontissa toimitettavien hedelmien ja vihannesten
merkinnät on tehtävä tuotteiden mukana seuraavaan saateasiakirjaan. Asiakirja on
sijoitettava kuljetusvälineen sisäpuolelle näkyvälle paikalle.

Pakattuina toimitettavien hedelmä- ja vihannesarjojen laskuissa ja saateasiakirjoissa
(kuluttajalle annettavaa kuittia lukuun ottamatta) on mainittava tuotteiden nimi ja
alkuperämaa sekä tapauksen mukaan kaupan pitämisen erityisvaatimusten
edellyttämät merkinnät laatuluokasta, lajikkeesta tai kaupallisesta tyyppistä. Jos tuote-
erä on tarkoitettu jalostukseen, erää koskeviin laskuihin ja saateasiakirjoihin on
merkittävä ”tarkoitettu jalostettavaksi” tai muu vastaava ilmaisu. Saateasiakirja on
tärkeä dokumentti tuotteiden jäljitettävyyden kannalta.

5.1 Yleisvaatimuksen mukaan

Tuoreiden hedelmien ja vihannesten pakkauksiin pitää aina merkitä alkuperämaa
sekä pakkaajan/lähtäjän nimi ja osoite. Osoitteella tarkoitetaan fyysistä osoitetta
(esimerkiksi postiosoite). Lisäksi pakkausmerkinnöissä tulee noudattaa EU:n yleisiä
kaikkia elintarvikkeita koskevia pakkausmerkintävaatimuksia. Kaupan pitämistä
koskevat yleisvaatimukset edellyttävät alkuperämaan merkitsemisen
yleisvaatimustuotteiden pakkausten lisäksi myös saateasiakirjoihin ja laskuihin.
Yleisvaatimustuotteet voidaan myös lajitella ja luokitella jonkin kansainvälisen
standardin mukaan, jolloin pakkauksiin on tehtävä käytetyn standardin vaatimusten
mukaiset merkinnät.

5.2 Erityisvaatimusten mukaan

Erityisvaatimusten mukaan tulee ilmoittaa alkuperämaan lisäksi aina pakkaajan/lähetäjän nimi ja fyysinen osoite sekä laatuluokka, johon kyseiset tuotteet on luokiteltu. Omenalla, appelsiinilla, mandariineilla (ja niiden hybrideillä), päärynällä ja viinirypäleillä on ilmoitettava myös lajikkeen nimi ja satsumilla ilmaisu ”satsumia”, klementiineillä ilmaisu ”klementiinejä” sekä persikoilla ja nektariineilla on ilmoitettava hedelmälihan väri. Myös kiivillä on ilmoitettava hedelmälihan (mallon) väri, jos se on muu kuin vihreä. Mansikoita ja viinirypäleitä lukuun ottamatta muilla erityisvaatimustuotteilla on ilmoitettava kokoluokka (jos tuotteet on lajiteltu koon mukaan).

5.3 Vähittäismyynnissä

Vähittäismyynnissä eli kaupoissa ja toreilla suoraan loppukäyttäjälle eli kuluttajalle myytävät tuotteet on merkittävä niin että kuluttajalle välittyvät oikeat ja paikkansa pitävät tiedot. Ostettaessa/hankittaessa tuotteita vähittäismyyntiä varten on laskussa oltava tuotteen nimen lisäksi tieto alkuperämaasta.

Erityisvaatimustuotteiden ostolaskuissa on oltava lisäksi tieto laatuluokasta ja omenalla, appelsiinilla, mandariinilla, päärynällä ja viinirypäleillä lajikkeen nimi. Kuluttajalle annettavassa kuitissa edellä mainittuja tietoja ei tarvitse kuitenkaan ilmoittaa.

5.3.1 Pakatut tuotteet

Kuluttajapakkauksissa myytävien hedelmien ja vihannesten pakkauksiin tarvitaan vastaavat merkinnät kuin tukkupakkauksissa. Pakkausmerkintöjen pitää olla myös näkyviä ja selkeitä. Merkinnät on tehtävä kuluttajapakkauksen samalle sivulle. Lisäksi on ilmoitettava myös kuluttajapakkauksen nettopaino. Painoa ei tarvitse ilmoittaa, jos tuotteet myydään kappaletavarana ja jos lukumäärä on nähtävissä selvästi pakkauksen ulkopuolelta.

Pakkausmerkinnät vaaditaan, kun suljetussa myyntipakkauksessa on useampi kuin yksi tuote. Sen sijaan yksittäiselle kelmulla tai muovilla suojatulle tuotteelle, kuten salaatti tai paprika, riittävät pakkauslaatikon tai myyntikyltin merkinnät. Myös avonaisiin myyntipakkauksiin tai rasioihin pakatuille tuotteille riittävät kuljetusvaiheessa tukkupakkauslaatikon ja vähittäismyyntivaiheessa myyntikyltin merkinnät. Esimerkiksi mansikkarasiat: avonaisille mansikkarasioille toripöydällä riittää merkinnäksi myyntikyltti rasioiden vieressä. Kuljetuksen aikaisessa tukkupakkauslaatikossa (kuljetuslaatikko) täytyy olla asianmukaiset pakkausmerkinnät. Jos rasiat on suljettu kannella, tarvitaan yksittäisiin rasioihin

kuluttajapakkauksen pakkausmerkinnät: alkuperämaa, pakkaaja, luokka ja pakkauksen paino.

5.3.2 Pakkaamattomat tuotteet

Irtomyynnissä eli myytessä pakkaamattomia tuotteita vähittäismyyjän on asetettava myytävien tuotteiden yhteyteen myyntikyltti. Kyltissä on oltava näkyvin ja selvin kirjaimin tiedot tuotteen alkuperästä sekä tarvittaessa laatuluokasta ja lajikkeesta tai kaupallisesta tyypestä (esimerkiksi omena, Samo, 1 lk, Suomi). Alkuperämaan ilmoittamiseen ei saa käyttää lyhennettä, vaan maan nimi on kirjoitettava kokonaan.

Tiedot on esitettävä niin että kuluttajaa ei johdeta harhaan. Yhdessä kyltissä yhdelle ja samalle tuotteelle voi olla vain yhdet tiedot. Esimerkiksi jos myynnissä on samaan aikaan sekä italialaista että ranskalaista Gala -omenaa on erät pidettävä toisistaan erillään ja kumpikin merkittävä erikseen; yhteen kylttiin: omena, Gala, 1 lk, Italia ja toiseen: omena, Gala, 1 lk, Ranska.

Omena Gala 1 lk Italia	Omena Gala 1 lk Ranska
------------------------------	------------------------------

Vastaavasti vaikka tuotteiden alkuperämaa olisi sama, mutta tuotteet ovat eri lajiketta, erät on pidettävä erillään ja merkittävä erikseen kunkin erän kohdalla kylteillä tai hyllynreunalapuilla:

Omena Discovery 1 lk Suomi	Omena Raike 1 lk Suomi	Omena Collina 1 lk Suomi	Omena Jaspi 1 lk Suomi	Omena Samo 1 lk Suomi	Omena Vuokko 1 lk Suomi
----------------------------------	------------------------------	--------------------------------	------------------------------	-----------------------------	-------------------------------

5.4 Sekoitukset/seospakkaukset

Eri hedelmä- ja vihanneslajeja sisältävien seospakkausten myyminen on sallittua. Seospakkauksiin on tehtävä merkinnät niin että sekoitus ei johda kuluttajaa harhaan. Kunkin tuotteen alkuperää ja laatuluokkaa koskevat tiedot on ilmoitettava tuotteen nimen yhteydessä (esimerkiksi omena Ida Red, 1 lk, Puola 1 kg; omena Granny Smith, 1 lk, Ranska 1 kg; päärynä Conference, 1 lk, Hollanti 1 kg).

Saman lajin eri kauppamuotoja tai lajikkeita voi pakata samaan pakkaukseen (seospakkauksiin). Esimerkiksi kirsikkatomaattilajitelma, jossa on punaisia ja keltaisia kirsikkatomaatteja samassa 250 g kuluttajapakkauksessa. Saman lajin eri

alkuperämaista tulevia tuotteita voi myös pakata samaan kuluttajapakkaukseen, jos eri maista peräisin olevat tuotteet voi helposti erottaa toisistaan ulkonäön perusteella ja kunkin tuotteen kohdalle on merkitty alkuperämaa. Esimerkiksi paprikasekoitus: punainen - Hollanti, keltainen - Israel, vihreä - Espanja tai viinirypälesekoitus: Red Flame - Chile, Thompson Seedless - Intia.

Jos sekoituksissa olevat hedelmät ja vihannekset ovat peräisin useammasta kuin yhdestä jäsenvaltiosta tai kolmannelta maasta, alkuperämaiden täydelliset nimet voidaan tapauksen mukaan korvata jollakin seuraavista merkinnöistä:

- "sekoitus EU:sta peräisin olevia hedelmiä ja vihanneksia";
- "sekoitus muualta kuin EU:sta peräisin olevia hedelmiä ja vihanneksia";
- "sekoitus EU:sta ja muualta kuin EU:sta peräisin olevia hedelmiä ja vihanneksia".

6 KAUPAN PITÄMISEN YLEISVAATIMUKSET

Kaikkien tuoreena myytävien hedelmien ja vihannesten tulee olla terveitä, puhtaita ja laadultaan kauppakelpoisia ja ravinnoksi kelpaavia. Lisäksi niiden alkuperämaa pitää aina ilmoittaa. Kaupan pitämisen yleisvaatimukset koskevat kaikkia muita tuoreena myytäviä hedelmiä ja vihanneksia paitsi niitä kymmentä tuoteryhmää, joille on vahvistettu tuotekohtaiset kaupan pitämisen erityisvaatimukset. Tässä on esitelty yleisvaatimuksia. Kaupan pitämisen erityisvaatimukset on esitelty seuraavassa luvussa.

Seuraavassa kunkin alaotsikon alla on EU-asetuksen teksti sellaisenaan **lihavoituna**. Asetustekstin jälkeisessä kappaleessa on pyritty avaamaan asetusta ja esimerkein kuvaamaan tekstiä. Kaupan pitämisen yleisvaatimukset löytyvät kokonaisuudessaan liitteestä 3.

6.1 Vähimmäisvaatimukset laadulle

Sallitut poikkeamat huomioon ottaen tuotteiden on oltava:

- **eheitä**
- **terveitä; tuotteita, joissa on mätää tai jotka ovat muuten pilaantuneet ravinnoksi kelpaamattomiksi, ei sallita.**
- **puhtaita, lähes vailla näkyviä vieraita aineita**
- **lähes vailla tuholaisia**
- **vailla tuholaisien malleille aiheuttamia vaurioita**
- **vailla epätavallista pintakosteutta**

- **vailla vierasta hajua ja/tai makua.**

Tuotteiden kunnon on oltava sellainen, että tuotteet

- **kestävät kuljetuksen ja käsittelyn**
- **saapuvat tyydyttävässä kunnossa määräpaikkaan.**

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että myytävien tuotteiden pitää olla puhtaita, terveitä ja kauppakelpoisia. Niissä ei siis saa olla multaa, pölyä, kalkkiraitoja tai muuta likaa. Ne eivät saa olla mätiä tai muuten pilaantuneita. Tuotteissa ei saa myöskään olla kirvoja tai muita tuholaisia eikä tuholaisten aiheuttamia vioituksia. Tuotteiden on oltava kokonaisia eli niistä ei voi leikkaamalla poistaa pilaantuneita, kolhiutuneita, vioittuneita tai vanhentumista osoittavia kohtia. Lisäksi tuotteet on pakattava niin että pakkausmateriaaleista ei tartu tuotteisiin hajua tai makua.

6.2 Vähimmäisvaatimukset kypsyydelle

Tuotteiden on oltava riittävän kehittyneitä, muttei ylikehittyneitä, ja hedelmien on oltava riittävän kypsiä, muttei ylikypsiä. Tuotteiden kehitys- ja kypsyyssasteen on oltava sellainen, että tuotteiden kypsyminen voi jatkua ja ne voivat saavuttaa riittävän kypsyyssasteen.

Tuotteiden pitää siis olla saavuttanut sellainen fysiologinen kehitysvaihe, joka varmistaa, että kypsymisprosessi voi jatkua loppuun asti. Liian raakana kerätyt tuotteet eivät välttämättä koskaan kypsy riittävästi varastoinnin aikana.

6.3 Sallitut poikkeamat

Kussakin erässä kymmenen prosenttia määrästä tai painosta saa olla tuotteita, jotka eivät täytä laatua koskevia vähimmäisvaatimuksia. Tämän poikkeaman rajoissa enintään kaksi prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, joissa on mätää.

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että myytävissä tuotteissa voi olla 10 prosenttia sellaisia, joissa on tuholaisia tai muita vaurioita/virheitä. Kuitenkin enintään kaksi prosenttia tuotteista voi myös olla halkeilleita tai repeilleitä tai niissä voi olla vähäistä alkavaa pilaantumista tai likaa. Kaikkien tuotteiden tulee kuitenkin olla elintarvikkeeksi kelpaavia eli mätiä tai pilaantuneita ei sallita.

6.4 Merkitseminen

Kussakin pakkauksessa on oltava merkittynä sen yhdelle puolelle selvin, pysyvin ja pakkauksen ulkopuolelle näkyvin kirjaimin seuraavat merkinnät:

A. Tunnistusmerkinnät

Pakkaajan ja/tai lähettäjän nimi ja fyysinen osoite (katuosoite, postinumero, paikkakunta, ja jos osoite ei ole alkuperämaassa, on merkittävä myös maa).

Tämä merkintä voidaan korvata seuraavasti:

- kaikissa pakkauksissa valmispakkauksia lukuun ottamatta viranomaisen antama tai hyväksymä pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi, jonka välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakkaaja ja/tai lähettäjä” (tai vastaava lyhenne). Koodin eteen on merkittävä koodin tunnustaneen maan ISO 3166 -standardin mukainen maa- tai aluekoodi, jos kyseessä ei ole alkuperämaa,
- yksinomaan valmispakkauksissa unionin alueelle sijoittautuneen myyjän nimi ja osoite, joiden välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakattu ... varten” tai muu vastaava maininta. Tällöin merkinnän on sisällettävä myös pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi. Myyjän on annettava kaikki valvontayksiköiden tarpeellisiksi katsomat kyseisen koodin merkitystä koskevat tiedot.

B. Alkuperä

Alkuperämaan koko nimi (täydellinen nimi tai yleisesti käytetty nimi).

Jäsenvaltioista peräisin olevissa tuotteissa merkintä on tehtävä alkuperämaan kielellä tai sellaisella kielellä, jota määrämaan kuluttajat ymmärtävät. Muissa tuotteissa merkintä on tehtävä kielellä, jota määrämaan kuluttajat ymmärtävät.

Ensimmäisessä alakohdassa esitettyjä merkintöjä ei tarvitse tehdä pakkauksiin, jotka sisältävät ulospäin selvästi näkyviä myyntipakkauksia, joihin kaikkiin on tehty kyseiset merkinnät. Kyseisiin pakkauksiin ei saa tehdä merkintöjä, jotka voisivat johtaa harhaan. Jos pakkaukset on pakattu kuormalavalle, kyseiset tiedot on annettava vähintään kuormalavan kahdelle sivulle näkyvästi sijoitetulla lomakkeella.

Alkuperämaa on aina ilmoitettava maan koko nimellä, maan nimestä käytettävät lyhenteet eivät kelpaa. Jäsenvaltioista peräisin olevissa tuotteissa merkintä on tehtävä alkuperämaan kielellä tai sellaisella kielellä, jota määrämaan kuluttajat

ymmärtävät. Muissa tuotteissa merkintä on tehtävä kielellä, jota määrämään kuluttajat ymmärtävät.

7 KAUPAN PITÄMISEN ERITYISVAATIMUKSET

Kaupan pitämisen erityisvaatimukset on määritelty omenoille, sitrushedelmille (sitruunat, mandariinit, satsumat, klementiinit, appelsiinit), kiiveille, salaateille sekä kähärä- ja siloendiiveille (pois lukien ruukkusalaatit), persikoille ja nektariineille, päärynöille, mansikoille, paprikoille, syötävälle viinirypäleille ja tomaateille. Kaupan pitämisen erityisvaatimukset ovat tarkempia ja vaativampia kuin kaupan pitämisen yleisvaatimus. Erityisvaatimuksia on aina pakko noudattaa näillä kymmenellä tuotteella tai tuoteryhmällä.

Tuotekohtainen erityisvaatimus eli standardi koostuu seuraavista osista: tuotteen määritelmä, laatua koskevat säännökset, kokoluokittelua koskevat säännökset, sallittuja poikkeamia koskevat säännökset, esillepanoa koskevat säännökset ja merkitsemistä koskevat säännökset. Osien sisältöä on selitetty hieman seuraavassa. Tuote- tai tuoteryhmäkohtaiset kaupan pitämisen erityisvaatimukset löytyvät kokonaisuudessaan liitteistä 4-13.

7.1 Tuotteen määritelmä

Tuotteen määritelmä kohdassa kerrotaan, että vaatimukset koskevat kuluttajille tuoreina toimitettavaksi tarkoitettuja hedelmiä/vihanneksia sekä määritellään laji tai lajit, joita kyseinen erityisvaatimus koskee. Lajista ilmoitetaan sekä tieteellinen nimi (kursiivilla) että suomenkielinen nimi.

7.2 Laatua koskevat säännökset

Laatua koskevat säännökset kohdassa kuvataan kyseisen tuotteen vähimmäisvaatimukset. Tässä kerrotaan myös mahdolliset tarkemmat kypsyyssastetta koskevat vaatimukset ja tavat, joilla kypsyyssastetta voidaan mitata.

Kohdan keskeistä sisältöä on kuvata laatuluokittelu. Laatuluokkia on enintään kolme: Ekstra-, I ja II luokka. Kunkin luokan kohdalla on kuvattu yksityiskohtaisesti, minkälaisia virheitä kyseisessä luokassa sallitaan ja kuinka paljon.

7.3 Kokoluokittelua koskevat säännökset

Kokoluokittelua koskevat säännökset kohdassa kuvataan, miten koko kyseisen tuotteen kohdalla määritellään. Kohdassa kerrotaan myös mahdollinen vähimmäispaino tai vähimmäiskoko sekä vaatimus tuotteiden tasakokoisuudesta. Kokoluokittelu ei kaikilla tuotteilla välttämättä ole pakollista kaikissa laatuluokissa.

7.4 Sallittuja poikkeamia koskevat säännökset

Sallittuja poikkeamia koskevat säännökset kohdassa kuvataan kuinka paljon ja minkälaisia laatu- tai kokopoikkeamia missäkin laatuluokassa saa olla. Komission täytäntöönpanoasetuksen 543/2011 aiemmissa suomenkielisessä käännösversiona on ollut käännösvirhe sallituissa kokopoikkeamissa ekstraluokan kohdalla. Uudemmissa verisoissa sekä tämän ohjeen liitteenä olevissa tuotekohtaisissa erityisvaatimuksissa virhe on korjattu oikeaan muotoon:

Ekstraluokka

Viisi prosenttia määrästä tai painosta saa olla (tuotteen nimi), jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät I luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään 0,5 prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, **jotka täyttävät II luokan laatuvaatimukset.**

7.5 Esillepanoa koskevat säännökset

Esillepanoa koskevat säännökset kohdassa kuvataan tuotekohtaisesti, mitä vaatimuksia pakattujen tuotteiden tasalaatuisuudelle ja pakkaamiselle on asetettu. Yleisesti ottaen pakkaus saa sisältää vain samaa alkuperää, lajiketta (tai kaupallista tyyppiä), laatuluokkaa, kokoluokkaa (jos luokitellaan koon mukaan) ja kypsyyssastetta olevia tuotteita. Pakkauksen sisällön on oltava tasalaatuinen ja sen näkyvän osan on edustettava koko sisältöä. Joillakin tuotteilla sallitaan eri lajikkeiden (kaupallisten tyyppien) sekoituksia, jos ne eroavat selvästi toisistaan ja jos tuotteet ovat laadultaan tasalaatuisia ja kunkin lajikkeen (kaupallisen tyyppin) osalta samaa alkuperää.

Pakkauksen sisällä käytettävien materiaalien on oltava puhtaita eivätkä ne saa vahingoittaa tuotteita. Paperien tai tarrojen käyttö sallitaan, mutta painatuksessa tulee käyttää myrkytöntä painoväriä ja kiinnityksessä myrkytöntä liimaa. Yksittäisiin tuotteisiin kiinnitettävien tarrojen on oltava sellaisia, että niistä ei aiheudu niitä poistettaessa näkyviä liimajälkiä tai kuorivaurioita. Tietojen merkitseminen laserilla yksittäiseen hedelmään ei saa aiheuttaa mallon tai kuoren vaurioita. Pakkaaminen kohdassa on myös maininta, että pakkauksissa ei saa olla mitään vieraita aineita.

7.6 Merkitsemistä koskevat säädökset

Merkitsemistä koskevat säädökset kohdassa luetellaan tuotekohtaisesti pakkauksiin tehtävät pakolliset merkinnät sekä kuvataan tilanteita, joissa tietyt merkinnät tarvitaan.

- **Tunnistusmerkinnät** = Pakkaajan ja/tai lähettäjän nimi ja fyysinen osoite (katuosoite, postinumero, paikkakunta, ja jos osoite ei ole alkuperämaassa, on merkittävä myös maa).
- **Tuote** = tuotteen nimi, jos sisältö ei ole näkyvässä, lajikkeen nimi (tarvittaessa; on tietyillä tuotteilla pakollinen).
- **Tuotteen alkuperä** = alkuperämaa (täydellinen nimi tai yleisesti käytetty nimi), kun kyseessä on eri alkuperää olevien, selvästi toisistaan eroavien lajikkeiden (kaupallisten tyyppien) sekoitus, kunkin lajikkeen (kaupallisen tyyppin) nimen välittömässä läheisyydessä on mainittava sen alkuperämaa.
- **Kaupalliset tiedot** = luokka, koko (jos luokitellaan koon mukaan), muu tarvittava tieto.

Taulukko 1. Pakolliset merkinnät erityisvaatimustuotteilla.

Vaatus		Esimerkki
Laatu luokka	Luokka voi olla Ekstra, I tai II (paitsi salaateilla, joilla ei ole Ekstra luokkaa). Tuotteen laadun täytyy olla esitetyn laatuluokan mukainen.	Ekstra I luokka II luokka
Alkuperämaa	Alkuperämaa kirjoitettava maan koko nimellä, lyhenteet eivät kelpaa.	Suomi Espanja
Lajike (L) tai Tyyppi (T)	Omena (L)	Lobo, Gala
	Sitruhedelmät (L) tai (T) esimerkiksi: Appelsiinit (L) Pikkusitrukset (T)	Navel, Valencia Satsuma, Klementiini
	Kiivi (T) (merkittävä mallon väri, jos ei vihreä)	keltainen
	Persikat/nectariinit (T)	valkomaltonen keltamaltonen
	Päärynät (L)	Conference, Williams
	Paprikat (T) (vaatimus merkitä vain "tuliset" paprikat)	Tulinen
	Viinirypäleet (L)	Thompson, Crimson
	Salaatit, mansikat ja tomaatit; lajiketta tai tyyppiä ei vaadita.	

8 VALVONTA

Tuoreiden hedelmien ja vihannesten kaupan pitämistä koskevien vaatimusten valvontaa johtaa maa- ja metsätalousministeriö. Se myös valmistelee kansalliset valvontaa ohjaavat säädökset. Valvontaa tekevät Ruokavirasto, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY) ja Tulli. Ruokavirasto suunnittelee ja ohjaa valvontaa Ruokavirastossa ja ELY-keskuksissa, kouluttaa tarkastajat ja ohjeistaa hedelmä- ja vihannesalan toimijoita. Lisäksi kunnan elintarvikevalvontaviranomaisilla on mahdollisuus elintarvikelain nojalla puuttua asiaan, mikäli kasvikset eivät ole elintarvikkeeksi kelpaavia tai esiintyy kuluttajan harhaanjohtamista.

Tullilaitos suunnittelee valvontaa tuonnin osalta ja kouluttaa tullilaitoksen tarkastajat. Tulli tarkastaa hedelmä- ja vihannesalan tuotteita, kun niitä tuodaan Suomeen Euroopan yhteisön ulkopuolelta. Lisäksi se tarkastaa muista yhteisön jäsenvaltioista tuotavia tuotteita Suomessa tapahtuvan ensimmäisen purkamisen yhteydessä.

8.1 Tarkastuskohteet

Kaupan pitämistä koskevien vaatimusten noudattamista valvotaan tarkastuskäynneillä toimijoiden luona kaupan käynnin eri vaiheissa sekä pakkausvaiheessa. Valvonnan kohteita ovat kaikki toimijat, joilla myyntitarkoitusta varten on hallussaan tuotteita, joita hedelmien ja vihannesten kaupan pitämisen vaatimukset koskevat. Kaikkien näiden toimijoiden on kuuluttava tietokantaan.

Tarkastettavat kohteet valitaan tarkastussuunnitelman ja riskianalyysin perusteella. Tarkastuksia kohdistetaan enemmän tuotantoalueelta lähtöä edeltävään pakkaus- ja lastausvaiheeseen kuin muihin kaupan vaiheisiin.

8.2 Tarkastukset

Tarkastuskäynnit tehdään yleensä ilman ennakoilmoitusta. Tarkastuksella tarkastaja valitsee tarkastettavat erät toimijan hallussa olevista tuoreista hedelmä- ja vihanneseristä. Tarkastettavista eristä katsotaan yleisvaikutelma, pakkausmerkinnät, pakkaustapa sekä lajittelun ja luokittelun paikkansapitävyys sekä yhteneväisyys pakkauksen merkintöihin ja tuotteen vaatimukseen nähden.

Vaatimusten vastaisista eristä tehdään eräkohtainen päätös. Vaatimusten vastaiseksi todettua (hylättyä) erää, eli erää, joka ei täytä vaatimuksia, ei voi myydä (pitää kaupan). Jotta hylätty erä voidaan laskea takaisin markkinoille, tulee hylkäyksen

aiheuttaneet virheet poistaa. Esimerkiksi toimija voi täydentää puutteellisia pakkausmerkintöjä tai lajitella erän uudelleen niin että se täyttää tuotetta koskevat laatu- tai kokovaatimukset tai pakkaukseen merkityn laatuluokan. Tarvittaessa toimijan luo tehdään uusi maksullinen tarkastus ennen kuin erä voidaan päästää takaisin markkinoille.

Laatija Niina Matilainen

Hyväksyjä Sari Sippola

Voimaantulo

Tämä ohje on voimassa 10.3.2021 lähtien ja se korvaa aikaisemman version (Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran ohje 17061/2, julkaistu 8.12.2015)

Päivitykset versioon 3

- Ohje muutettu Eviran ohjeesta Ruokaviraston ohjeeksi saavutettavaan muotoon.
- Päivitetty säädöstekstissä tapahtuneita pieniä muutoksia.

- Liite 1. Tuotteet, joihin kaupan pitämisen vaatimuksia sovelletaan
- Liite 2. Tuotteet, joihin kaupan pitämisen vaatimuksia ei sovelleta
- Liite 3. Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, LIITE I, A OSA, KAUPAN PITÄMISEN YLEISVAATIMUKSET
- Liite 4. Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 1 osa: OMENOIDEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET
- Liite 5. Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 2 osa: SITRUSHEDELMIEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET
- Liite 6. Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 3 osa: KIIVIEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET
- Liite 7. Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 4 osa: SALAATTIEN SEKÄ KÄHÄRÄ- JA SILOENDIIVIEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET
- Liite 8. Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 5 osa: PERSIKOIDEN JA NEKTARIINIEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET
- Liite 9. Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 6 osa: PÄÄRYNÖIDEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET

- Liite 10. Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 7 osa: MANSIKOIDEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET
- Liite 11. Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 8 osa: PAPRIKOIDEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET
- Liite 12. Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 9 osa: SYÖTÄVIKSI TARKOITETTUIJEN VIINIRYPÄLEIDEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET
- Liite 13. Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 10 osa: TOMAATTIEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET

Liite 1

Tuotteet, joihin kaupan pitämisen vaatimuksia sovelletaan

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 1308/2013 (maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä (yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus)) liitteen I (luettelo 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista tuotteista) IX osa:

Hedelmät ja vihannekset

Hedelmä- ja vihannesalaan kuuluvat seuraavassa taulukossa luetellut tuotteet:

CN-koodi	Tavaran kuvaus
07020000	Tuoreet tai jäähdtyetyt tomaatit
0703	Tuoreet tai jäähdtyetyt kepa-, salotti-, valko- ja purjosipulit sekä muut Allium-sukuiset kasvikset
0704	Tuore tai jäähdtyetty keräkaali, kukkakaali, kyssäkaali ja lehtikaali sekä niiden kaltainen Brassica-sukuinen syötävä kaali
0705	Tuoreet tai jäähdtyetyt salaattit (<i>Lactuca sativa</i>) sekä sikurit ja endiivit (<i>Cichorium spp.</i>)
0706	Tuoreet tai jäähdtyetyt porkkanat, nauriit, punajuuret, kaurajuuret, mukulasellerit, retiisit ja retikat sekä niiden kaltaiset syötävät juuret
070700	Tuoreet tai jäähdtyetyt kurkut
0708	Tuoreet tai jäähdtyetyt palkokasvit, myös silvityt
ex0709	Muut tuoreet tai jäähdtyetyt kasvikset, ei kuitenkaan alanimikkeiden 0709 60 91, 0709 60 95, 0709 60 99, 0709 92 10, 0709 92 90 ja 0709 99 60 kasvikset
ex0802	Muut tuoreet tai kuivatut pähkinät, myös kuorettomat, ei kuitenkaan alanimikkeen 0802 70 00, 0802 80 00 areca- eli betelpähkinät ja koolapähkinät (colapähkinät)
08031010	Tuoreet jauhobanaanit
08031090	Kuivatut jauhobanaanit
08042010	Tuoreet viikunat
08043000	Ananakset
08044000	Avokadot
08045000	Guavat, mangot ja mangostanit
0805	Tuoreet tai kuivatut sitrushedelmät

CN-koodi	Tavaran kuvaus
08061010	Tuoreet, syötäväksi tarkoitetut viinirypäleet
0807	Tuoreet melonit (myös vesimelonit) ja papaijat
0808	Tuoreet omenat, päärynät ja kvittenit
0809	Tuoreet aprikoosit, kirsikat, persikat (myös nektariinit), luumut ja oratuomenmarjat
0810	Muut tuoreet hedelmät
08135031 08135039	Sekoitukset, jotka sisältävät yksinomaan nimikkeiden 0801 ja 0802 kuivattuja pähkinöitä
091020	Sahrami
ex091099	Tuore tai jäähdytetty timjami
ex12119085	Tuore tai jäähdytetty basilika, sitruunamelissa, minttu, mäkimeirami (<i>Origanum vulgare</i>), rosmariini, salvia
12129930	Johanneksenleipä

Liite 2

Tuotteet, joihin kaupan pitämisen vaatimuksia ei sovelleta

Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011 artiklan 4 poikkeukset kaupan pitämisen vaatimusten soveltamisesta:

1. Seuraavien tuotteiden ei tarvitse olla kaupan pitämisen vaatimusten mukaisia.
Tuotteet
  - a) joihin on selvästi merkitty ilmaisu ”tarkoitettu jalostettavaksi” tai ”eläinten ruokintaan” tai muu vastaava ilmaisu ja jotka on tarkoitettu
    - i. teolliseen jalostukseen; tai
    - ii. eläinten ruokintaan tai muuhun ei-elintarvikekäyttöön;
  - b) jotka tuottaja luovuttaa tilallaan kuluttajalle tämän henkilökohtaisiin tarpeisiin;
  - c) jotka on jonkin jäsenvaltion pyynnöstä tunnustettu tietyn alueen tuotteiksi, jotka myydään kyseisen alueen vähittäiskaupassa yleisesti tunnettuun, perinteiseen paikalliseen kulutukseen;
  - d) jotka on viimeistely tai leikattu siten, että ne ovat nautintavalmiita tai valmiita käytettäväksi ruoanlaitossa;
  - e) joita pidetään kaupan kasvien siemenistä itäneinä syötävinä versoina.
2. Seuraavien tuotteiden ei tarvitse olla kaupan pitämisen vaatimusten mukaisia tietyllä tuotantoalueella. Tuotteet
  - a) jotka viljelijä myy tai toimittaa kauppakunnostus-, pakkaamis- tai varastointipaikkaan tai jotka kuljetetaan tuottajan tilalta tällaiseen paikkaan; ja
  - b) jotka kuljetetaan varastointipaikalta kauppakunnostus- ja pakkaamispaikkaan.
3. Jäsenvaltiot voivat myöntää poikkeuksen kaupan pitämisen erityisvaatimuksista tuotteille, jotka esitetään kuluttajille vähittäismyynnissä näiden henkilökohtaista käyttöä varten ja joihin on merkitty ilmaisu ”jalostettavaksi tarkoitettu tuote” tai jokin muu vastaava ilmaisu ja jotka on tarkoitettu jalostettaviksi. (Ei käytössä Suomessa)
4. Jäsenvaltiot voivat myöntää poikkeuksen kaupan pitämisen vaatimuksista tuotteille, jotka tuottaja myy suoraan lopulliselle kuluttajalle tämän henkilökohtaista käyttöä varten markkinoilla, jotka on varattu yksinomaan tietyille jäsenvaltion määrittämän tuotantoalueen tuottajille.

5. Muissa kuin ekstraluokkaan kuuluvissa hedelmissä ja vihanneksissa voi lähettämistä seuraavissa vaiheissa esiintyä vähäistä tuoreuden ja täyden nestejännityksen vähenemistä sekä vähäisiä tuotteiden biologisesta kehitymisestä ja pilaantumisalttiudesta johtuvia muutoksia.
6. Seuraavien tuotteiden ei tarvitse olla kaupan pitämisen yleisvaatimusten mukaisia:
  - a) CN-koodiin 0709 59 kuuluvat muut kuin viljellyt sienet;
  - b) CN-koodiin 0709 90 40 kuuluvat kaprikset;
  - c) CN-koodiin 0802 11 10 kuuluvat karvasmantelit;
  - d) CN-koodiin 0802 12 kuuluvat kuorettomat mantelit;
  - e) CN-koodiin 0802 22 kuuluvat kuorettomat hasselpähkinät;
  - f) CN-koodiin 0802 32 kuuluvat kuorettomat saksanpähkinät;
  - g) CN-koodiin 0802 90 50 kuuluvat pinjansiemenet;
  - h) CN-koodiin 0802 50 00 kuuluvat pistaasimantelit (pistaasipähkinät);
  - i) CN-koodiin 0802 60 00 kuuluvat australiapähkinät (macadamiapähkinät);
  - j) CN-koodiin ex 0802 90 20 kuuluvat pekaanipähkinät;
  - k) muut CN-koodiin 0802 90 85 kuuluvat pähkinät;
  - l) CN-koodiin 0803 00 90 kuuluvat kuivatut jauhobanaanit;
  - m) CN-koodiin 0805 kuuluvat kuivatut sitrushedelmät;
  - n) CN-koodiin 0813 50 31 kuuluvat trooppisia pähkinöitä sisältävät sekoitukset;
  - o) CN-koodiin 0813 50 39 kuuluvat muita pähkinöitä sisältävät sekoitukset;
  - p) CN-koodiin 0910 20 kuuluva sahrami.
7. Jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle on toimitettava todisteet siitä, että 1 kohdan a alakohdassa ja 2 kohdassa tarkoitettut tuotteet ovat säädettyjen edellytysten ja erityisesti käyttötarkoitusta koskevien edellytysten mukaisia.

Liite 3

Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, LIITE I, A OSA, KAUPAN PITÄMISEN YLEISVAATIMUKSET

Näiden kaupan pitämisen yleisvaatimusten tarkoituksena on määritellä kauppakunnostettujen ja pakattujen hedelmien ja vihannesten laatu.

Lähtämistä seuraavissa vaiheissa tuotteissa voi kuitenkin esiintyä suhteessa vaatimukseen

- vähäistä tuoreuden ja täyden nestejännityksen vähenemistä,
- vähäisiä tuotteiden kehittymisestä ja pilaantumisalttiudesta johtuvia muutoksia.

1. Vähimmäisvaatimukset

Sallitut poikkeamat huomioon ottaen tuotteiden on oltava

- eheitä,
- terveitä; tuotteita, joissa on mätää tai jotka ovat muuten pilaantuneet ravinnoksi kelpaamattomiksi, ei sallita,
- puhtaita, lähes vailla näkyviä vieraita aineita,
- lähes vailla tuholaisia,
- vailla tuholaisien mallolle aiheuttamia vaurioita,
- vailla epätavallista pintakosteutta,
- vailla vierasta hajua ja/tai makua.

Tuotteiden kunnon on oltava sellainen, että tuotteet

- kestävät kuljetuksen ja käsittelyn,
- saapuvat tyydyttävässä kunnossa määräpaikkaan.

2. Kypsyttä koskevat vähimmäisvaatimukset

Tuotteiden on oltava riittävän kehittyneitä, muttei ylikehittyneitä, ja hedelmien on oltava riittävän kypsiä, muttei ylikypsiä.

Tuotteiden kypsyysasteen on oltava sellainen, että niiden kypsyminen voi jatkua ja ne voivat saavuttaa riittävän kypsyysasteen.

3. Sallitut poikkeamat

Kussakin erässä sallitaan kymmenen prosenttia lukumäärästä tai painosta tuotteita, jotka eivät ole laatua koskevien vähimmäisvaatimusten mukaisia. Tämän poikkeaman rajoissa enintään kaksi prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, joissa on mätää.

4. Merkitseminen

Kussakin pakkauksessa¹ on oltava merkittynä sen yhdelle puolelle selvin, pysyvin ja pakkauksen ulkopuolelle näkyvin kirjaimin seuraavat merkinnät:

A. Tunnistusmerkinnät

Pakkaajan ja/tai lähettäjän nimi ja fyysinen osoite (katuosoite, postinumero, paikkakunta, ja jos osoite ei ole alkuperämaassa, on merkittävä myös maa). Tämä merkintä voidaan korvata seuraavasti:

- kaikissa pakkauksissa valmispakkauksia lukuun ottamatta viranomaisen antama tai hyväksymä pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi, jonka välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakkaaja ja/tai lähettäjä” (tai vastaava lyhenne). Koodin eteen on merkittävä koodin tunnustaneen maan ISO 3166 -standardin mukainen maa- tai aluekoodi, jos kyseessä ei ole alkuperämaa,
- yksinomaan valmispakkauksissa unionin alueelle sijoittautuneen myyjän nimi ja osoite, joiden välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakattu varten” tai muu vastaava maininta. Tällöin merkinnän on sisällettävä myös pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi. Myyjän on annettava kaikki valvontayksiköiden tarpeelliseksi katsomat kyseisen koodin merkitystä koskevat tiedot.

B. Alkuperä

Alkuperämaan koko nimi². Jäsenvaltioista peräisin olevissa tuotteissa merkintä on tehtävä alkuperämaan kielellä tai sellaisella kielellä, jota määrämaan kuluttajat ymmärtävät. Muissa tuotteissa merkintä on tehtävä kielellä, jota määrämaan kuluttajat ymmärtävät.

---

¹ Näitä merkitsemistä koskevia säännöksiä ei sovelleta pakkauksissa esitettyihin myyntipakkauksiin. Niitä sovelletaan kuitenkin erikseen esitettyihin myyntipakkauksiin.

² Merkitään täydellinen nimi tai yleisesti käytetty nimi.

Ensimmäisessä alakohdassa esitettyjä merkintöjä ei tarvitse tehdä pakkauksiin, jotka sisältävät ulospäin selvästi näkyviä myyntipakkauksia, joihin kaikkiin on tehty kyseiset merkinnät. Kyseisiin pakkauksiin ei saa tehdä merkintöjä, jotka voisivat johtaa harhaan. Jos pakkaukset on pakattu kuormalavalle, kyseiset tiedot on annettava vähintään kuormalavan kahdelle sivulle näkyvästi sijoitetulla lomakkeella.

Liite 4

Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 1 osa: OMENOIDEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET

I TUOTTEEN MÄÄRITELMÄ

Nämä vaatimukset koskevat *Malus domestica* Borkh. -lajin omenoita, jotka on tarkoitettu toimitettaviksi kuluttajille tuoreina, teolliseen jalostukseen tarkoitettuja omenoita lukuun ottamatta.

II LAATUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Näiden vaatimusten tarkoituksena on määritellä kauppakunnostettujen ja pakattujen omenoiden laatu.

Lähtämistä seuraavissa vaiheissa tuotteissa voi kuitenkin esiintyä suhteessa vaatimuksiin

- vähäistä tuoreuden ja täyden nestejännityksen vähenemistä,
- muissa kuin ekstraluokkaan kuuluvissa tuotteissa vähäisiä tuotteiden kehittymisestä ja pilaantumisalttiudesta johtuvia muutoksia.

A. Vähimmäisvaatimukset

Ottaen huomioon kullekin luokalle vahvistetut erityissäännökset ja sallitut poikkeamat omenoiden on kaikissa luokissa oltava

- eheitä,
- terveitä; tuotteita, joissa on mätää, tai jotka ovat muuten pilaantuneet ravinnoksi kelpaamattomiksi, ei sallita,
- puhtaita, lähes vailla näkyviä vieraita aineita,
- lähes vailla tuholaisia,
- vailla tuholaiden mallolle aiheuttamia vaurioita,
- vailla vakavaa lasittumatautiä, lukuun ottamatta lajikkeita, joihin on merkitty näiden vaatimusten lisäyksessä "L",
- vailla epätavallista pintakosteutta,
- vailla vierasta hajua ja/tai makua.

Omenoiden kehitysasteen ja kunnan on oltava sellainen, että omenat

- kestävät kuljetuksen ja käsittelyn, sekä
- saapuvat tyydyttävässä kunnossa määräpaikkaan.

B. Kypsyyssastetta koskevat vaatimukset

Omenoiden on oltava riittävän kehittyneitä ja kypsiä.

Omenoiden kypsyyssasteen on oltava sellainen, että niiden kypsyminen voi jatkua ja ne voivat saavuttaa lajikkeelle sopivan kypsyyssasteen.

Kypsyyssastetta koskevien vaatimusten tarkastamiseksi voidaan ottaa huomioon useita muuttujia (esim. muoto, maku, kiinteys ja refraktometriluku).

C. Luokittelu

Omenat luokitellaan kolmeen luokkaan seuraavasti:

i) Ekstraluokka

Tähän luokkaan luokiteltujen omenoiden on oltava erittäin hyvälaatuisia. Niiden on oltava ominaisuuksiltaan lajikkeelle³ tyypillisiä, ja kannan on oltava vahingoittumaton.

Omenoissa on oltava vähintään seuraavat lajikkeen väriominaisuudet:

- A-väriyhmässä kolme neljäsosaa kokonaispinnasta on punainen,
- B-väriyhmässä puolet kokonaispinnasta on punakirjava,
- C-väriyhmässä kolmannes kokonaispinnasta on kevyesti punainen, punertava tai juovikas,
- D-väriyhmässä ei ole väriä koskevia vähimmäisvaatimuksia.

Mallon on oltava täysin vahingoittumaton.

Omenoiden on oltava täysin virheetömiä, lukuun ottamatta hyvin vähäisiä pintavirheitä, jotka eivät vaikuta tuotteen yleisulkonäköön, laatuun, säilyvyyteen ja pakkauksen ulkoasuun:

- hyvin vähäiset kuorivauriot,
- hyvin vähäistä ruskealaikkuisuutta⁴, kuten

---

³ Näiden vaatimusten lisäyksessä esitetään ohjeellinen lajikeluettelo, jossa mainitaan luokitus värin ja ruskealaikkuisuuden mukaan.

⁴ Lajikkeisiin, joihin on merkitty näiden vaatimusten lisäyksessä "R", ei sovelleta ruskealaikkuisuutta koskevia säännöksiä.

- ruskeita laikkuja, jotka eivät ulotu kantakuoppaa laajemmalle ja jotka eivät ole karheita, ja/tai
- vähäistä erillistä ruskealaikkuisuutta.

ii) I luokka

Tähän luokkaan luokiteltujen omenoiden on oltava hyvälaatuisia. Niiden on oltava ominaisuuksiltaan lajikkeelle⁵ tyypillisiä.

Omenoissa on oltava vähintään seuraavat lajikkeen väriominaisuudet:

- A-väriyhmässä puolet kokonaispinnasta on punainen,
- B-väriyhmässä kolmannes kokonaispinnasta on punakirjava,
- C-väriyhmässä kymmenesosa kokonaispinnasta on kevyesti punainen, punertava tai juovikas,
- D-väriyhmässä ei ole väriä koskevia vähimmäisvaatimuksia.

Mallon on oltava täysin vahingoittumaton.

Tuotteissa voi kuitenkin olla seuraavanlaisia vähäisiä virheitä, jos ne eivät vaikuta tuotteen yleisulkonäköön, laatuun, säilyvyyteen ja pakkauksen ulkoasuun:

- vähäinen muotovirhe,
- vähäinen kehitysvirhe,
- vähäinen värivirhe,
- lieviä kolhiutumia, jotka eivät saa olla tummuneita ja joiden kokonaispinta-ala on enintään yksi neliösenttimetri,
- vähäisiä kuorivaurioita, jotka eivät saa olla
  - muodoltaan pitkänomaisten virheiden osalta yli kahden senttimetrin pituisia,
  - muiden vikojen osalta yli yhtä neliösenttimetriä kokonaispinta-alaltaan, lukuun ottamatta hedelmärupea (*Venturia inaequalis*), jonka yhteispinta-ala ei saa olla yli 0,25 neliösenttimetriä,
- vähäistä ruskealaikkuisuutta⁶, kuten
  - ruskeita laikkuja, jotka voivat ulottua hieman kantakuoppaa laajemmalle, mutta jotka eivät ole karheita, ja/tai

---

⁵ Näiden vaatimusten lisäyksessä esitetään ohjeellinen lajikeluettelo, jossa mainitaan luokitus värin ja ruskealaikkuisuuden mukaan.

⁶ Lajikkeisiin, joihin on merkitty lisäyksessä ”R”, ei sovelleta ruskealaikkuisuutta koskevia säännöksiä.

- ohutta verkkomaista ruskealaikkuisuutta, jonka pinta-ala on enintään viidesosa hedelmän kokonaispinta-alasta, ja joka ei poikkea voimakkaasti hedelmän yleisestä väristä, ja/tai
- tiheää ruskealaikkuisuutta, jonka pinta-ala on enintään kahdeskymmenesosa hedelmän kokonaispinta-alasta
- ohuen verkkomaisen ja tiheän ruskealaikkuisuuden pinta-ala saa kuitenkin yhteensä olla enintään viidesosa hedelmän kokonaispinta-alasta.

Omenoista voi puuttua kanta, jos se on irronnut siististi eikä kuori kantakuopassa ole vaurioitunut.

iii) II luokka

Tähän luokkaan kuuluvat omenat, joita ei voida luokitella ylempiin luokkiin, mutta jotka ovat edellä määriteltyjen vähimmäisvaatimusten mukaisia.

Mallossa ei saa olla merkittäviä virheitä.

Omenoissa voi olla seuraavanlaisia virheitä, jos niiden laatuun, säilyvyyteen ja tarjontamuotoon liittyvät olennaiset ominaispiirteet säilyvät muuttumattomina:

- muotovirheitä,
- kehitysvirheitä,
- värivirheitä,
- lieviä kolhiutumia, jotka voivat olla hiukan tummuneita ja joiden pinta-ala on enintään 1,5 neliösenttimetriä,
- kuorivaurioita, jotka eivät saa olla
  - muodoltaan pitkänomaisten virheiden osalta yli neljän senttimetrin pituisia,
  - muiden vikojen osalta yli 2,5:tä neliösenttimetriä kokonaispinta-alaltaan, lukuun ottamatta hedelmärupea (*Venturia inaequalis*), jonka yhteispinta-ala ei saa olla yli yhtä neliösenttimetriä,
- vähäistä ruskealaikkuisuutta⁷, kuten
  - ruskeita laikkuja, jotka voivat ulottua kantakuoppaa laajemmalle ja olla hieman karheita, ja/tai
  - ohutta verkkomaista ruskealaikkuisuutta, jonka pinta-ala on enintään puolet hedelmän kokonaispinta-alasta, ja joka ei poikkea voimakkaasti hedelmän yleisestä väristä, ja/tai

---

⁷ Lajikkeisiin, joihin on merkitty lisäyksessä ”R”, ei sovelleta ruskealaikkuisuutta koskevia säännöksiä.

- tiheää ruskealaikkuisuutta, jonka pinta-ala on enintään kolmannes hedelmän kokonaispinta-alasta;
- ohuen verkkomaisen ja tiheän ruskealaikkuisuuden pinta-ala saa kuitenkin yhteensä olla enintään puolet hedelmän kokonaispinta-alasta.

III KOKOLUOKITTELUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Koko määritetään joko poikkileikkauksen suurimman halkaisijan tai painon mukaan.

Vähimmäiskoko on halkaisijan mukaan 60 millimetriä tai painon mukaan 90 grammaa. Kooltaan pienemmät hedelmät voidaan hyväksyä, jos tuotteen arvo Brixin asteikolla⁸ on vähintään 10,5° ja koko on vähintään 50 millimetriä tai 70 grammaa.

Tasakokoisuuden varmistamiseksi saman pakkauksen tuotteiden kokoero saa olla

a) halkaisijan mukaan määritellyillä hedelmillä

- enintään 5 millimetriä, kun kyseessä ovat ekstraluokan hedelmät ja kerroksittain riveihin pakatut I ja II luokan hedelmät. Bramley's Seedling -lajikkeiden (Bramley, Triomphe de Kiel) ja Horneburger-lajikkeiden omenilla halkaisijoiden ero voi kuitenkin olla enintään 10 millimetriä, ja
- enintään 10 millimetriä, kun kyseessä ovat myyntipakkauksessa tai irtotavarana pakkauksessa olevat I luokan hedelmät. Bramley's Seedling -lajikkeiden (Bramley, Triomphe de Kiel) ja Horneburger-lajikkeiden omenilla halkaisijoiden ero voi kuitenkin olla enintään 20 mm; tai

b) painon mukaan määritellyillä hedelmillä

- kun kyseessä ovat ekstraluokan omenat ja kerroksittain riveihin pakatut I ja II luokan omenat:

Koko (g)	Painoero (g)
70–90	15 g
91–135	20 g
136–200	30 g
201–300	40 g
> 300	50 g

⁸ Laskettuna OECD:n objektiivisia testejä koskevissa ohjeissa kuvatun mukaisesti, ohje saatavilla osoitteessa <http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications>.

- kun kyseessä ovat myyntipakkauksessa tai irtotavarana pakkauksessa olevat I luokan hedelmät:

Koko (g)	Tasakokoisuus (g)
70–135	35
136–300	70
> 300	100

Myyntipakkauksessa tai irtotavarana pakkauksessa II luokan hedelmille ei ole vahvistettu tasakokoisuusvaatimusta.

Miniomenalajikkeisiin, joihin on merkitty näiden vaatimusten lisäyksessä "M", ei sovelleta kokoluokittelua koskevia säännöksiä. Kyseisten miniatyyrilajikkeiden arvon on oltava Brixin asteikolla vähintään 12°.

IV SALLITTUJA POIKKEAMIA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Tuotteille, jotka eivät ole asianomaisen luokan vaatimusten mukaisia, sallitaan kaikissa kaupan pitämisen vaiheissa kussakin erässä eräitä laatu- ja kokopoikkeamia.

A. Sallitut laatu-poikkeamat

i) Ekstraluokka

Viisi prosenttia määrästä tai painosta saa olla omenoita, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät I luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään 0,5 prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, jotka täyttävät II luokan laatuvaatimukset.

ii) I luokka

Kymmenen prosenttia määrästä tai painosta saa olla omenoita, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät II luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään yksi prosentti tuotteista voi olla sellaisia, jotka eivät täytä II luokan vaatimuksia eivätkä vähimmäisvaatimuksia tai joissa on mätää.

iii) II luokka

Kymmenen prosenttia määrästä tai painosta saa olla omenoita, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia eivätkä täytä vähimmäisvaatimuksia. Tämän poikkeaman rajoissa enintään kaksi prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, joissa on mätää.

B. Sallitut kokopoikkeamat

Kaikissa luokissa sallitaan kymmenen prosenttia määrästä tai painosta omenia, jotka eivät vastaa kokoluokittelua koskevia vaatimuksia. Sallittua poikkeamaa ei sovelleta tuotteisiin, jotka ovat

- 5 millimetriä tai enemmän vähimmäiskokoa pienempiä,
- 10 grammaa tai enemmän vähimmäispainoa kevyempiä.

V ESILLEPANOVA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

A. Tasalaatuisuus

Kunkin pakkauksen sisällön on oltava tasalaatuinen, ja pakkaus saa sisältää ainoastaan samaa alkuperää, lajiketta, laatuluokkaa, kokoluokkaa (jos tuotteet luokitellaan koon mukaan) ja kypsyyssastetta olevia omenoita.

Ekstraluokan hedelmien on oltava myös samanvärisiä.

Myyntipakkaus voi kuitenkin sisältää eri omenalajikkeiden sekoituksia, jos lajikkeet eroavat selvästi toisistaan ja jos tuotteet ovat laadultaan tasalaatuisia ja kunkin lajikkeen osalta samaa alkuperää. Tasakokoisuutta ei edellytetä.

Pakkauksen sisällön näkyvän osan on edustettava koko sisältöä. Tietojen merkitseminen laserilla yksittäiseen hedelmään ei saa aiheuttaa mallon tai kuoren vaurioita.

B. Pakkaaminen

Omenat on pakattava siten, että ne tulevat suojatuiksi asianmukaisella tavalla. Erityisesti yli kolmen kilogramman painoisten myyntipakkausten on oltava riittävän jäykkiä, jotta ne suojaisivat tuotetta asianmukaisesti.

Pakkauksen sisällä käytettävien materiaalien on oltava puhtaita ja sellaisia, etteivät ne vahingoita tuotteita ulkoisesti tai sisäisesti. Kaupallisilla merkinnöillä varustettujen materiaalien, kuten paperien tai tarrojen käyttö sallitaan, jos painatuksessa käytetään myrkytöntä painoväriä ja kiinnityksessä myrkytöntä liimaa.

Yksittäisiin tuotteisiin kiinnitettävien tarrojen on oltava sellaisia, että niistä ei aiheudu niitä poistettaessa näkyviä liimajälkiä tai kuorivaurioita.

Pakkauksissa ei saa olla mitään vieraita aineita.

VI MERKITSEMISTÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Kussakin pakkauksessa⁹ on oltava merkittynä sen yhdelle puolelle selvin, pysyvin ja pakkauksen ulkopuolelle näkyvin kirjaimin seuraavat merkinnät:

A. Tunnistusmerkinnät

Pakkaajan ja/tai lähettäjän nimi ja fyysinen osoite (katuosoite, postinumero, paikkakunta, ja jos osoite ei ole alkuperämaassa, on merkittävä myös maa).

Tämä merkintä voidaan korvata seuraavasti:

- kaikissa pakkauksissa valmispakkauksia lukuun ottamatta viranomaisen antama tai hyväksymä pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi, jonka välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakkaaja ja/tai lähettäjä” (tai vastaava lyhenne); Koodin eteen on merkittävä koodin tunnustaneen maan ISO 3166 -standardin mukainen maa- tai aluekoodi, jos kyseessä ei ole alkuperämaa,
- yksinomaan valmispakkauksissa unionin alueelle sijoittautuneen myyjän nimi ja osoite, joiden välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakattu ... varten” tai muu vastaava maininta. Tällöin merkinnän on sisällettävä myös pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi. Myyjän on annettava kaikki valvontayksiköiden tarpeelliseksi katsomat kyseisen koodin merkitystä koskevat tiedot.

B. Tuote

- Ilmaisu ”omenoita” jos sisältö ei ole näkyvässä.
- Lajikkeen nimi. Jos kyseessä on selvästi toisistaan eroavien omenalajikkeiden sekoitus, maininta jokaisesta lajikkeesta.

Lajikkeen nimi voidaan korvata synonyymillä. Kauppanimi¹⁰ voidaan merkitä ainoastaan lajikkeen nimen tai synonyymien täydennyksenä.

Jos kyseessä on muunnos, jolla on lajikesuoja, lajikkeen perusnimi voidaan korvata tällä lajikkeen nimellä. Jos kyseessä on muunnos, jolla ei ole lajikesuojaa, muunnoksen nimi voidaan ilmoittaa ainoastaan lajikkeen perusnimen lisänä.

---

⁹ Näitä merkitysmistä koskevia säännöksiä ei sovelleta pakkauksissa esitettyihin myyntipakkauksiin. Niitä sovelletaan kuitenkin erikseen esitettyihin myyntipakkauksiin.

¹⁰ Kauppanimi voi olla tavaramerkki, jolle on haettu suojaa tai jolle on myönnetty suoja, tai mikä tahansa muu kaupallinen nimitys.

- Tapauksen mukaan ilmaisu ”miniatyyrilajike”.

C. Tuotteen alkuperä

Alkuperämaa¹¹ ja vapaavalintaisesti tuotantoalue tai kansallisen, alueellisen tai paikallisen tason paikannimi.

Kun kyseessä on eri alkuperää olevien, selvästi toisistaan eroavien omenalajikkeiden sekoitus, kunkin lajikkeen nimen välittömässä läheisyydessä on mainittava sen alkuperämaa.

D. Kaupalliset tiedot

- Luokka
- Kokoluokka tai kerroksittain riveihin pakatuista hedelmistä kappalemäärä.

Jos tunnistusmerkinnät tehdään kokoluokan perusteella, kokoluokka on ilmoitettava

- a) niiden hedelmien osalta, joihin sovelletaan tasakokoisuusvaatimuksia, vähimmäis- ja enimmäishalkaisijoina tai vähimmäis- ja enimmäispainoina;
- b) niiden hedelmien osalta, joihin ei sovelleta tasakokoisuusvaatimuksia, pakkauksen pienimmän hedelmän halkaisijana tai painona, jonka perään lisätään maininta ”ja enemmän” tai muu vastaava ilmaisu tai tarvittaessa maininta pakkauksen suurimman hedelmän halkaisijasta tai painosta.

E. Virallinen tarkastusmerkintä (vapaavalintainen)

Ensimmäisessä alakohdassa esitettyjä merkintöjä ei tarvitse tehdä pakkauksiin, jotka sisältävät ulospäin selvästi näkyviä myyntipakkauksia, joihin kaikkiin on tehty kyseiset merkinnät. Kyseisiin pakkauksiin ei saa tehdä merkintöjä, jotka voisivat johtaa harhaan. Jos pakkaukset on pakattu kuormalavalle, kyseiset tiedot on annettava vähintään kuormalavan kahdelle sivulle näkyvästi sijoitetulla lomakkeella.

---

¹¹ Merkitään täydellinen nimi tai yleisesti käytetty nimi.

Lisäys

Omenalajikkeiden ohjeellinen luettelo.

Luetteloon sisällyttämättömien lajikkeiden hedelmät on luokiteltava niiden lajikeominaisuuksien mukaisesti.

Eräitä jäljempänä olevaan taulukkoon kuuluvia lajikkeita voidaan pitää kaupan nimillä, joille on haettu tavaramerkkisuoja tai saatu tavaramerkkisuoja yhdessä tai useammassa maassa. Tällaisia tavaramerkkejä ei ole tarkoitus esittää taulukon ensimmäisessä, toisessa ja kolmannessa sarakkeessa. Muutamia esimerkkejä tunnetuista tavaramerkeistä esitetään neljännessä sarakkeessa.

Selitteet:

M = miniatyyrilajike

R = ruskealaikkuinen lajike

L = lasittumatauti

* = muunnos, jolla ei ole lajikesuojaa mutta joka liittyy rekisteröityyn/suojattuun tavaramerkkiin; jos muunnosta ei ole merkitty asteriskilla, kyseessä on suojattu lajike.

Lajike	Muunnos	Synonyymi	Tavaramerkit	Väriyhmä	Muut vaatimukset
African Red			African Carmine ^{TM}	B	
Akane		Tohoku 3, Primerouge		B	
Alkmene		Early Windsor		C	
Alwa				B	
Amasya				B	
Ambrosia			Ambrosia ®	B	
Annurca				B	
Ariane			Les Naturianes ®	B	
Arlet		Swiss Gourmet		B	R
AW 106			Sapora ®	C	
Belgica				B	
Belle de Boskoop		Schone van Boskoop, Goudreinette		D	R
	Boskoop rouge	Red Boskoop, Roter Boskoop, Rode Boskoop		B	R
	Boskoop Valastrid			B	R

Lajike	Muunnos	Synonyymi	Tavaramerkit	Väriyhmä	Muut vaatimukset
Berlepsch		Freiherr von Berlepsch		C	
	Berlepsch rouge	Red Berlepsch, Roter Berlepsch		B	
Braeburn				B	
	Hidala		Hillwell ®	A	
	Joburn		Aurora ™ , Red Braeburn ™ , Southern Rose ™	A	
	Lochbuie Red Braeburn			A	
	Mahana Red Braeburn		Redfield ®	A	
	Mariri Red		Eve ™ , Aporo ®	A	
	Royal Braeburn			A	
Bramley's Seedling		Bramley, Triomphe de Kiel			
Cardinal				B	
Caudle			Cameo ® , Camela ®	B	
	Cauflight		Cameo ® , Camela ®	A	
CIV323			Isaaq ®	B	
CIVG198			Modi ®	A	
Civni			Rubens ®	B	
Collina				C	
Coop 38			Goldrush ® , Delisdor ®	D	R
Coop 39			Crimson Crisp ®	A	
Coop 43			Juliet ®	B	
Coromandel Red		Corodel		A	
Cortland				B	
Cox's Orange Pippin		Cox orange, Cox's O.P.		C	R
Cripps Pink			Pink Lady ® , Flavor Rose ®	C	
	Lady in Red		Pink Lady ®	B	
	Rosy Glow		Pink Lady ®	B	
	Ruby Pink			B	

Lajike	Muunnos	Synonyymi	Tavaramerkit	Väriryhmä	Muut vaatimukset
Cripps Red			Sundowner™, Joya®	B	
Dalinbel			Antares®	B	R
Delblush			Tentation®	D	
Delcorf			Delbarestivale®	C	
	Celeste			B	
	Bruggers Festivale		Sissired®	A	
	Dalili		Ambassy®	A	
	Wonik*		Appache®	A	
Delcoros			Autento®	A	
Delgollune			Delbard Jubilé®	B	
Delicious ordinaire		Ordinary Delicious		B	
Discovery				C	
Dykmanns Zoet				C	
Egremont Russet				D	R
Elise		De Roblos, Red Delight		A	
Elstar				C	
	Bel-El		Red Elswout®	C	
	Daliest		Elista®	C	
	Daliter		Elton™	C	
	Elshof			C	
	Elstar Boerekamp		Excellent Star®	C	
	Elstar Palm		Elstar PCP®	C	
	Goedhof		Elnica®	C	
	Red Elstar			C	
	RNA9842		Red Flame®	C	
	Valstar			C	
	Vermuel		Elrosa®	C	
Empire				A	
Fiesta		Red Pippin		C	
Fresco			Wellant®	B	R
Fuji				B	L
	Aztec		Fuji Zhen®	A	L
	Brak		Fuji Kiku® 8	B	L
	Fuji Fubrax		Fuji Kiku® Fubrax	B	L

Lajike	Muunnos	Synonyymi	Tavaramerkit	Väriryhmä	Muut vaatimukset
	Fuji Supreme			A	L
	Heisei Fuji		Beni Shogun ®	A	L
	Raku-Raku			B	L
Gala				C	
	Baigent		Brookfield ®	A	
	Bigigalaprim		Early Red Gala ®	B	
	Fengal		Gala Venus	A	
	Gala Schnico		Schniga ®	A	
	Gala Schnico Red		Schniga ®	A	
	Galaval			A	
	Galaxy		Selekta ®	B	
	Gilmac		Neon ®	A	
	Imperial Gala			B	
	Jugula			B	
	Mitchgla		Mondial Gala ®	B	
	Natali Gala			B	
	Regal Prince		Gala Must ®	B	
	Royal Beaut			A	
	Simmons		Buckeye ® Gala	A	
Gloster				B	
Golden 972				D	
Golden Delicious		Golden		D	
	CG10 Yellow Delicious		Smothee ®	D	
	Golden Delicious Reinders		Reinders ®	D	
	Golden Parsi		Da Rosa ®	D	
	Leratess		Pink Gold ®	D	
	Quemoni		Rosagold ®	D	
Goldstar			Rezista Gold Granny ®	D	
Gradigold			Golden Supreme™, Golden Extreme™	D	
Gradiyel			Goldkiss ®	D	
Granny Smith				D	
	Dalivair		Challenger ®		
Gravensteiner		Gravenstein		D	
Hokuto				C	

Lajike	Muunnos	Synonyymi	Tavaramerkit	Väriryhmä	Muut vaatimukset
Holsteiner Cox		Holstein			R
Honeycrisp			Honeycrunch ®	C	
Horneburger				D	
Idared				B	
	Idaredest			B	
	Najdared			B	
Ingrid Marie				B	R
James Grieve				D	
Jonagold				C	
	Early Jonagold		Milenga ®	C	
	Dalyrian			C	
	Decosta			C	
	Jonagold Boerekamp		Early Queen ®	C	
	Jonagold Novajo	Veulemanns		C	
	Jonagored		Morren's Jonagored ®	C	
	Jonagored Supra		Morren's Jonagored ® Supra ®	C	
	Red Jonaprince		Wilton's ® , Red Prince ®	C	
	Rubinstar			C	
	Schneica	Jonica		C	
	Vivista			C	
Jonathan				B	
Karmijn de Sonnaville				C	R
La Flamboyante			Mairac ®	B	
Laxton's Superb				C	R
Ligol				B	
Lobo				B	
Lurefresh			Redlove ® , Era ®	A	
Lureprec			Redlove ® , Circe ®	A	
Luregust			Redlove ® , Calypso ®	A	
Luresweet			Redlove ® , Odysso ®	A	
Maigold				B	

Lajike	Muunnos	Synonyymi	Tavaramerkit	Väriryhmä	Muut vaatimukset
Maribelle			Lola ®	B	
McIntosh				B	
Melrose				C	
Milwa			Diwa ® , Junami ®	B	
Moonglo				C	
Morgenduft		Imperatore		B	
Mountain Cove			Ginger Gold ™	D	
Mutsu		Crispin		D	
Newton				C	
Nicogreen			Greenstar ®	D	
Nicoter			Kanzi ®	B	
Northern Spy				C	
Ohrin		Orin		D	
Paula Red				B	
Pinova			Corail ®	C	
	RoHo 3615		Evelina ®	B	
Piros				C	
Plumac			Koru ®	B	
Prem A153			Lemonade ® , Honeymoon ®	C	
Prem A17			Smitten ®	C	
Prem A280			Sweetie ™	B	
Prem A96			Rockit ™	B	M
Rafzubin			RubINETTE ®	C	
	Rafzubex		RubINETTE ® Rosso	A	
Rajka			Rezista Romelike ®	B	
Red Delicious		Rouge américaine		A	
	Campsur		Red Chief ®	A	
	Erovan		Early Red One ®	A	
	Evasni		Scarlet Spur ®	A	
	Stark Delicious			A	
	Starking			C	
	Starkrimson			A	
	Starkspur			A	
	Topred			A	
	Trumdor		Oregon Spur Delicious ®	A	
Reine des Reinettes		Gold Parmoné, Goldparmäne		C	L

Lajike	Muunnos	Synonyymi	Tavaramerkit	Väriyhmä	Muut vaatimukset
Reinette grise du Canada		Graue Kanadarenette, Renetta Canada		D	R
Rome Beauty		Belle de Rome, Rome, Rome Sport		B	
Rubin				C	
Rubinola				B	
Šampion		Shampion, Champion, Szampion		B	
	Reno 2			A	
	Šampion Arno	Szampion Arno		A	
Santana				B	
Sciearly			Pacific Beauty™	A	
Scifresh			Jazz™	B	
Sciglo			Southern Snap™	A	
Scilate			Envy®	B	
Sciray		GS48		A	
Scired			Pacific Queen™	A	R
Sciros			Pacific Rose™	A	
Senshu				C	
Spartan				A	
Stayman				B	
Summerred				B	
Sunrise				A	
Sunset				D	R
Suntan				D	R
Sweet Caroline				C	
Topaz				B	
Tydeman's Early Worcester		Tydeman's Early		B	
Tsugaru				C	
UEB32642			Opal®	D	
Worcester Pearmain				B	
York				B	
Zari				B	

Liite 5

Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 2 osa: SITRUSHEDELMIEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET

I TUOTTEEN MÄÄRITELMÄ

Nämä vaatimukset koskevat seuraavien lajien sitrushedelmiä, jotka on tarkoitettu toimitettavaksi kuluttajille tuoreina, teolliseen jalostukseen tarkoitettuja sitrushedelmiä lukuun ottamatta:

- *Citrus limon* (L.) Burm. f -lajin ja sen hybridien sitruunat,
- mandariinit (*Citrus reticulata* Blanco), mukaan luettuina tämän lajin ja sen hybridien satsumat (*Citrus unshiu* Marcow.), klementiinit (*Citrus clementina* Hort. ex Tan.), välimerenmandariinit (*Citrus deliciosa* Ten.) ja tangeriinit (*Citrus tangerina* Tanaka),
- *Citrus sinensis* (L.) Osbeck -lajin ja sen hybridien appelsiinit.

II LAATUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Vaatimusten tarkoituksena on määritellä kauppakunnostettujen ja pakattujen sitrushedelmien laatu.

Lähtämistä seuraavissa vaiheissa tuotteissa voi kuitenkin esiintyä suhteessa vaatimuksiin

- vähäistä tuoreuden ja täyden nestejännityksen vähenemistä,
- muissa kuin ekstraluokkaan kuuluvissa tuotteissa vähäisiä tuotteiden kehittymisestä ja pilaantumisalttiudesta johtuvia muutoksia.

A. Vähimmäisvaatimukset

Ottaen huomioon kullekin luokalle vahvistetut erityissäännökset ja sallitut poikkeamat sitrushedelmien on kaikissa luokissa oltava:

- eheitä,
- vailla kolhiutumia ja/tai laajoja arpeutuneita vioittumia,
- terveitä; tuotteita, joissa on mätää, tai jotka ovat muuten pilaantuneet ravinnoksi kelpaamattomiksi, ei sallita,
- puhtaita, lähes vailla näkyviä vieraita aineita,
- lähes vailla tuholaisia,
- vailla tuholaiden mallolle aiheuttamia vaurioita,
- vailla alkavaa nahistumista ja kuivumista,

- vailla alhaisen lämpötilan tai hallan aiheuttamia vaurioita,
- vailla epätavallista pintakosteutta,
- vailla vierasta hajua ja/tai makua.

Sitruhedelmien kehitysasteen ja kunnon on oltava sellainen, että hedelmät

- kestävät kuljetuksen ja käsittelyn sekä
- saapuvat tyydyttävässä kunnossa määräpaikkaan.

B. Kypsyyssastetta koskevat vaatimukset

Sitruhedelmien kehitys- ja kypsyyssasteen on oltava sopiva ottaen huomioon lajiketta koskevat edellytykset, korjuuajankohta ja viljelyalue.

Sitruhedelmien kypsyyssaste määritellään kunkin jäljempänä mainitun lajin osalta seuraavia parametreja käyttäen:

- vähimmäismehupitoisuus,
- sokeri- ja happopitoisuuksien suhde¹²,
- väritys.

Värityksen on oltava sellainen, että tavanomaisen kehityksen päätyttyä sitruhedelmien väri on määräpaikassa lajikkeelle tyypillinen.

	Vähimmäis- mehupitoisuus (%)	Sokeri- ja happopitoisuuksien suhde	Väritys
Sitruunat	20		Oltava lajikkeelle tyypillinen. Väritään vihreät (muttei tummanvihreät) hedelmät sallitaan, jos ne täyttävät vähimmäisvaatimukset mehupitoisuuden osalta.
Satsumat, klementiinit ja muut mandariinilajikkeet sekä niiden hybridit			
Satsumat	33	6,5:1	Oltava lajikkeelle tyypillinen vähintään kolmanneksella hedelmän pinta-alasta.
Klementiinit	40	7,0:1	

¹² Laskettuna OECD:n objektiivisia testejä koskevissa ohjeissa kuvatun mukaisesti.

	Vähimmäis- mehupitoisuus (%)	Sokeri- ja happopitoisuu- sien suhde	Väritys
Muut mandariinilajikkeet ja niiden hybridit	33	7,5:1 ¹³	
Appelsiinit			
Veriappelsiinit	30	6,5:1	Oltava lajikkeelle tyypillinen. Väritään vaaleanvihreät hedelmät sallitaan, jos kyseistä väriä esiintyy enintään yhdellä viidesosalla hedelmän kokonaispinta-alasta ja jos hedelmät täyttävät vähimmäisvaatimukset mehupitoisuuden osalta.
Navel-lajikkeiden ryhmä	33	6,5:1	
Muut lajikkeet	35	6,5:1	
Mosambi, Sathgudi ja Pacitan, joissa esiintyy vihreää väriä yli viidesosalla	33		Alueilla, joilla ilman lämpötila ja suhteellinen kosteus ovat appelsiinien kehityskautena korkeat, hedelmien kokonaispinta-alasta yli viidesosa voi olla vihreä, jos ne täyttävät vähimmäisvaatimukset mehupitoisuuden osalta.
Muut lajikkeet, joissa esiintyy vihreää väriä yli viidesosalla	45		

Kyseiset kypsyyksivaatimukset täyttävien sitrushedelmien kuoren vihreys voidaan poistaa. Tämä käsittely on sallittu vain, jos muut luontaiset aistinvaraiset ominaisuudet eivät muutu.

C. Luokittelu

Sitrushedelmät luokitellaan kolmeen luokkaan seuraavasti:

i) Ekstraluokka

Tähän luokkaan luokiteltujen sitrushedelmien on oltava erittäin hyvälaatuisia. Niiden on oltava ominaisuuksiltaan lajikkeelle ja/tai kaupalliselle tyyppille tyypillisiä.

Niiden on oltava täysin virheettömiä, lukuun ottamatta hyvin vähäisiä pintavirheitä, jotka eivät vaikuta tuotteen yleisulkonäköön, laatuun, säilyvyyteen ja pakkauksen ulkoasuun.

¹³ Mandora- ja Minneola-lajikkeiden sokeri- ja happopitoisuuksien suhde on 1.1.2023 alkavan markkinointivuoden alkuun saakka 6,0:1.

ii) I luokka

Tähän luokkaan luokiteltujen sitrushedelmien on oltava hyvälaatuisia. Niiden on oltava ominaisuuksiltaan lajikkeelle ja/tai kaupalliselle tyyppille tyypillisiä.

Tuotteissa voi kuitenkin olla seuraavanlaisia vähäisiä virheitä, jos ne eivät vaikuta tuotteen yleisulkonäköön, laatuun, säilyvyyteen ja pakkauksen ulkoasuun:

- vähäinen muotovirhe,
- vähäisiä värivirheitä, vähäiset auringonpaahteen jäljet mukaan lukien,
- vähäisiä eteneviä kuorivaurioita, jos ne eivät aiheuta vaurioita mallolle,
- vähäisiä hedelmän muodostuessa ilmaantuvia kuorivaurioita, kuten hopeanväriset ruvettumat, ruskealaikkuisuus tai tuholaisten aiheuttamat vauriot,
- vähäisiä arpeutuneita virheitä, jotka on aiheuttanut jokin mekaaninen syy, kuten raesade, hankaus, käsittelyssä syntyneet vauriot,
- kaikkien mandariinien ryhmään kuuluvien hedelmien kuori voi olla vähäisesti ja osittain irronnut hedelmänlihasta.

iii) II luokka

Tähän luokkaan kuuluvat sitrushedelmät, joita ei voida luokitella ylempiin luokkiin, mutta jotka vastaavat edellä määriteltyjä vähimmäisvaatimuksia.

Sitrushedelmissä voi olla seuraavanlaisia virheitä, jos sitrushedelmien laatuun, säilyvyyteen ja tarjontamuotoon liittyvät olennaiset ominaispiirteet säilyvät muuttumattomina:

- muotovirheitä,
- värivirheitä, auringonpaahteen jäljet mukaan lukien,
- eteneviä kuorivaurioita, jos ne eivät aiheuta vaurioita mallolle,
- hedelmän muodostuessa ilmaantuvia kuorivaurioita, kuten hopeanväriset ruvettumat, ruskealaikkuisuus tai tuholaisten aiheuttamat vauriot,
- arpeutuneita virheitä, jotka on aiheuttanut jokin mekaaninen syy, kuten raesade, hankaus, käsittelyssä syntyneet vauriot,
- arpeutuneita pintavaurioita,
- epätasainen kuori,
- appelsiinien kuori voi olla vähäisesti ja osittain irronnut hedelmänlihasta ja kaikkien mandariinien ryhmään kuuluvien hedelmien kuori voi olla osittain irronnut hedelmälihasta.

III KOKOLUOKITTELUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Koko määritetään hedelmän poikkileikkauksen suurimman halkaisijan tai lukumäärän mukaan.

A. Vähimmäiskoko

Sovellettavat vähimmäiskoot ovat seuraavat:

Hedelmä	Halkaisija (mm)
Sitruunat	45
Satsumat ja muut mandariinilajikkeet sekä niiden hybridit	45
Klementiinit	35
Appelsiinit	53

B. Tasakokoisuus

Sitruushedelmät voidaan kokoluokitella jollakin seuraavista tavoista:

- a) Tasakokoisuuden varmistamiseksi saman pakkauksen tuotteiden kokoero saa olla
- enintään 10 millimetriä, jos pienimmän hedelmän (pakkauksessa ilmoitettu) halkaisija on < 60 millimetriä,
  - enintään 15 millimetriä, jos pienimmän hedelmän (pakkauksessa ilmoitettu) halkaisija on $\geq$ 60 millimetriä mutta < 80 millimetriä,
  - enintään 20 millimetriä, jos pienimmän hedelmän (pakkauksessa ilmoitettu) halkaisija on $\geq$ 80 millimetriä mutta < 110 millimetriä,
  - jos hedelmän halkaisija on $\geq$ 110 millimetriä, halkaisijoiden erolla ei ole merkitystä.
- b) Jos sovelletaan kokoluokkakoodeja, on noudatettava seuraavassa taulukossa esitettyjä koodeja ja asteikkoja:

	Kokokoodi	Halkaisija (mm)
Sitruunat	0	79 - 90
	1	72 - 83
	2	68 - 78
	3	63 - 72
	4	58 - 67
	5	53 - 62
	6	48 - 57
	7	45 - 52

	Kokokoodi	Halkaisija (mm)
Satsumat, klementiinit ja muut mandariinilajikkeet sekä niiden hybridit	1-XXX	78 tai suurempi
	1-XX	67 - 78
	1 tai 1-X	63 - 74
	2	58 - 69
	3	54 - 64
	4	50 - 60
	5	46 - 56
	6 ¹⁴	43 - 52
	7	41 - 48
	8	39 - 46
	9	37 - 44
10	35 - 42	
Appelsiinit	0	92 – 110
	1	87 – 100
	2	84 – 96
	3	81 – 92
	4	77 – 88
	5	73 – 84
	6	70 – 80
	7	67 – 76
	8	64 – 73
	9	62 – 70
	10	60 – 68
	11	58 – 66
	12	56 – 63
13	53 – 60	

Tasakokoisuus varmistetaan edellä esitetyn kokoluokitteluasteikon noudattamisella seuraavia tapauksia lukuun ottamatta:

Kun kyseessä ovat irtotavarana konteissa olevat hedelmät ja nettopainoltaan enintään viiden kilogramman myyntipakkauksissa olevat hedelmät, suurin kokoero ei saa ylittää kokoluokitteluasteikon kolmen peräkkäisen koon muodostaman ryhmän vaihteluväliä.

- c) Lukumäärän mukaan kokoluokitelluissa hedelmissä kokoerojen on oltava a alakohdan mukaisia.

IV SALLITTUJA POIKKEAMIA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Tuotteille, jotka eivät ole asianomaisen luokan vaatimusten mukaisia, sallitaan kaikissa kaupan pitämisen vaiheissa kussakin erässä eräitä laatu- ja kokopoikkeamia.

---

¹⁴Alle 45 millimetrin halkaisija koskee vain klementiinejä.

A. Sallitut laatupoikkeamat

i) Ekstraluokka

Viisi prosenttia määrästä tai painosta saa olla sitrushedelmiä, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät I luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään 0,5 prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, jotka täyttävät II luokan laatuvaatimukset.

ii) I luokka

Kymmenen prosenttia määrästä tai painosta saa olla sitrushedelmiä, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät II luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään yksi prosentti tuotteista voi olla sellaisia, jotka eivät täytä II luokan vaatimuksia eivätkä vähimmäisvaatimuksia tai joissa on mätää.

iii) II luokka

Kymmenen prosenttia määrästä tai painosta saa olla sitrushedelmiä, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia eivätkä täytä vähimmäisvaatimuksia. Tämän poikkeaman rajoissa enintään kaksi prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, joissa on mätää.

B. Sallitut kokopoikkeamat

Kaikissa luokissa sallitaan kymmenen prosenttia lukumäärästä tai painosta sitrushedelmiä, jotka kuuluvat välittömästi alempaan ja/tai ylempään kokoluokkaan kuin pakkauksessa mainittu kokoluokka (tai mainitut kokoluokat, kun kyseessä on kolmen kokoluokan yhdistelmä).

Kaikissa tapauksissa kymmenen prosentin sallittua poikkeamaa sovelletaan vain hedelmiin, jotka eivät ole pienempiä kuin seuraavat vähimmäismitat:

Hedelmä	Halkaisija (mm)
Sitruunat	43
Satsumat ja muut mandariinilajikkeet sekä niiden hybridit	43
Klementiinit	34
Appelsiinit	50

V ESILLEPANOJA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

A. Tasalaatuisuus

Kunkin pakkauksen sisällön on oltava tasalaatuinen, ja pakkaus saa sisältää ainoastaan samaa alkuperää, lajiketta tai kaupallista tyyppiä, laatuokkaa ja kokoluokkaa sekä selvästi samaa kehitys- ja kypsyyssastetta olevia sitrushedelmiä.

Lisäksi ekstraluokassa värin on oltava tasalaatuinen.

Myyntipakkaus voi kuitenkin sisältää sitrushedelmälajien sekoituksia, jos ne eroavat selvästi toisistaan ja jos tuotteet ovat tasalaatuisia ja kunkin lajin osalta samaa lajiketta, kaupallista tyyppiä ja alkuperää. Tasakokoisuutta ei edellytetä.

Pakkauksen sisällön näkyvän osan on edustettava koko sisältöä.

B. Pakkaaminen

Sitrushedelmät on pakattava siten, että ne tulevat suojatuuksi sopivalla tavalla.

Pakkauksen sisällä käytettävien materiaalien on oltava puhtaita ja sellaisia, etteivät ne vahingoita tuotteita ulkoisesti tai sisäisesti. Kaupallisilla merkinnöillä varustettujen materiaalien, kuten paperien tai tarrojen käyttö sallitaan, jos painatuksessa käytetään myrkytöntä painoväriä ja kiinnityksessä myrkytöntä liimaa.

Yksittäisiin tuotteisiin kiinnitettävien tarrojen on oltava sellaisia, että niistä ei aiheudu niitä poistettaessa näkyviä liimajälkiä tai kuorivaurioita. Tietojen merkitseminen laserilla yksittäiseen hedelmään ei saa aiheuttaa mallon tai kuoren vaurioita.

Jos hedelmät kääritään paperiin, on käytettävä ohutta, kuivaa, uutta ja hajutonta¹⁵ paperia.

On kiellettyä käyttää sellaisia aineita, jotka muuttavat sitrushedelmien luontaisia ominaisuuksia ja erityisesti niiden makua tai hajua¹⁶.

---

¹⁵ Sellaisten säilöntäaineiden tai muiden kemiallisten aineiden käyttäminen, joista voi jäädä hedelmän kuoreen vierasta hajua, sallitaan siltä osin kuin se on sovellettavien Euroopan unionin säännösten mukaista.

¹⁶ Sellaisten säilöntäaineiden tai muiden kemiallisten aineiden käyttäminen, joista voi jäädä hedelmän kuoreen vierasta hajua, sallitaan siltä osin kuin se on sovellettavien Euroopan unionin säännösten mukaista.

Pakkauksissa ei saa olla mitään vieraita aineita. Tarjontamuoto, jossa hedelmään kiinnittyy lyhyt, ei puumainen oksa muutamine vihreine lehtineen, kuitenkin sallitaan.

VI MERKITSEMISTÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Kussakin pakkauksessa¹⁷ on oltava merkittynä sen yhdelle puolelle selvin, pysyvin ja pakkauksen ulkopuolelle näkyvin kirjaimin seuraavat merkinnät:

A. Tunnistusmerkinnät

Pakkaajan ja/tai lähettäjän nimi ja fyysinen osoite (katuosoite, postinumero, paikkakunta, ja jos osoite ei ole alkuperämaassa, on merkittävä myös maa).

Tämä merkintä voidaan korvata seuraavasti:

- kaikissa pakkauksissa valmispakkauksia lukuun ottamatta viranomaisen antama tai hyväksymä pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi, jonka välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakkaaja ja/tai lähettäjä” (tai vastaava lyhenne). Koodin eteen on merkittävä koodin tunnustaneen maan ISO 3166 -standardin mukainen maa- tai aluekoodi, jos kyseessä ei ole alkuperämaa,
- yksinomaan valmispakkauksissa unionin alueelle sijoittautuneen myyjän nimi ja osoite, joiden välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakattu ... varten” tai muu vastaava maininta. Tällöin merkinnän on sisällettävä myös pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi. Myyjän on annettava kaikki valvontayksiköiden tarpeelliseksi katsomat kyseisen koodin merkitystä koskevat tiedot.

B. Tuote

- Ilmaisu ”sitruunoita”, ”mandariineja” tai ”appelsiineja”, jos tuote ei ole näkyvissä.
- Kun kyseessä on selvästi toisistaan eroavien sitruslajien sekoitus, ilmaisu ”sitruhedelmien sekoitus” tai vastaava ilmaisu ja kaikkien lajien yleisnimet.
- Appelsiineista merkitään lajikkeen nimi ja/tai vastaava lajikeryhmä, jos kyseessä ovat Navel- ja Valencia-lajikkeiden ryhmät.

---

¹⁷ Näitä merkitsemistä koskevia säännöksiä ei sovelleta pakkauksissa esitettyihin myyntipakkauksiin. Niitä sovelletaan kuitenkin erikseen esitettyihin myyntipakkauksiin.

- Satsumien ja klementiinien osalta vaaditaan lajin yleisnimi ja lajikkeen nimi on vapaavalintainen.
- Muiden mandariinien ja niiden hybridien osalta vaaditaan lajikkeen nimi.
- Sitruunoiden osalta lajikkeen nimi on vapaavalintainen.
- Ilmaisu ”siemenellisiä”, kun kyseessä ovat klementiinit, joissa on yli 10 siementä.
- Ilmaisu ”siemenettömiä” (vapaavalintainen, siemenettömissä sitrushedelmissä voi joskus olla siemeniä).

C. Tuotteen alkuperä

- Alkuperämaa¹⁸ ja vapaavalintaisesti tuotantoalue tai kansallisen, alueellisen tai paikallisen tason paikannimi.
- Kun kyseessä on eri alkuperää olevien, selvästi toisistaan eroavien sitrushedelmälajien sekoitus, kunkin lajin nimen välittömässä läheisyydessä on mainittava lajin alkuperämaa.

D. Kaupalliset tiedot

- Luokka
- Koko, joka ilmaistaan seuraavasti:
  - vähimmäis- ja enimmäiskoko (mm), tai
  - kokokoodi(t), jo(i)ta voi seurata vähimmäis- tai enimmäiskoko tai lukumäärä.
- Tarvittaessa merkintä korjuun jälkeisissä käsittelyissä käytetyistä säilöntäaineista tai muista kemiallisista aineista.

E. Virallinen tarkastusmerkintä (vapaavalintainen)

Ensimmäisessä alakohdassa esitettyjä merkintöjä ei tarvitse tehdä pakkauksiin, jotka sisältävät ulospäin selvästi näkyviä myyntipakkauksia, joihin kaikkiin on tehty kyseiset merkinnät. Kyseisiin pakkauksiin ei saa tehdä merkintöjä, jotka voisivat johtaa harhaan. Jos pakkaukset on pakattu kuormalavalle, kyseiset tiedot on annettava vähintään kuormalavan kahdelle sivulle näkyvästi sijoitetulla lomakkeella.

---

¹⁸ Merkitään täydellinen nimi tai yleisesti käytetty nimi.

Liite 6

Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 3 osa: KIIVIEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET

I TUOTTEEN MÄÄRITELMÄ

Nämä vaatimukset koskevat *Actinidia chinensis* Planch.- ja *Actinidia deliciosa* (A. Chev.), C. F. Liang ja A. R. Ferguson -lajien kiivejä, jotka on tarkoitettu myytäväiksi kuluttajille tuoreina, teolliseen jalostukseen tarkoitettuja kiivejä lukuun ottamatta.

II LAATUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Näiden vaatimusten tarkoituksena on määritellä kauppakunnostettujen ja pakattujen kiivien laatu.

Lähtämistä seuraavissa vaiheissa tuotteissa voi kuitenkin esiintyä suhteessa vaatimuksiin

- vähäistä tuoreuden ja täyden nestejännityksen vähenemistä,
- muissa kuin ekstraluokkaan kuuluvissa tuotteissa vähäisiä tuotteiden kehittymisestä ja pilaantumisalttiudesta johtuvia muutoksia.

A. Vähimmäisvaatimukset

Ottaen huomioon kullekin luokalle vahvistetut erityissäännökset ja sallitut poikkeamat kiivien on kaikissa luokissa oltava

- eheitä (mutta kannattomia),
- terveitä; tuotteita, joissa on mätää, tai jotka ovat muuten pilaantuneet ravinnoksi kelpaamattomiksi, ei sallita,
- puhtaita, lähes vailla näkyviä vieraita aineita,
- lähes vailla tuholaisia,
- vailla tuholaisten mallolle aiheuttamia vaurioita,
- riittävän kiinteitä; ei pehmeitä, nahistuneita eikä vetisiä,
- hyvin muodostuneita; kaksoishedelmiä tai moninkertaisia hedelmiä ei sallita,
- vailla epätavallista pintakosteutta,
- vailla vierasta hajua ja/tai makua.

Kiivien kehitysasteen ja kunnon on oltava sellainen, että kiivit

- kestävät kuljetuksen ja käsittelyn sekä

- saapuvat tyydyttävässä kunnossa määräpaikkaan.

B. Kypsyttä koskevat vähimmäisvaatimukset

Kiivien on oltava riittävän kehittyneitä ja kypsiä.

Tämän säännöksen noudattamiseksi hedelmän on oltava pakatessa niin kypsä, että sen arvo Brixin asteikolla¹⁹ on 6,2° tai sen keskimääräinen kuiva-ainepitoisuus on 15 prosenttia, jolloin jakeluketjun alussa arvon Brixin asteikolla pitäisi olla 9,5°.

C. Luokittelu

Kiivit luokitellaan kolmeen luokkaan seuraavasti:

i) Ekstraluokka

Tähän luokkaan luokiteltujen kiivien on oltava erittäin hyvälaatuisia. Niiden on oltava ominaisuuksiltaan lajikkeelle tyypillisiä.

Hedelmien on oltava kiinteitä, ja mallon on oltava täysin terve.

Niiden on oltava täysin virheetömiä, lukuun ottamatta hyvin vähäisiä pintavirheitä, jotka eivät vaikuta tuotteen yleisulkonäköön, laatuun, säilyvyyteen ja pakkauksen ulkoasuun.

Hedelmien poikkileikkauksen pienimmän ja suurimman halkaisijan välisen suhteen on oltava vähintään 0,8.

ii) I luokka

Tähän luokkaan luokiteltujen kiivien on oltava hyvälaatuisia. Niiden on oltava ominaisuuksiltaan lajikkeelle tyypillisiä.

Hedelmien on oltava kiinteitä, ja mallon on oltava täysin terve.

Niissä voi kuitenkin olla seuraavanlaisia vähäisiä virheitä, jos ne eivät vaikuta tuotteen yleisulkonäköön, laatuun, säilyvyyteen ja pakkauksen ulkoasuun:

- vähäinen muotovirhe (muttei paisumia tai epämuodostumia),
- vähäisiä värivirheitä,

---

¹⁹ Laskettuna OECD:n objektiivisia testejä koskevissa ohjeissa kuvatun mukaisesti, ohje saatavilla osoitteessa <http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications>.

- vähäisiä kuorivaurioita, joiden kokonaispinta-ala on enintään yksi neliösenttimetri,
- pieni pitkittäinen Hayward -merkki, joka ei ole kohonnut.

Hedelmien poikkileikkauksen pienimmän ja suurimman halkaisijan välisen suhteen on oltava vähintään 0,7.

iii) II luokka

Tähän luokkaan kuuluvat kiivit, joita ei voida luokitella ylempiin luokkiin mutta jotka täyttävät edellä määritellyt vähimmäisvaatimukset.

Hedelmien on oltava kohtuullisen kiinteitä, eikä mallossa saa olla merkittäviä virheitä.

Kiiveissä voi olla seuraavanlaisia virheitä, jos niiden laatuun, säilyvyyteen ja tarjontamuotoon liittyvät olennaiset ominaispiirteet säilyvät muuttumattomina:

- muotovirheitä,
- värivirheitä,
- kuorivaurioita, kuten pieniä arpeutuneita halkeamia tai naarmuuntunutta arpikudosta, joiden kokonaispinta-ala on enintään kaksi neliösenttimetriä,
- useita lievästi kohonneita Hayward -merkkejä, jotka ovat selvempiä kuin I luokassa,
- vähäisiä kolhiutumia.

III KOKOLUOKITTELUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Koko määritetään hedelmien painon mukaan.

Vähimmäispaino on ekstraluokassa 90 grammaa, I luokassa 70 grammaa ja II luokassa 65 grammaa.

Tasakokoisuuden varmistamiseksi saman pakkauksen tuotteiden kokoero saa olla

- enintään 10 grammaa hedelmillä, joiden paino on enintään 85 grammaa,
- enintään 15 grammaa hedelmillä, joiden paino on 85–120 grammaa,
- enintään 20 grammaa hedelmillä, joiden paino on 120–150 grammaa,
- enintään 40 grammaa hedelmillä, joiden paino on vähintään 150 grammaa.

IV SALLITTUJA POIKKEAMIA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Tuotteille, jotka eivät ole asianomaisen luokan vaatimusten mukaisia, sallitaan kaikissa kaupan pitämisen vaiheissa kussakin erässä eräitä laatu- ja kokopoikkeamia.

A. Sallitut laatu-poikkeamat

i) Ekstraluokka

Viisi prosenttia määrästä tai painosta saa olla kiivejä, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät I luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään 0,5 prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, jotka täyttävät II luokan laatuvaatimukset.

ii) I luokka

Kymmenen prosenttia määrästä tai painosta saa olla kiivejä, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät II luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään yksi prosentti tuotteista voi olla sellaisia, jotka eivät täytä II luokan vaatimuksia eivätkä vähimmäisvaatimuksia tai joissa on mätää.

iii) II luokka

Kymmenen prosenttia määrästä tai painosta saa olla kiivejä, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia eivätkä täytä vähimmäisvaatimuksia. Tämän poikkeaman rajoissa enintään kaksi prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, joissa on mätää.

B. Sallitut kokopoikkeamat

Kaikissa luokissa sallitaan kymmenen prosenttia määrästä tai painosta kiivejä, jotka eivät vastaa kokoluokittelua koskevia vaatimuksia.

Kiivien on kuitenkin ekstraluokassa painettava vähintään 85 grammaa, I luokassa vähintään 67 grammaa ja II luokassa vähintään 62 grammaa.

V ESILLEPANOVA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

A. Tasalaatuisuus

Kunkin pakkauksen sisällön on oltava tasalaatuinen, ja pakkaus saa sisältää ainoastaan samaa alkuperää, lajiketta sekä laatuluokkaa ja kokoluokkaa olevia kiivejä.

Pakkauksen sisällön näkyvän osan on edustettava koko sisältöä.

B. Pakkaaminen

Kiivit on pakattava siten, että ne tulevat suojatuiksi sopivalla tavalla.

Pakkauksen sisällä käytettävien materiaalien on oltava puhtaita ja sellaisia, etteivät ne vahingoita tuotteita ulkoisesti tai sisäisesti. Kaupallisilla merkinnöillä varustettujen materiaalien, kuten paperien tai tarrojen käyttö sallitaan, jos painatuksessa käytetään myrkytöntä painoväriä ja kiinnityksessä myrkytöntä liimaa.

Yksittäisiin tuotteisiin kiinnitettävien tarrojen on oltava sellaisia, että niistä ei aiheudu niitä poistettaessa näkyviä liimajälkiä tai kuorivaurioita. Tietojen merkitseminen laserilla yksittäiseen hedelmään ei saa aiheuttaa mallon tai kuoren vaurioita.

Pakkauksissa ei saa olla mitään vieraita aineita.

VI MERKITSEMISTÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Kussakin pakkauksessa²⁰ on oltava merkittynä sen yhdelle puolelle selvin, pysyvin ja pakkauksen ulkopuolelle näkyvin kirjaimin seuraavat merkinnät:

A. Tunnistusmerkinnät

Pakkaajan ja/tai lähettäjän nimi ja fyysinen osoite (katuosoite, postinumero, paikkakunta, ja jos osoite ei ole alkuperämaassa, on merkittävä myös maa).

Tämä merkintä voidaan korvata seuraavasti:

- kaikissa pakkauksissa valmispakkauksia lukuun ottamatta viranomaisen antama tai hyväksymä pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi, jonka välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakkaaja ja/tai lähettäjä” (tai vastaava lyhenne). Koodin eteen on merkittävä koodin tunnustaneen maan ISO 3166 -standardin mukainen maa- tai aluekoodi, jos kyseessä ei ole alkuperämaa,
- yksinomaan valmispakkauksissa unionin alueelle sijoittautuneen myyjän nimi ja osoite, joiden välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakattu ...

---

²⁰ Näitä merkitsemistä koskevia säännöksiä ei sovelleta pakkauksissa esitettyihin myyntipakkauksiin. Niitä sovelletaan kuitenkin erikseen esitettyihin myyntipakkauksiin.

varten” tai muu vastaava maininta. Tällöin merkinnän on sisällettävä myös pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi. Myyjän on annettava kaikki valvontayksiköiden tarpeelliseksi katsomat kyseisen koodin merkitystä koskevat tiedot.

B. Tuote

- Ilmaisu ”kiivejä” ja/tai ”Actinidia”, jos sisältö ei ole näkyvässä.
- Lajikkeen nimi (vapaavalintainen).
- Mallon väri tai vastaava maininta, jos ei vihreä

C. Tuotteen alkuperä

Alkuperämaa²¹ ja vapaavalintaisesti viljelyalue tai kansallisen, alueellisen tai paikallisen tason paikannimi.

D. Kaupalliset tiedot

- Luokka
- Kokoluokka hedelmien vähimmäis- ja enimmäispainona ilmaistuna
- Kappalemäärä (vapaavalintainen).

E. Virallinen tarkastusmerkintä (vapaavalintainen)

Ensimmäisessä alakohdassa esitettyjä merkintöjä ei tarvitse tehdä pakkauksiin, jotka sisältävät ulospäin selvästi näkyviä myyntipakkauksia, joihin kaikkiin on tehty kyseiset merkinnät. Kyseisiin pakkauksiin ei saa tehdä merkintöjä, jotka voisivat johtaa harhaan. Jos pakkaukset on pakattu kuormalavalle, kyseiset tiedot on annettava vähintään kuormalavan kahdelle sivulle näkyvästi sijoitetulla lomakkeella.

---

²¹ Merkitään täydellinen nimi tai yleisesti käytetty nimi.

Liite 7

Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 4 osa: SALAATTIEN SEKÄ KÄHÄRÄ- JA SILOENDIIVIEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET

I TUOTTEEN MÄÄRITELMÄ

Nämä vaatimukset koskevat seuraavien lajien salaatteja:

- *Lactuca sativa* var. *capitata* L. (keräsalaatit, myös rapea keräsalaatti ja jäävuorisalaatti),
- *Lactuca sativa* var. *longifolia* Lam. (sidesalaatit),
- *Lactuca sativa* var. *crispa* L. (lehtisalaatit),

näiden lajikkeiden risteytykset, ja

- *Cichorium endivia* var. *crispum* Lam. -lajin kähäräendiivit, ja
- *Cichorium endivia* var. *latifolium* Lam. -lajin siloendiivit,

jotka on tarkoitettu toimitettaviksi kuluttajille tuoreina.

Näitä vaatimuksia ei sovelleta teolliseen jalostukseen tarkoitettuihin tuotteisiin, yksittäisten lehtien muodossa oleviin tuotteisiin, juuripaakullisiin salaatteihin eikä ruukkusalaatteihin.

II LAATUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Näiden vaatimusten tarkoituksena on määritellä kauppakunnostettujen ja pakattujen tuotteiden laatu.

Lähtämistä seuraavissa vaiheissa tuotteissa voi kuitenkin esiintyä suhteessa vaatimukseen

- vähäistä tuoreuden ja täyden nestejännityksen vähenemistä,
- vähäisiä tuotteiden kehittymisestä ja pilaantumisalttiudesta johtuvia muutoksia.

A. Vähimmäisvaatimukset

Ottaen huomioon kullekin luokalle vahvistetut erityissäännökset ja sallitut poikkeamat tuotteiden on kaikissa luokissa oltava

- eheitä,
- terveitä; tuotteita, joissa on mätää, tai jotka ovat muuten pilaantuneet ravinnoksi kelpaamattomiksi, ei sallita,

- puhtaita ja kunnostettuja eli lähes vailla multaa tai muuta kasvualustaa ja lähes vailla näkyviä vieraita aineita,
- tuoreen näköisiä,
- lähes vailla tuholaisia,
- lähes vailla tuholaisten aiheuttamia vioittumia,
- täydessä nestejännityksessä,
- vailla näkyvää kukkavartta,
- vailla epätavallista pintakosteutta,
- vailla vierasta hajua ja/tai makua.

Salaattien osalta sallitaan vähäinen punertavaan vivahtava värivika, joka johtuu alhaisesta lämpötilasta kasvatuksen aikana, ellei tämä muuta suuresti salaattien ulkonäköä.

Juuret on katkaistava siististi läheltä ulommaisten lehtien tyveä.

Tuotteiden on oltava normaalisti kehittyneitä. Tuotteiden kehitysasteen ja kunnon on oltava sellainen, että tuotteet

- kestävät kuljetuksen ja käsittelyn sekä
- saapuvat tyydyttävässä kunnossa määräpaikkaan.

B. Luokittelu

Tuotteet luokitellaan kahteen luokkaan seuraavasti:

i) I luokka

Tähän luokkaan luokiteltujen tuotteiden on oltava hyvälaatuisia. Niiden on oltava ominaisuuksiltaan lajikkeelle ja/tai kaupalliselle tyyppille tyyppillisiä.

Tuotteiden on oltava

- hyvin muodostuneita,
- kiinteitä, ottaen huomioon viljelymenetelmä ja tuotteen tyyppi,
- vailla vaurioita ja laadun muuttumisia, jotka heikentävät niiden käyttöarvoa,
- vailla pakkasvaurioita.

Keräsalaattien on koostuttava yhdestä hyvin muodostuneesta kerästä.

Kasvihuoneessa viljeltyjen keräsalaattien osalta sallitaan kuitenkin pienemmät kerät.

Sidesalaatissa on oltava kerä, joka voi olla pienikokoinen.

Kähärä- ja siloendiivien keskiosan on oltava väriltään keltainen.

ii) II luokka

Tähän luokkaan kuuluvat tuotteet, joita ei voida luokitella I luokkaan, mutta jotka vastaavat edellä määriteltyjä vähimmäisvaatimuksia.

Tuotteiden on oltava

- melko hyvin muodostuneita,
- vailla vaurioita ja laadun muuttumisia, jotka voivat heikentää vakavasti niiden käyttöarvoa.

Tuotteissa voi olla seuraavanlaisia virheitä, jos niiden laatuun, säilyvyyteen ja tarjontamuotoon liittyvät olennaiset ominaispiirteet säilyvät muuttumattomina:

- vähäisiä värivirheitä,
- vähäisiä tuholaiten aiheuttamia vioittumia.

Keräsalaattien on koostuttava kerästä, joka voi olla pienikokoinen. Keriä ei kuitenkaan vaadita kasvihuoneessa viljeltyjen keräsalaattien osalta.

Sidesalaatissa ei tarvitse olla kerää.

III KOKOLUOKITTELUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Koko määritetään yksikköpainon mukaan.

Tasakokoisuuden varmistamiseksi saman pakkauksen tuotteiden kokoero saa olla

a) salaattien osalta

- enintään 40 grammaa, kun kevyin kappale on alle 150 gramman painoinen,
- enintään 100 grammaa, kun kevyin kappale on 150–300 gramman painoinen,
- enintään 150 grammaa, kun kevyin kappale on 300–450 gramman painoinen,
- enintään 300 grammaa, kun kevyin kappale on yli 450 gramman painoinen.

- b) kähärä- ja siloendiivien osalta
- 300 grammaa.

IV SALLITTUJA POIKKEAMIA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Tuotteille, jotka eivät ole asianomaisen luokan vaatimusten mukaisia, sallitaan kaikissa kaupan pitämisen vaiheissa kussakin erässä eräitä laatu- ja kokopoikkeamia.

A. Sallitut laatu-poikkeamat

i) I luokka

Kymmenen prosenttia määrästä saa olla tuotteita, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät II luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään yksi prosentti tuotteista voi olla sellaisia, jotka eivät täytä II luokan vaatimuksia eivätkä vähimmäisvaatimuksia tai joissa on mätää.

ii) II luokka

Kymmenen prosenttia määrästä saa olla tuotteita, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia eivätkä täytä vähimmäisvaatimuksia. Tämän poikkeaman rajoissa enintään kaksi prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, joissa on mätää.

B. Sallitut kokopoikkeamat

Kaikissa luokissa sallitaan kymmenen prosenttia määrästä tuotteita, jotka eivät vastaa kokoluokittelua koskevia vaatimuksia.

V ESILLEPANOJA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

A. Tasalaatuisuus

Kunkin pakkauksen sisällön on oltava tasalaatuinen, ja pakkaus saa sisältää ainoastaan samaa alkuperää ja lajiketta tai kaupallista tyyppiä sekä laatuluokkaa ja kokoluokkaa olevia tuotteita.

Myyntipakkaus voi kuitenkin sisältää selvästi eri lajiketta, kaupallista tyyppiä ja/tai väriä olevien salaattien ja/tai endiivien sekoituksia, jos tuotteet ovat tasalaatuisia ja kunkin lajikkeen, kaupallisen tyyppin ja/tai värin osalta samaa alkuperää. Tasakokoisuutta ei edellytetä.

Pakkauksen sisällön näkyvän osan on edustettava koko sisältöä.

B. Pakkaaminen

Tuotteet on pakattava siten, että ne tulevat suojatuiksi sopivalla tavalla. Ne on pakattava pakkauksen kokoon ja tyyppiin nähden järkevästi jättämättä tyhjää tilaa tai pakkaamatta liian tiiviisti.

Pakkauksen sisällä käytettävien materiaalien on oltava puhtaita ja sellaisia, etteivät ne vahingoita tuotteita ulkoisesti tai sisäisesti. Kaupallisilla merkinnöillä varustettujen materiaalien, kuten paperien tai tarrojen käyttö sallitaan, jos painatuksessa käytetään myrkytöntä painoväriä ja kiinnityksessä myrkytöntä liimaa.

Pakkauksissa ei saa olla mitään vieraita aineita.

VI MERKITSEMISTÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Kussakin pakkauksessa²² on oltava merkittynä sen yhdelle puolelle selvin, pysyvin ja pakkauksen ulkopuolelle näkyvin kirjaimin seuraavat merkinnät:

A. Tunnistusmerkinnät

Pakkaajan ja/tai lähettäjän nimi ja fyysinen osoite (katuosoite, postinumero, paikkakunta, ja jos osoite ei ole alkuperämaassa, on merkittävä myös maa).

Tämä merkintä voidaan korvata seuraavasti:

- kaikissa pakkauksissa valmispakkauksia lukuun ottamatta viranomaisen antama tai hyväksymä pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi, jonka välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakkaaja ja/tai lähettäjä” (tai vastaava lyhenne). Koodin eteen on merkittävä koodin tunnustaneen maan ISO 3166 -standardin mukainen maa- tai aluekoodi, jos kyseessä ei ole alkuperämaa,
- yksinomaan valmispakkauksissa unionin alueelle sijoittautuneen myyjän nimi ja osoite, joiden välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakattu ... varten” tai muu vastaava maininta. Tällöin merkinnän on sisällettävä myös pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi. Myyjän on annettava kaikki valvontayksiköiden tarpeelliseksi katsomat kyseisen koodin merkitystä koskevat tiedot.

---

²² Näitä merkitsemistä koskevia säännöksiä ei sovelleta pakkauksissa esitettyihin myyntipakkauksiin. Niitä sovelletaan kuitenkin erikseen esitettyihin myyntipakkauksiin.

B. Tuote

- Ilmaisu ”salaattia”, ”pehmeälehtistä keräsalaattia”, ”bataviansalaattia”, ”rapeakeräsalaattia (jäävuorisalaattia)”, ”sidesalaattia”, ”lehtisalaattia” (tai tarvittaessa esimerkiksi ”tammenlehtisalaattia”, ”lollo bionda - salaattia”, ”lollo rossa” -salaattia), ”kähäräendiivejä”, ”siloendiivejä” tai vastaava ilmaisu, jos sisältö ei ole näkyvässä,
- tapauksen mukaan ”>viljelty kasvihuoneessa”> tai vastaava ilmaisu
- lajikkeen nimi (vapaavalintainen)
- ilmaisu ”salaattisekoitus/endiivisekoitus” tai vastaava nimitys, kun kyseessä on selvästi eri väriä, lajiketta ja/tai kaupallista tyyppiä olevien salaattien ja/tai endiivien sekoitus. Jos tuote ei ole näkyvässä, on mainittava värit, lajikkeet ja/tai kaupalliset tyypit sekä niiden määrä kussakin pakkauksessa.

C. Tuotteen alkuperä

- Alkuperämaa²³ ja vapaavalintaisesti viljelyalue tai kansallisen, alueellisen tai paikallisen tason paikannimi.
- Kun kyseessä on eri alkuperää ja selvästi eri väriä, lajiketta ja/tai kaupallista tyyppiä olevien salaattien ja/tai endiivien sekoitus, kunkin värin, lajikkeen ja/tai kaupallisen tyyppin nimen välittömässä läheisyydessä on mainittava kunkin alkuperämaa.

D. Kaupalliset tiedot

- Luokka
- Kokoluokka, ilmaistuna kappaleen vähimmäispainon tai kappaleiden lukumäärän mukaan.

E. Virallinen tarkastusmerkintä (vapaavalintainen)

Ensimmäisessä alakohdassa esitettyjä merkintöjä ei tarvitse tehdä pakkauksiin, jotka sisältävät ulospäin selvästi näkyviä myyntipakkauksia, joihin kaikkiin on tehty kyseiset merkinnät. Kyseisiin pakkauksiin ei saa tehdä merkintöjä, jotka voisivat johtaa harhaan. Jos pakkaukset on pakattu kuormalavalle, kyseiset tiedot on annettava vähintään kuormalavan kahdelle sivulle näkyvästi sijoitetulla lomakkeella.

---

²³ Merkitään täydellinen nimi tai yleisesti käytetty nimi.

Liite 8

Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 5 osa: PERSIKOIDEN JA NEKTARIINIEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET

I TUOTTEEN MÄÄRITELMÄ

Nämä vaatimukset koskevat *Prunus persica* Sieb. et Zucc. -lajin persikoita ja nektariineja, jotka on tarkoitettu myytäväksi kuluttajille tuoreina, teolliseen jalostukseen tarkoitettuja persikoita ja nektariineja lukuun ottamatta.

II LAATUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Näiden vaatimusten tarkoituksena on määritellä kauppakunnostettujen ja pakattujen persikoiden ja nektariinien laatu.

Lähtämistä seuraavissa vaiheissa tuotteissa voi kuitenkin esiintyä suhteessa vaatimuksiin

- vähäistä tuoreuden ja täyden nestejännityksen vähenemistä,
- muissa kuin ekstraluokkaan kuuluvissa tuotteissa vähäisiä tuotteiden kehittymisestä ja pilaantumisalttiudesta johtuvia muutoksia.

A. Vähimmäisvaatimukset

Ottaen huomioon kullekin luokalle vahvistetut erityissäännökset ja sallitut poikkeamat persikoiden ja nektariinien on kaikissa luokissa oltava

- eheitä,
- terveitä; tuotteita, joissa on mätää, tai jotka ovat muuten pilaantuneet ravinnoksi kelpaamattomiksi, ei sallita,
- puhtaita, lähes vailla näkyviä vieraita aineita,
- lähes vailla tuholaisia,
- vailla tuholaiden mallolle aiheuttamia vaurioita,
- vailla halkeamia kannan kiinnityskohdassa,
- vailla epätavallista pintakosteutta,
- vailla vierasta hajua ja/tai makua.

Persikoiden ja nektariinien kehitysasteen ja kunnan on oltava sellainen, että hedelmät

- kestävät kuljetuksen ja käsittelyn sekä
- saapuvat tyydyttävässä kunnossa määräpaikkaan.

B. Kypsyysastetta koskevat vaatimukset

Hedelmien on oltava riittävän kehittyneitä ja kypsiä. Mallon refraktometriluvun on oltava vähintään 8° Brixin asteikolla²⁴.

C. Luokittelu

Persikat ja nektariinit luokitellaan kolmeen luokkaan seuraavasti:

i) Ekstraluokka

Tähän luokkaan luokiteltujen persikoiden ja nektariinien on oltava erittäin hyvälaatuisia. Niiden on oltava ominaisuuksiltaan lajikkeelle tyypillisiä.

Mallon on oltava täysin vahingoittumaton.

Niiden on oltava täysin virheettömiä, lukuun ottamatta hyvin vähäisiä pintavirheitä, jotka eivät vaikuta tuotteen yleisulkonäköön, laatuun, säilyvyyteen ja pakkauksen ulkoasuun.

ii) I luokka

Tähän luokkaan luokiteltujen persikoiden ja nektariinien on oltava hyvälaatuisia. Niiden on oltava ominaisuuksiltaan lajikkeelle tyypillisiä. Mallon on oltava täysin vahingoittumaton.

Tuotteissa voi kuitenkin olla seuraavanlaisia vähäisiä virheitä, jos ne eivät vaikuta tuotteen yleisulkonäköön, laatuun, säilyvyyteen ja pakkauksen ulkoasuun:

- vähäinen muotovirhe,
- vähäinen kehitysvirhe,
- vähäisiä värivirheitä,
- vähäisiä painaumuksia, joiden kokonaispinta-ala on enintään yksi neliösenttimetri,
- vähäisiä kuorivaurioita, jotka eivät saa olla
  - muodoltaan pitkänomaisten virheiden osalta yli 1,5 senttimetrin pituisia,
  - muiden vikojen osalta yli yhtä neliösenttimetriä kokonaispinta-alaltaan.

---

²⁴ Laskettuna OECD:n objektiivisia testejä koskevissa ohjeissa kuvatun mukaisesti, ohje saatavilla osoitteessa <http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications>.

iii) II luokka

Tähän luokkaan kuuluvat ne persikat ja nektariinit, joita ei voida luokitella ylempiin luokkiin mutta jotka täyttävät edellä määritellyt vähimmäisvaatimukset.

Mallossa ei saa olla merkittäviä virheitä.

Persikoissa ja nektariineissa voi olla seuraavanlaisia virheitä, jos niiden laatuun, säilyvyyteen ja tarjontamuotoon liittyvät olennaiset ominaispiirteet säilyvät muuttumattomina:

- muotovirheitä,
- kehitysvirheitä haljenneet kivet mukaan lukien, jos hedelmä on eheä ja malto vahingoittumaton,
- värivirheitä,
- kolhiutumia, jotka voivat olla hiukan tummuneita ja joiden kokonaispinta-ala on enintään kaksi neliösenttimetriä,
- kuorivaurioita, jotka eivät saa olla
  - muodoltaan pitkänomaisten virheiden osalta yli 2,5 senttimetrin pituisia,
  - muiden vikojen osalta yli kahta neliösenttimetriä kokonaispinta-alaltaan.

III KOKOLUOKITTELUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Koko määritetään joko poikkileikkauksen suurimman halkaisijan, painon tai lukumäärän mukaan.

Vähimmäiskoko on

- ekstraluokassa 56 millimetriä tai 85 grammaa,
- I ja II luokassa 51 millimetriä tai 65 grammaa.

Alle 56 millimetrin kokoisia tai alle 85 gramman painoisia hedelmiä ei kuitenkaan pidetä kaupan 1 päivän heinäkuuta ja 31 päivän lokakuuta välisenä aikana (pohjoinen pallonpuolisko) ja 1 päivän tammikuuta ja 30 päivän huhtikuuta välisenä aikana (eteläinen pallonpuolisko).

Seuraavat säännökset ovat II luokan osalta vapaavalintaisia.

Tasakokoisuuden varmistamiseksi saman pakkauksen tuotteiden kokoero saa olla

- a) halkaisijan mukaan määritellyillä hedelmillä
- enintään viisi millimetriä, kun kyseessä ovat alle 70 millimetrin kokoiset hedelmät,
  - enintään 10 millimetriä, kun kyseessä ovat vähintään 70 millimetrin kokoiset hedelmät;
- b) painon mukaan määritellyillä hedelmillä
- enintään 30 grammaa, kun kyseessä ovat alle 180 gramman painoiset hedelmät,
  - enintään 80 grammaa, kun kyseessä ovat vähintään 180 gramman painoiset hedelmät.
- c) Lukumäärän mukaan kokoluokitelluissa hedelmissä kokoerojen on oltava a tai b alakohdan mukaisia.

Jos käytetään kokokoodeja, on noudatettava seuraavassa taulukossa esitetyt koodeja.

	Koodi	Halkaisija tai		Paino	
		vähintään (mm)	enintään (mm)	vähintään (g)	enintään (g)
1	D	51	56	65	85
2	C	56	61	85	105
3	B	61	67	105	135
4	A	67	73	135	180
5	AA	73	80	180	220
6	AAA	80	90	220	300
7	AAAA	> 90		> 300	

IV SALLITTUJA POIKKEAMIA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Tuotteille, jotka eivät ole asianomaisen luokan vaatimusten mukaisia, sallitaan kaikissa kaupan pitämisen vaiheissa kussakin erässä eräitä laatu- ja kokopoikkeamia.

A. Sallitut laatu-poikkeamat

i) Ekstraluokka

Viisi prosenttia määrästä tai painosta saa olla persikoita ja nektariineja, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät I luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään 0,5 prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, jotka täyttävät II luokan laatuvaatimukset.

ii) I luokka

Kymmenen prosenttia määrästä tai painosta saa olla persikoita ja nektariineja, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät II luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään yksi prosentti tuotteista voi olla sellaisia, jotka eivät täytä II luokan vaatimuksia eivätkä vähimmäisvaatimuksia tai joissa on mätää.

iii) II luokka

Kymmenen prosenttia määrästä tai painosta saa olla persikoita ja nektariineja, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia eivätkä täytä vähimmäisvaatimuksia. Tämän poikkeaman rajoissa enintään kaksi prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, joissa on mätää.

B. Sallitut kokopoikkeamat

Kaikissa luokissa (jos tuotteet luokitellaan koon mukaan) sallitaan kymmenen prosenttia määrästä tai painosta persikoita tai nektariineja, jotka eivät vastaa kokoluokittelua koskevia vaatimuksia.

V. ESILLEPANOJA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

A. Tasalaatuisuus

Kunkin pakkauksen sisällön on oltava tasalaatuinen, ja pakkaus saa sisältää ainoastaan samaa alkuperää, lajiketta, laatuluokkaa, kypsyyssastetta ja kokoluokkaa (jos tuotteet luokitellaan koon mukaan) olevia persikoita tai nektariineja; ekstraluokassa hedelmien on oltava myös samanvärisiä.

Pakkauksesta näkyvän osan on edustettava koko pakkauksen sisältöä.

B. Pakkaaminen

Persikat ja nektariinit on pakattava siten, että ne tulevat suojaetuiksi sopivalla tavalla.

Pakkauksen sisällä käytettävien materiaalien on oltava puhtaita ja sellaisia, etteivät ne vahingoita tuotteita ulkoisesti tai sisäisesti. Kaupallisilla merkinnöillä varustettujen materiaalien, kuten paperien tai tarrojen käyttö sallitaan, jos painatuksessa käytetään myrkytöntä painoväriä ja kiinnityksessä myrkytöntä liimaa.

Yksittäisiin tuotteisiin kiinnitettävien tarrojen on oltava sellaisia, että niistä ei aiheudu niitä poistettaessa näkyviä liimajälkiä tai kuorivaurioita. Tietojen

merkitseminen laserilla yksittäiseen hedelmään ei saa aiheuttaa mallon tai kuoren vaurioita.

Pakkauksissa ei saa olla mitään vieraita aineita.

VI MERKITSEMISTÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Kussakin pakkauksessa²⁵ on oltava merkittynä sen yhdelle puolelle selvin, pysyvin ja pakkauksen ulkopuolelle näkyvin kirjaimin seuraavat merkinnät:

A. Tunnistusmerkinnät

Pakkaajan ja/tai lähettäjän nimi ja fyysinen osoite (katuosoite, postinumero, paikkakunta, ja jos osoite ei ole alkuperämaassa, on merkittävä myös maa).

Tämä merkintä voidaan korvata seuraavasti:

- kaikissa pakkauksissa valmispakkauksia lukuun ottamatta viranomaisen antama tai hyväksymä pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi, jonka välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakkaaja ja/tai lähettäjä” (tai vastaava lyhenne). Koodin eteen on merkittävä koodin tunnustaneen maan ISO 3166 -standardin mukainen maa- tai aluekoodi, jos kyseessä ei ole alkuperämaa,
- yksinomaan valmispakkauksissa unionin alueelle sijoittautuneen myyjän nimi ja osoite, joiden välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakattu ... varten” tai muu vastaava maininta. Tällöin merkinnän on sisällettävä myös pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi. Myyjän on annettava kaikki valvontayksiköiden tarpeellisiksi katsomat kyseisen koodin merkitystä koskevat tiedot.

B. Tuote

- Ilmaisui ”persikoita” tai ”nektariineja”, jos sisältö ei ole näkyvässä
- Mallon väri
- Lajikkeen nimi (vapaavalintainen).

---

²⁵ Näitä merkitsemistä koskevia säännöksiä ei sovelleta pakkauksissa esitettyihin myyntipakkauksiin. Niitä sovelletaan kuitenkin erikseen esitettyihin myyntipakkauksiin.

C. Tuotteen alkuperä

Alkuperämaa²⁶ ja vapaavalintaisesti viljelyalue tai kansallisen, alueellisen tai paikallisen tason paikannimi.

D. Kaupalliset tiedot

- Luokka
- Koko (jos tuotteet luokitellaan koon mukaan) ilmaistuna vähimmäis- tai enimmäishalkaisijana tai kokokoodilla
- Kappalemäärä (vapaavalintainen).

E. Virallinen tarkastusmerkintä (vapaavalintainen)

Ensimmäisessä alakohdassa esitettyjä merkintöjä ei tarvitse tehdä pakkauksiin, jotka sisältävät ulospäin selvästi näkyviä myyntipakkauksia, joihin kaikkiin on tehty kyseiset merkinnät. Kyseisiin pakkauksiin ei saa tehdä merkintöjä, jotka voisivat johtaa harhaan. Jos pakkaukset on pakattu kuormalavalle, kyseiset tiedot on annettava vähintään kuormalavan kahdelle sivulle näkyvästi sijoitetulla lomakkeella.

---

²⁶ Merkitään täydellinen nimi tai yleisesti käytetty nimi.

Liite 9

Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 6 osa: PÄÄRYNÖIDEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET

I TUOTTEEN MÄÄRITELMÄ

Nämä vaatimukset koskevat *Pyrus communis* L. -lajin päärynöitä, jotka on tarkoitettu myytäväksi kuluttajille tuoreina, teolliseen jalostukseen tarkoitettuja päärynöitä lukuun ottamatta.

II LAATUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Näiden vaatimusten tarkoituksena on määritellä kauppakunnostettujen ja pakattujen päärynöiden laatu.

Lähtämistä seuraavissa vaiheissa tuotteissa voi kuitenkin esiintyä suhteessa vaatimuksiin

- vähäistä tuoreuden ja täyden nestejännityksen vähenemistä,
- muissa kuin ekstraluokkaan kuuluvissa tuotteissa vähäisiä tuotteiden kehittymisestä ja pilaantumisalttiudesta johtuvia muutoksia.

A. Vähimmäisvaatimukset

Ottaen huomioon kullekin luokalle vahvistetut erityissäännökset ja sallitut poikkeamat päärynöiden on kaikissa luokissa oltava

- eheitä,
- terveitä; tuotteita, joissa on mätää, tai jotka ovat muuten pilaantuneet ravinnoksi kelpaamattomiksi, ei sallita,
- puhtaita, lähes vailla näkyviä vieraita aineita,
- lähes vailla tuholaisia,
- vailla tuholaiden mallolle aiheuttamia vaurioita,
- vailla epätavallista pintakosteutta,
- vailla vierasta hajua ja/tai makua.

Päärynöiden kehitysasteen ja kunnan on oltava sellainen, että päärynät

- kestävät kuljetuksen ja käsittelyn sekä
- saapuvat tyydyttävässä kunnossa määräpaikkaan.

B. Kypsyysastetta koskevat vaatimukset

Päärynöiden kehitys- ja kypsyysasteen on oltava sellainen, että päärynöiden kypsyminen voi jatkua ja ne voivat saavuttaa lajikkeelle sopivan kypsyysasteen.

C. Luokittelu

Päärynät luokitellaan kolmeen luokkaan seuraavasti:

i) Ekstraluokka

Tähän luokkaan luokiteltujen päärynöiden on oltava erittäin hyvälaatuisia. Niiden on oltava ominaisuuksiltaan lajikkeelle tyypillisiä²⁷.

Mallossa ei saa olla vaurioita eikä kuoressa karheita ruskeita laikkuja.

Niiden on oltava virheettömiä lukuun ottamatta hyvin vähäisiä pintavirheitä, jotka eivät vaikuta tuotteen yleisulkonäköön, laatuun, säilyvyyteen ja pakkauksen ulkoasuun.

Kannan on oltava vahingoittumaton.

Päärynät eivät saa olla rakeisia.

ii) I luokka

Tähän luokkaan luokiteltujen päärynöiden on oltava hyvälaatuisia. Niiden on oltava ominaisuuksiltaan lajikkeelle tyypillisiä²⁸.

Mallon on oltava täysin vahingoittumaton.

Tuotteissa voi kuitenkin olla seuraavanlaisia vähäisiä virheitä, jos ne eivät vaikuta tuotteen yleisulkonäköön, laatuun, säilyvyyteen ja pakkauksen ulkoasuun:

- vähäinen muotovirhe,
- vähäinen kehitysvirhe,
- vähäisiä värivirheitä,
- hyvin vähäisiä karheita ruskeita laikkuja,

---

²⁷ Suurihedelmäisten lajikkeiden ja kesäpäärynöiden ohjeellinen lajikeluettelo on näiden vaatimusten lisäyksessä.

²⁸ Suurihedelmäisten lajikkeiden ja kesäpäärynöiden ohjeellinen lajikeluettelo on näiden vaatimusten lisäyksessä.

- vähäisiä kuorivaurioita, jotka eivät saa olla
  - muodoltaan pitkänomaisten virheiden osalta yli kahden senttimetrin pituisia,
  - muiden virheiden osalta yli yhtä neliösenttimetriä kokonaispinta-alaltaan, lukuun ottamatta hedelmärupea (*Venturia pirina* ja *V. inaequalis*), jonka yhteispinta-ala saa olla enintään 0,25 neliösenttimetriä,
- lieviä kolhiutumia, joiden pinta-ala on enintään yksi neliösenttimetri.

Kanta voi olla hieman vahingoittunut.

Päärynät eivät saa olla rakeisia.

iii) II luokka

Tähän luokkaan kuuluvat päärynät, joita ei voida luokitella ylempiin luokkiin, mutta jotka vastaavat edellä määriteltyjä vähimmäisvaatimuksia.

Mallossa ei saa olla merkittäviä virheitä.

Päärynöissä voi olla seuraavanlaisia virheitä, jos niiden laatuun, säilyvyyteen ja tarjontamuotoon liittyvät olennaiset ominaispiirteet säilyvät muuttumattomina:

- muotovirheitä,
- kehitysvirheitä,
- värivirheitä,
- vähäisiä karheita ruskeita laikkuja,
- kuorivaurioita, jotka eivät saa olla
  - muodoltaan pitkänomaisten virheiden osalta yli neljän senttimetrin pituisia,
  - muiden virheiden osalta yli 2,5:tä neliösenttimetriä kokonaispinta-alaltaan, lukuun ottamatta hedelmärupea (*Venturia pirina* ja *V. inaequalis*), jonka yhteispinta-ala saa olla enintään yksi neliösenttimetri,
- lieviä kolhiutumia, joiden pinta-ala on enintään kaksi neliösenttimetriä.

III KOKOLUOKITTELUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Koko määritetään joko poikkileikkauksen suurimman halkaisijan tai painon mukaan.

Vähimmäiskoko on

a) halkaisijan mukaan määritellyillä hedelmillä

	Ekstraluokka	I luokka	II luokka
Suurihedelmäiset lajikkeet	60 mm	55 mm	55 mm
Muut lajikkeet	55 mm	50 mm	45 mm

b) painon mukaan määritellyillä hedelmillä

	Ekstraluokka	I luokka	II luokka
Suurihedelmäiset lajikkeet	130g	110g	110g
Muut lajikkeet	110g	100g	75g

Näiden vaatimusten lisäyksessä mainituilta kesäpäärynälajikkeilta ei vaadita vähimmäiskokoa.

Tasakokoisuuden varmistamiseksi saman pakkauksen tuotteiden kokoero saa olla

a) halkaisijan mukaan määritellyillä hedelmillä

- enintään viisi millimetriä, kun kyseessä ovat ekstraluokan hedelmät ja kerroksittain riveihin pakatut I ja II luokan hedelmät,
- enintään 10 millimetriä, kun kyseessä ovat myyntipakkauksessa tai irtotavarana pakkauksessa olevat I luokan hedelmät;

b) painon mukaan määritellyillä hedelmillä

- kun kyseessä ovat ekstraluokan hedelmät ja kerroksittain riveihin pakatut I ja II luokan hedelmät:

Koko (g)	Painoero (g)
75–100	15
100–200	35
200–250	50
> 250	80

- kun kyseessä ovat myyntipakkauksessa tai irtotavarana pakkauksessa olevat I luokan hedelmät:

Koko (g)	Painoero (g)
75–100	25
100–200	50
> 200	100

Myyntipakkauksessa tai irtotavarana pakkauksessa oleville II luokan hedelmille ei ole vahvistettu yhtenäistä kokoa.

IV SALLITTUJA POIKKEAMIA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Tuotteille, jotka eivät ole asianomaisen luokan vaatimusten mukaisia, sallitaan kaikissa kaupan pitämisen vaiheissa kussakin erässä eräitä laatu- ja kokopoikkeamia.

A. Sallitut laatu-poikkeamat

i) Ekstraluokka

Viisi prosenttia määrästä tai painosta saa olla päärynöitä, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät I luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään 0,5 prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, jotka täyttävät II luokan laatuvaatimukset.

ii) I luokka

Kymmenen prosenttia määrästä tai painosta saa olla päärynöitä, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät II luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään yksi prosentti tuotteista voi olla sellaisia, jotka eivät täytä II luokan vaatimuksia eivätkä vähimmäisvaatimuksia tai joissa on mätää.

iii) II luokka

Kymmenen prosenttia määrästä tai painosta saa olla päärynöitä, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia eivätkä täytä vähimmäisvaatimuksia. Tämän poikkeaman rajoissa enintään kaksi prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, joissa on mätää.

B. Sallitut kokopoikkeamat

Kaikissa luokissa sallitaan kymmenen prosenttia määrästä tai painosta päärynöitä, jotka eivät vastaa kokoluokittelua koskevia vaatimuksia.

Sallittua poikkeamaa ei sovelleta tuotteisiin, jotka ovat

- viisi millimetriä tai enemmän vähimmäiskokoa pienempiä,
- 10 grammaa tai enemmän vähimmäispainoa kevyempiä.

V ESILLEPANOVA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

A. Tasalaatuisuus

Jokaisen pakkauksen sisällön on oltava tasalaatuinen, ja pakkaus saa sisältää ainoastaan samaa alkuperää, lajiketta, laatuluokkaa, kokoluokkaa (jos tuotteet luokitellaan koon mukaan) ja kypsyyssastetta olevia päärynöitä.

Ekstraluokan hedelmien on oltava myös samanvärisiä.

Myyntipakkaus voi kuitenkin sisältää eri päärynälajikkeiden sekoituksia, jos ne eroavat selvästi toisistaan ja jos tuotteet ovat laadultaan tasalaatuisia ja kunkin lajikkeen osalta samaa alkuperää. Tasakokoisuutta ei edellytetä.

Pakkauksen sisällön näkyvän osan on edustettava koko sisältöä.

B. Pakkaaminen

Päärynät on pakattava siten, että ne tulevat suojaetuiksi sopivalla tavalla.

Pakkauksen sisällä käytettävien materiaalien on oltava puhtaita ja sellaisia, etteivät ne vahingoita tuotteita ulkoisesti tai sisäisesti. Kaupallisilla merkinnöillä varustettujen materiaalien, kuten paperien tai tarrojen käyttö sallitaan, jos painatuksessa käytetään myrkytöntä painoväriä ja kiinnityksessä myrkytöntä liimaa.

Yksittäisiin tuotteisiin kiinnitettävien tarrojen on oltava sellaisia, että niistä ei aiheudu niitä poistettaessa näkyviä liimajälkiä tai kuorivaurioita. Tietojen merkitseminen laserilla yksittäiseen hedelmään ei saa aiheuttaa mallon tai kuoren vaurioita.

Pakkauksissa ei saa olla mitään vieraita aineita.

VI MERKITSEMISTÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Kussakin pakkauksessa²⁹ on oltava merkittynä sen yhdelle puolelle selvin, pysyvin ja pakkauksen ulkopuolelle näkyvin kirjaimin seuraavat merkinnät:

A. Tunnistusmerkinnät

Pakkaajan ja/tai lähettäjän nimi ja fyysinen osoite (katuosoite, postinumero, paikkakunta, ja jos osoite ei ole alkuperämaassa, on merkittävä myös maa).

Tämä merkintä voidaan korvata seuraavasti:

- kaikissa pakkauksissa valmispakkauksia lukuun ottamatta viranomaisen antama tai hyväksymä pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi, jonka välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakkaaja ja/tai lähettäjä” (tai vastaava lyhenne). Koodin eteen on merkittävä koodin tunnustaneen maan ISO 3166 -standardin mukainen maa- tai aluekoodi, jos kyseessä ei ole alkuperämaa,
- yksinomaan valmispakkauksissa unionin alueelle sijoittautuneen myyjän nimi ja osoite, joiden välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakattu ... varten” tai muu vastaava maininta. Tällöin merkinnän on sisällettävä myös pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi. Myyjän on annettava kaikki valvontayksiköiden tarpeelliseksi katsomat kyseisen koodin merkitystä koskevat tiedot.

B. Tuote

- Ilmaisu ”päärynöitä”, jos pakkauksen sisältö ei ole näkyvässä.
- Lajikkeen nimi. Jos kyseessä on selvästi toisistaan eroavien päärynälajikkeiden sekoitus, maininta jokaisesta lajikkeesta.
- Lajikkeen nimi voidaan korvata synonyymillä. Kauppanimi³⁰ voidaan merkitä ainoastaan lajikkeen nimen tai synonyymien täydennyksenä.

C. Tuotteen alkuperä

Alkuperämaa³¹ ja vapaavalintaisesti viljelyalue tai kansallisen, alueellisen tai paikallisen tason paikannimi.

---

²⁹ Näitä merkitsemistä koskevia säännöksiä ei sovelleta pakkauksissa esitettyihin myyntipakkauksiin. Niitä sovelletaan kuitenkin erikseen esitettyihin myyntipakkauksiin.

³⁰ Kauppanimi voi olla tavaramerkki, jolle on haettu suojaa tai jolle on myönnetty suojaa, tai mikä tahansa muu kaupallinen nimitys.

³¹ Merkitään täydellinen nimi tai yleisesti käytetty nimi.

Jos kyseessä on eri alkuperää ja selvästi toisistaan eroavien päärynälajikkeiden sekoitus, kunkin lajikkeen nimen välittömässä läheisyydessä on mainittava lajikkeen alkuperämaa.

D. Kaupalliset tiedot

- Luokka
- Kokoluokka tai kerroksittain riveihin pakatuista hedelmistä kappalemäärä.

Jos tunnistusmerkinnät tehdään kokoluokan perusteella, kokoluokka on ilmoitettava

- a) niiden hedelmien osalta, joihin sovelletaan tasakokoisuusvaatimuksia, vähimmäis- ja enimmäishalkaisijoina tai vähimmäis- ja enimmäispainoina;
- b) niiden hedelmien osalta, joihin ei sovelleta tasakokoisuusvaatimuksia, pakkauksen pienimmän hedelmän halkaisijana tai painona, jonka perään lisätään maininta ”ja enemmän” tai muu vastaava ilmaisu tai tarvittaessa maininta pakkauksen suurimman hedelmän halkaisijasta tai painosta.

E. Virallinen tarkastusmerkintä (vapaavalintainen)

Ensimmäisessä alakohdassa esitettyjä merkintöjä ei tarvitse tehdä pakkauksiin, jotka sisältävät ulospäin selvästi näkyviä myyntipakkauksia, joihin kaikkiin on tehty kyseiset merkinnät. Kyseisiin pakkauksiin ei saa tehdä merkintöjä, jotka voisivat johtaa harhaan. Jos pakkaukset on pakattu kuormalavalle, kyseiset tiedot on annettava vähintään kuormalavan kahdelle sivulle näkyvästi sijoitetulla lomakkeella.

Lisäys

Suurihedelmäisten lajikkeiden ja kesäpäärynälajikkeiden ohjeellinen luettelo

Pienihedelmäisiä lajikkeita ja luettelossa mainitsemattomia lajikkeita voidaan pitää kaupan, jos ne ovat vaatimusten III jaksossa vahvistettujen kokoluokittelua koskevien säännösten mukaiset.

Eräitä jäljempänä olevaan taulukkoon kuuluvia lajikkeita voidaan pitää kaupan nimillä, joille on haettu tavaramerkkisuojaa tai saatu tavaramerkkisuoja yhdessä tai useammassa maassa. Tällaisia tavaramerkkejä ei ole tarkoitus esittää taulukon ensimmäisessä ja toisessa sarakkeessa. Muutamia esimerkkejä tunnetuista tavaramerkeistä esitetään kolmannessa sarakkeessa.

Selitteet:

S = Suurihedelmäiset lajikkeet

KP = Kesäpäärynät, joilta ei vaadita vähimmäiskokoa.

Lajike	Synonyymi	Tavaramerkki	Koko
Abbé Fétel	Abate Fétel		S
Abugo o Siete en Boca			KP
AkVa			KP
Alka			S
Alsa			S
Amfora			S
Alexandrine Douillard			S
Bambinella			KP
Bergamotten			KP
Beurré Alexandre Lucas	Lucas		S
Beurré Bosc	Bosc, Beurré d'Apremont, Empereur Alexandre, Kaiser Alexander		S
Beurré Clairgeau			S
Beurré d'Arenberg	Hardenpont		S
Beurré Giffard			KP
Beurré précoce Morettini	Morettini		KP
Blanca de Aranjuez	Agua de Aranjuez, Espadona, Blanquilla		KP
Carusella			KP
Castell	Castell de Verano		KP

Lajike	Synonyymi	Tavaramerkki	Koko
Colorée de Juillet	Bunte Juli		KP
Comice rouge			S
Concorde			S
Condoula			KP
Coscia	Ercolini		KP
Curé	Curato, Pastoren, Del cura de Ouro, Espadon de invierno, Bella de Berry, Lombardia de Rioja, Batall de Campana		S
D'Anjou			S
Dita			S
D. Joaquina	Doyenné de Juillet		KP
Doyenné d'hiver	Winterdechant		S
Doyenné du Comice	Comice, Vereinsdechant		S
Erika			S
Etrusca			KP
Flamingo			S
Forelle			S
Général Leclerc		Amber Grace™	S
Gentile			KP
Golden Russet Bosc			S
Grand champion			S
Harrow Delight			S
Jeanne d'Arc			S
Joséphine			S
Kieffer			S
Klapa Mīlule			S
Leonardeta	Mosqueruela, Margallon, Colorada de Alcanadre, Leonarda de Magallon		KP
Lombacad		Cascade®	S
Moscarella			KP
Mramornaja			S
Mustafabey			KP
Packham's Triumph	Williams d'Automne		S
Passe Crassane	Passa Crassana		S
Perita de San Juan			KP
Pérola			KP
Pitmaston	Williams Duchesse		S
Précoce de Trévoux	Trévoux		KP
Président Drouard			S
Rosemarie			S
Santa Maria	Santa Maria Morettini		KP
Spadoncina	Agua de Verano, Agua de Agosto		KP

Lajike	Synonyymi	Tavaramerkki	Koko
Suvenirs			S
Taylors Gold			S
Triomphe de Vienne			S
Vasarine Sviestine			S
Williams Bon Chrétien	Bon Chrétien, Bartlett, Williams, Summer Bartlett		S

Liite 10

Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 7 osa: MANSIKOIDEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET

I TUOTTEEN MÄÄRITELMÄ

Nämä vaatimukset koskevat *Fragaria L.* -suvun mansikoita, jotka on tarkoitettu myytäväksi kuluttajille tuoreina, teolliseen jalostukseen tarkoitettuja mansikoita lukuun ottamatta.

II LAATUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Näiden vaatimusten tarkoituksena on määritellä kauppakunnostettujen ja pakattujen mansikoiden laatu.

Lähtämistä seuraavissa vaiheissa tuotteissa voi kuitenkin esiintyä suhteessa vaatimuksiin

- vähäistä tuoreuden ja täyden nestejännityksen vähenemistä,
- muissa kuin ekstraluokkaan kuuluvissa tuotteissa vähäisiä tuotteiden kehittymisestä ja pilaantumisalttiudesta johtuvia muutoksia.

A. Vähimmäisvaatimukset

Ottaen huomioon kullekin luokalle vahvistetut erityissäännökset ja sallitut poikkeamat mansikoiden on kaikissa luokissa oltava

- eheitä, vahingoittumattomia,
- terveitä; tuotteita, joissa on mätää, tai jotka ovat muuten pilaantuneet ravinnoksi kelpaamattomiksi, ei sallita,
- puhtaita, lähes vailla näkyviä vieraita aineita,
- tuoreennäköisiä mutta pesemättömiä,
- lähes vailla tuholaisia,
- lähes vailla tuholaisten aiheuttamia vioittumia,
- verhiöllisiä (lukuun ottamatta metsämansikoita); verhiön ja kukkaperän, silloin kun se on mukana, on oltava tuoreita ja vihreitä,
- vailla epätavallista pintakosteutta,
- vailla vierasta hajua ja/tai makua.

Mansikoiden on oltava riittävän kehittyneitä ja kypsiä. Mansikoiden kehitysasteen ja kunnan on oltava sellainen, että mansikat

- kestävät kuljetuksen ja käsittelyn sekä
- saapuvat tyydyttävässä kunnossa määräpaikkaan.

B. Luokittelu

Mansikat luokitellaan kolmeen luokkaan seuraavasti:

i) Ekstraluokka

Tähän luokkaan luokiteltujen mansikoiden on oltava erittäin hyvälaatuisia. Niiden on oltava ominaisuuksiltaan lajikkeelle tyypillisiä.

Niiden on oltava

- kiiltäviä, lajikkeen ominaisuudet huomioon ottaen,
- mullattomia.

Niiden on oltava täysin virheetömiä, lukuun ottamatta hyvin vähäisiä pintavirheitä, jotka eivät vaikuta tuotteen yleisulkonäköön, laatuun, säilyvyyteen ja pakkauksen ulkoasuun.

ii) I luokka

Tähän luokkaan luokiteltujen mansikoiden on oltava hyvälaatuisia. Niiden on oltava ominaisuuksiltaan lajikkeelle tyypillisiä.

Niissä voi kuitenkin olla seuraavanlaisia vähäisiä virheitä, jos ne eivät vaikuta tuotteen yleisulkonäköön, laatuun, säilyvyyteen ja pakkauksen ulkoasuun:

- vähäinen muotovirhe,
- pieni vaalea alue, joka ei ole suurempi kuin kymmenesosa hedelmän kokonaispinta-alasta,
- vähäisiä pinnalla olevia painumia.

Niiden on oltava käytännössä mullattomia.

iii) II luokka

Tähän luokkaan kuuluvat mansikat, joita ei voida luokitella ylempiin luokkiin mutta jotka täyttävät edellä määritellyt vähimmäisvaatimukset.

Mansikoissa voi olla seuraavanlaisia virheitä, jos niiden laatuun, säilyvyyteen ja tarjontamuotoon liittyvät olennaiset ominaispiirteet säilyvät muuttumattomina:

- muotovirheitä,
- vaalea alue, jonka pinta-ala ei ole suurempi kuin viidesosa hedelmän kokonaispinta-alasta,
- vähäisiä kuivia pintavirheitä, jotka todennäköisesti eivät laajene,
- vähäisiä mullan jäännöksiä.

III KOKOLUOKITTELUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Koko määritetään poikkileikkauksen suurimman halkaisijan mukaan.

Vähimmäiskoko on

- ekstraluokassa 25 millimetriä,
- I ja II luokissa 18 millimetriä.

Metsämansikoilta ei vaadita vähimmäiskokoa.

IV SALLITTUJA POIKKEAMIA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Tuotteille, jotka eivät ole asianomaisen luokan vaatimusten mukaisia, sallitaan kaikissa kaupan pitämisen vaiheissa kussakin erässä eräitä laatu- ja kokopoikkeamia.

A. Sallitut laatu-poikkeamat

i) Ekstraluokka

Viisi prosenttia määrästä tai painosta saa olla mansikoita, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät I luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään 0,5 prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, jotka täyttävät II luokan laatuvaatimukset.

ii) I luokka

Kymmenen prosenttia määrästä tai painosta saa olla mansikoita, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät II luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään kaksi prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, jotka eivät täytä II luokan vaatimuksia eivätkä vähimmäisvaatimuksia tai joissa on mätää.

iii) II luokka

Kymmenen prosenttia määrästä tai painosta saa olla mansikoita, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia eivätkä täytä vähimmäisvaatimuksia. Tämän poikkeaman rajoissa enintään kaksi prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, joissa on mätää.

B. Sallitut kokopoikkeamat

Kaikissa luokissa sallitaan kymmenen prosenttia määrästä tai painosta mansikoita, jotka eivät vastaa vähimmäiskokoa koskevia vaatimuksia.

V ESILLEPANOJA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

A. Tasalaatuisuus

Kunkin pakkauksen sisällön on oltava tasalaatuinen, ja pakkaus saa sisältää ainoastaan samaa alkuperää, lajiketta ja laatuluokkaa olevia mansikoita.

Ekstraluokassa mansikoiden on metsämansikoita lukuun ottamatta oltava kypsyydeltään, väriltään ja kooltaan erityisen tasalaatuisia ja yhdenmukaisia. I luokassa niiden ei tarvitse olla kooltaan yhtä tasalaatuisia.

Pakkauksen sisällön näkyvän osan on edustettava koko sisältöä.

B. Pakkaaminen

Mansikat on pakattava siten, että ne tulevat suojaetuiksi sopivalla tavalla.

Pakkauksen sisällä käytettävien materiaalien on oltava puhtaita ja sellaisia, etteivät ne vahingoita tuotteita ulkoisesti tai sisäisesti. Kaupallisilla merkinnöillä varustettujen materiaalien, kuten paperien tai tarrojen käyttö sallitaan, jos painatuksessa käytetään myrkytöntä painoväriä ja kiinnityksessä myrkytöntä liimaa.

Pakkauksissa ei saa olla mitään vieraita aineita.

VI MERKITSEMISTÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Kussakin pakkauksessa³² on oltava merkittynä sen yhdelle puolelle selvin, pysyvin ja pakkauksen ulkopuolelle näkyvin kirjaimin seuraavat merkinnät:

A. Tunnistusmerkinnät

Pakkaajan ja/tai lähettäjän nimi ja fyysinen osoite (katuosoite, postinumero, paikkakunta, ja jos osoite ei ole alkuperämaassa, on merkittävä myös maa).

Tämä merkintä voidaan korvata seuraavasti:

- kaikissa pakkauksissa valmispakkauksia lukuun ottamatta viranomaisen antama tai hyväksymä pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi, jonka välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakkaaja ja/tai lähettäjä” (tai vastaava lyhenne). Koodin eteen on merkittävä koodin tunnustaneen maan ISO 3166 -standardin mukainen maa- tai aluekoodi, jos kyseessä ei ole alkuperämaa,
- yksinomaan valmispakkauksissa unionin alueelle sijoittautuneen myyjän nimi ja osoite, joiden välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakattu ... varten” tai muu vastaava maininta. Tällöin merkinnän on sisällettävä myös pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi. Myyjän on annettava kaikki valvontayksiköiden tarpeelliseksi katsomat kyseisen koodin merkitystä koskevat tiedot.

B. Tuote

- Ilmaisu ”mansikoita”, jos pakkauksen sisältö ei ole näkyvässä
- Lajikkeen nimi (vapaavalintainen).

C. Tuotteen alkuperä

Alkuperämaa³³ ja vapaavalintaisesti viljelyalue tai kansallisen, alueellisen tai paikallisen tason paikannimi.

D. Kaupalliset tiedot

- Luokka.

---

³² Näitä merkitsemistä koskevia säännöksiä ei sovelleta pakkauksissa esitettyihin myyntipakkauksiin. Niitä sovelletaan kuitenkin erikseen esitettyihin myyntipakkauksiin.

³³ Merkitään täydellinen nimi tai yleisesti käytetty nimi.

E. Virallinen tarkastusmerkintä (vapaavalintainen)

Ensimmäisessä alakohdassa esitettyjä merkintöjä ei tarvitse tehdä pakkauksiin, jotka sisältävät ulospäin selvästi näkyviä myyntipakkauksia, joihin kaikkiin on tehty kyseiset merkinnät. Kyseisiin pakkauksiin ei saa tehdä merkintöjä, jotka voisivat johtaa harhaan. Jos pakkaukset on pakattu kuormalavalle, kyseiset tiedot on annettava vähintään kuormalavan kahdelle sivulle näkyvästi sijoitetulla lomakkeella.

Liite 11

Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 8 osa: PAPRIKOIDEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET

I TUOTTEEN MÄÄRITELMÄ

Nämä vaatimukset koskevat *Capsicum annuum L.* -lajin paprikoita³⁴, jotka on tarkoitettu toimitettaviksi kuluttajille tuoreina, teolliseen jalostukseen tarkoitettuja paprikoita lukuun ottamatta.

II LAATUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Näiden vaatimusten tarkoituksena on määritellä kauppakunnostettujen ja pakattujen paprikoiden laatu.

Lähtämistä seuraavissa vaiheissa tuotteissa voi kuitenkin esiintyä suhteessa vaatimuksiin

- vähäistä tuoreuden ja täyden nestejännityksen vähenemistä,
- muissa kuin ekstraluokkaan kuuluvissa tuotteissa vähäisiä tuotteiden kehittymisestä ja pilaantumisalttiudesta johtuvia muutoksia.

A. Vähimmäisvaatimukset

Ottaen huomioon kullekin luokalle vahvistetut erityissäännökset ja sallitut poikkeamat paprikoiden on kaikissa luokissa oltava:

- eheitä,
- terveitä; tuotteita, joissa on mätää, tai jotka ovat muuten pilaantuneet ravinnoksi kelpaamattomiksi, ei sallita,
- puhtaita, lähes vailla näkyviä vieraita aineita,
- tuoreen näköisiä,
- kiinteitä,
- lähes vailla tuholaisia,
- vailla tuholaisen mallolle aiheuttamia vaurioita,
- vailla alhaisen lämpötilan tai hallan aiheuttamia vaurioita,
- kannallisia; kannan on oltava siististi leikattu ja verhiön vahingoittumaton,
- vailla epätavallista pintakosteutta,
- vailla vierasta hajua ja/tai makua.

---

³⁴ Joidenkin paprikalajikkeiden maku voi olla polttava.

Paprikoiden kehitysasteen ja kunnan on oltava sellainen, että paprikat

- kestävät kuljetuksen ja käsittelyn sekä
- saapuvat tyydyttävässä kunnossa määräpaikkaan.

B. Luokittelu

Paprikat luokitellaan kolmeen luokkaan seuraavasti:

i) Ekstraluokka

Tähän luokkaan luokiteltujen paprikoiden on oltava erittäin hyvälaatuisia. Niiden on oltava ominaisuuksiltaan lajikkeelle ja/tai kaupalliselle tyypille tyypillisiä.

Niiden on oltava täysin virheettömiä, lukuun ottamatta hyvin vähäisiä pintavirheitä, jotka eivät vaikuta tuotteen yleisulkonäköön, laatuun, säilyvyyteen ja pakkauksen ulkoasuun.

ii) I luokka

Tähän luokkaan luokiteltujen paprikoiden on oltava hyvälaatuisia. Niiden on oltava ominaisuuksiltaan lajikkeelle ja/tai kaupalliselle tyypille tyypillisiä.

Tuotteissa voi kuitenkin olla seuraavanlaisia vähäisiä virheitä, jos ne eivät vaikuta tuotteen yleisulkonäköön, laatuun, säilyvyyteen ja pakkauksen ulkoasuun:

- vähäinen muotovirhe,
- vähäistä hopeoitumista tai ripsiäisten aiheuttamia vaurioita, joiden pinta-ala on enintään kolmannes kokonaispinta-alasta,
- vähäisiä kuorivaurioita, kuten
  - pilkkuja, naarmuja, auringonpaahteen jälkiä tai painaumuksia, joiden pinta-ala on pitkänomaisten virheiden osalta enintään kaksi senttimetriä ja muiden virheiden osalta enintään yksi neliösenttimetri, tai
  - kuivia pintahalkeamia, joiden pinta-ala on enintään kahdeksasosa kokonaispinta-alasta,
- hieman vioittunut kanta.

iii) II luokka

Tähän luokkaan kuuluvat paprikat, joita ei voida luokitella ylempiin luokkiin, mutta jotka vastaavat edellä määriteltäviä vähimmäisvaatimuksia.

Paprikoissa voi olla seuraavanlaisia virheitä, jos niiden laatuun, säilyvyyteen ja tarjontamuotoon liittyvät olennaiset ominaispiirteet säilyvät muuttumattomina:

- muotovirheitä,
- vähäistä hopeoitumista tai ripsiäisten aiheuttamia vaurioita, joiden pinta-ala on enintään kaksi kolmasosaa kokonaispinta-alasta,
- kuorivaurioita, kuten
  - pilkkuja, naarmuja, auringonpaahteen jälkiä, painaumuksia tai arpeutuneita pintavirheitä, joiden pinta-ala on pitkänomaisten virheiden osalta enintään neljä senttimetriä ja muiden virheiden osalta enintään 2,5 neliösenttimetriä, tai
  - kuivia pintahalkeamia, joiden pinta-ala on enintään neljäsosa kokonaispinta-alasta,
- kärkiosan vioittumista enintään yhden neliösenttimetrin alalla,
- nahistumista enintään kolmanneksella pinta-alasta,
- vioittunut kanta ja verhiö, jos ympäröivä malto on vahingoittumaton.

III KOKOLUOKITTELUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Koko määritetään paprikan poikkileikkauksen suurimman halkaisijan tai painon mukaan. Tasakokoisuuden varmistamiseksi saman pakkauksen tuotteiden kokoero saa olla

- a) halkaisijan mukaan määritellyillä paprikoilla
  - enintään 20 millimetriä;
- b) painon mukaan määritellyillä paprikoilla
  - enintään 30 grammaa, kun painavin yksilö painaa enintään 180 grammaa,
  - enintään 80 grammaa, jos kevyin yksilö painaa yli 180 grammaa mutta alle 260 grammaa,
  - ei rajoitusta, kun kevyin yksilö painaa vähintään 260 grammaa.

Pitkänomaisten paprikoiden on oltava riittävän tasapituisia.

II luokassa tasakokoisuus ei pakollista.

IV SALLITUJA POIKKEAMIA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Tuotteille, jotka eivät ole asianomaisen luokan vaatimusten mukaisia, sallitaan kaikissa kaupan pitämisen vaiheissa kussakin erässä eräitä laatu- ja kokopoikkeamia.

A. Sallitut laatupoikkeamat

i) Ekstraluokka

Viisi prosenttia määrästä tai painosta saa olla paprikoita, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät I luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään 0,5 prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, jotka täyttävät II luokan laatuvaatimukset.

ii) I luokka

Kymmenen prosenttia määrästä tai painosta saa olla paprikoita, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät II luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään yksi prosentti tuotteista voi olla sellaisia, jotka eivät täytä II luokan vaatimuksia eivätkä vähimmäisvaatimuksia tai joissa on mätää.

iii) II luokka

Kymmenen prosenttia määrästä tai painosta saa olla paprikoita, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia eivätkä täytä vähimmäisvaatimuksia. Tämän poikkeaman rajoissa enintään kaksi prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, joissa on mätää.

B. Sallitut kokopoikkeamat

Kaikissa luokissa (jos tuotteet luokitellaan koon mukaan) sallitaan kymmenen prosenttia määrästä tai painosta paprikoita, jotka eivät vastaa kokoluokittelua koskevia vaatimuksia.

V ESILLEPANOVA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

A. Tasalaatuisuus

Kunkin pakkauksen sisällön on oltava tasalaatuinen, ja pakkaus saa sisältää ainoastaan paprikoita, jotka ovat samaa alkuperää, lajiketta tai kaupallista tyyppiä, laatuluokkaa ja kokoluokkaa (jos tuotteet luokitellaan koon mukaan); ekstraluokassa ja I luokassa niiden on oltava myös kypsyyssasteeltaan ja väriltään yhdenmukaisia.

Myyntipakkaus voi kuitenkin sisältää selvästi eri väriä ja/tai kaupallista tyyppiä olevien paprikoiden sekoituksia, jos tuotteet ovat tasalaatuisia ja kunkin kaupallisen tyyppin ja/tai värin osalta samaa alkuperää. Tasakokoisuutta ei edellytetä.

Pakkauksen sisällön näkyvän osan on edustettava koko sisältöä.

B. Pakkaaminen

Paprikat on pakattava siten, että ne tulevat suojatuiksi sopivalla tavalla.

Pakkauksen sisällä käytettävien materiaalien on oltava puhtaita ja sellaisia, etteivät ne vahingoita tuotteita ulkoisesti tai sisäisesti. Kaupallisilla merkinnöillä varustettujen materiaalien, kuten paperien tai tarrojen käyttö sallitaan, jos painatuksessa käytetään myrkytöntä painoväriä ja kiinnityksessä myrkytöntä liimaa.

Yksittäisiin tuotteisiin kiinnitettävien tarrojen on oltava sellaisia, että niistä ei aiheudu niitä poistettaessa näkyviä liimajälkiä tai kuorivaurioita. Tietojen merkitseminen laserilla yksittäiseen hedelmään ei saa aiheuttaa mallon tai kuoren vaurioita.

Pakkauksissa ei saa olla mitään vieraita aineita.

VI MERKITSEMISTÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Kussakin pakkauksessa³⁵ on oltava merkittynä sen yhdelle puolelle selvin, pysyvin ja pakkauksen ulkopuolelle näkyvin kirjaimin seuraavat merkinnät:

A. Tunnistusmerkinnät

Pakkaajan ja/tai lähettäjän nimi ja fyysinen osoite (katuosoite, postinumero, paikkakunta, ja jos osoite ei ole alkuperämaassa, on merkittävä myös maa).

Tämä merkintä voidaan korvata seuraavasti:

- kaikissa pakkauksissa valmispakkauksia lukuun ottamatta viranomaisen antama tai hyväksymä pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi, jonka välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakkaaja ja/tai lähettäjä” (tai vastaava lyhenne). Koodin eteen on merkittävä koodin tunnustaneen maan ISO 3166 -standardin mukainen maa- tai aluekoodi, jos kyseessä ei ole alkuperämaa,
- yksinomaan valmispakkauksissa unionin alueelle sijoittautuneen myyjän nimi ja osoite, joiden välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakattu ... varten” tai muu vastaava maininta. Tällöin merkinnän on sisällettävä myös pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi. Myyjän on annettava kaikki

---

³⁵ Näitä merkitsemistä koskevia säännöksiä ei sovelleta pakkauksissa esitettyihin myyntipakkauksiin. Niitä sovelletaan kuitenkin erikseen esitettyihin myyntipakkauksiin.

valvontayksiköiden tarpeelliseksi katsomat kyseisen koodin merkitystä koskevat tiedot.

B. Tuote

- Ilmaisu ”paprikoita”, jos sisältö ei ole näkyvässä
- Ilmaisu ”papríkasekoitus” tai vastaava nimitys, kun kyseessä on selvästi eri kaupallista tyyppiä ja/tai väriä olevien paprikoiden sekoitus. Jos tuote ei ole näkyvässä, on mainittava kaupalliset tyypit ja/tai värit sekä määrä kussakin pakkauksessa.

C. Tuotteen alkuperä

Alkuperämaa³⁶ ja vapaavalintaisesti viljelyalue tai kansallisen, alueellisen tai paikallisen tason paikannimi.

Jos on kyse eri alkuperää ja selvästi eri väriä ja/tai kaupallista tyyppiä olevien paprikoiden sekoituksesta, väriä ja/tai kaupallista tyyppiä koskevan merkinnän välittömässä läheisyydessä on mainittava alkuperämaat.

D. Kaupalliset tiedot

- Luokka
- Koko (jos tuotteet luokitellaan koon mukaan) ilmoittamalla vähimmäis- ja enimmäishalkaisijat tai vähimmäis- ja enimmäispainot
- Kappalemäärä (vapaavalintainen)
- Tapauksen mukaan ”tulinen” tai vastaava ilmaisu.

E. Virallinen tarkastusmerkintä (vapaavalintainen)

Ensimmäisessä alakohdassa esitettyjä merkintöjä ei tarvitse tehdä pakkauksiin, jotka sisältävät ulospäin selvästi näkyviä myyntipakkauksia, joihin kaikkiin on tehty kyseiset merkinnät. Kyseisiin pakkauksiin ei saa tehdä merkintöjä, jotka voisivat johtaa harhaan. Jos pakkaukset on pakattu kuormalavalle, kyseiset tiedot on annettava vähintään kuormalavan kahdelle sivulle näkyvästi sijoitetulla lomakkeella.

---

³⁶ Merkitään täydellinen nimi tai yleisesti käytetty nimi.

Liite 12

Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 9 osa: SYÖTÄVIKSI TARKOITETTUIJEN VIINIRYPÄLEIDEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET

I TUOTTEEN MÄÄRITELMÄ

Nämä vaatimukset koskevat *Vitis vinifera L.* -lajin syötäväksi tarkoitettuja viinirypäleitä, jotka on tarkoitettu toimitettaviksi kuluttajille tuoreina, lukuun ottamatta teolliseen jalostukseen tarkoitettuja viinirypäleitä.

II LAATUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Näiden vaatimusten tarkoituksena on määritellä kauppakunnostettujen ja pakattujen syötäväksi tarkoitettujen viinirypäleiden laatu.

Lähtämistä seuraavissa vaiheissa tuotteissa voi kuitenkin esiintyä suhteessa vaatimuksiin

- vähäistä tuoreuden ja täyden nestejännityksen vähenemistä,
- muissa kuin ekstraluokkaan kuuluvissa tuotteissa vähäisiä tuotteiden kehittymisestä ja pilaantumisalttiudesta johtuvia muutoksia.

A. Vähimmäisvaatimukset

Ottaen huomioon kullekin luokalle vahvistetut erityissäännökset ja sallitut poikkeamat rypäleterttujen ja rypäleiden on kaikissa luokissa oltava

- terveitä; tuotteita, joissa on mätää, tai jotka ovat muuten pilaantuneet ravinnoksi kelpaamattomiksi, ei sallita,
- puhtaita, lähes vailla näkyviä vieraita aineita,
- lähes vailla tuholaisia,
- lähes vailla tuholaisen aiheuttamia vioittumia,
- vailla epätavallista pintakosteutta,
- vailla vierasta hajua ja/tai makua.

Lisäksi rypäleiden on oltava

- eheitä,
- hyvin muodostuneita,
- normaalisti kehittyneitä.

Auringon aiheuttama pintaväritys ei ole virhe.

Syötäväiksi tarkoitettujen rypäleiden kehitysasteen ja kunnan on oltava sellainen, että rypäleet

- kestävät kuljetuksen ja käsittelyn sekä
- saapuvat tyydyttävässä kunnossa määräpaikkaan.

B. Kypsyyssastetta koskevat vaatimukset

Rypäleiden mehun refraktometriluvun³⁷ on oltava vähintään

- 12° Brixin asteikolla lajikkeilla Alphonse Lavallée, Cardinal ja Victoria,
- 13° Brixin asteikolla kaikilla siemenellisillä lajikkeilla,
- 14° Brixin asteikolla kaikilla siemenettömillä lajikkeilla.

Lisäksi kaikkien lajikkeiden sokeri- ja happopitoisuuksien suhteen on oltava tyydyttävä.

C. Luokittelu

Syötäväksi tarkoitetut viinirypäleet luokitellaan kolmeen luokkaan seuraavasti:

i) Ekstraluokka

Tähän luokkaan luokiteltujen viinirypäleiden on oltava erittäin hyvälaatuisia. Niiden on oltava ominaisuuksiltaan lajikkeelle tyypillisiä, kun otetaan huomioon niiden viljelyalue.

Rypäleiden on oltava kiinteitä, hyvin kiinnittyneitä ja sijaittava tasaisesti varren ympärillä, ja rypäleiden on oltava lähes täysin vahakerroksen peitossa.

Niiden on oltava täysin virheettömiä, lukuun ottamatta hyvin vähäisiä pintavirheitä, jotka eivät vaikuta tuotteen yleisulkonäköön, laatuun, säilyvyyteen ja pakkauksen ulkoasuun.

ii) I luokka

Tähän luokkaan luokiteltujen viinirypäleiden on oltava hyvälaatuisia. Niiden on oltava lajikkeelle tyypillisiä, kun otetaan huomioon niiden viljelyalue.

---

³⁷ Laskettuna OECD:n objektiivisia testejä koskevissa ohjeissa kuvatun mukaisesti, ohje saatavilla osoitteessa <http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications>.

Rypäleiden on oltava kiinteitä, hyvin kiinnittyneitä ja mahdollisimman suuressa määrin vahakerroksen peitossa. Ne voivat kuitenkin olla vähemmän tasaisesti rangan ympärillä kuin ekstraluokassa.

Niissä voi kuitenkin olla seuraavia vähäisiä virheitä, jos ne eivät vaikuta tuotteen ulkonäköön, laatuun, säilyvyyteen ja pakkauksen ulkoasuun:

- vähäinen muotovirhe,
- vähäisiä värivirheitä,
- erittäin vähäisiä auringonpaahteen jälkiä ainoastaan kuoressa.

iii) II luokka

Tähän luokkaan kuuluvat viinirypäleet, joita ei voida luokitella ylempiin luokkiin mutta jotka täyttävät edellä määritellyt vähimmäisvaatimukset.

Rypäletertuissa voi kuitenkin olla vähäisiä muoto-, kehitys- ja värivirheitä, jos ne eivät muuta lajikkeiden tärkeimpiä lajikeominaisuuksia, kun otetaan huomioon viljelyalue.

Rypäleiden on oltava riittävän kiinteitä ja riittävän hyvin kiinnittyneitä ja mahdollisimman suuressa määrin vahakerroksen peitossa. Ne voivat kuitenkin olla vähemmän tasaisesti rangan ympärillä kuin I luokassa.

Viinirypäleissä voi olla seuraavanlaisia virheitä, jos niiden laatuun, säilyvyyteen ja tarjontamuotoon liittyvät olennaiset ominaispiirteet säilyvät muuttumattomina:

- muotovirheitä,
- värivirheitä,
- vähäisiä auringonpaahteen jälkiä ainoastaan kuoressa,
- vähäisiä pintavirheitä,
- vähäisiä kuorivaurioita.

III KOKOLUOKITTELUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Koko määritetään rypäletertun painon perusteella.

Rypäletertun vähimmäispaino on 75 grammaa. Tätä säännöstä ei sovelleta yhden annoksen pakkauksiin.

IV SALLITTUJA POIKKEAMIA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Tuotteille, jotka eivät ole asianomaisen luokan vaatimusten mukaisia, sallitaan kaikissa kauppan pitämisen vaiheissa kussakin erässä eräitä laatu- ja kokopoikkeamia.

A. Sallitut laatupoikkeamat

i) Ekstraluokka

Viisi prosenttia painosta saa olla rypäleterttuja, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät I luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään 0,5 prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, jotka täyttävät II luokan laatuvaatimukset.

ii) I luokka

Kymmenen prosenttia painosta saa olla rypäleterttuja, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät II luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään yksi prosentti tuotteista voi olla sellaisia, jotka eivät täytä II luokan vaatimuksia eivätkä vähimmäisvaatimuksia tai joissa on mätää.

iii) II luokka

Kymmenen prosenttia painosta saa olla rypäleterttuja, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia eivätkä täytä vähimmäisvaatimuksia. Tämän poikkeaman rajoissa enintään kaksi prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, joissa on mätää.

B. Sallitut kokopoikkeamat

Kaikissa luokissa sallitaan kymmenen prosenttia painosta rypäleterttuja, jotka eivät vastaa kokoluokittelua koskevia vaatimuksia. Myyntipakkauksissa saa olla yksi 75:tä grammaa keveämpi rypäleterttu painon saattamiseksi kohdalleen edellyttäen, että se on kaikkien muiden mainitun luokan vaatimusten mukainen.

V ESILLEPANOJA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

A. Tasalaatuisuus

Kunkin pakkauksen sisällön on oltava tasalaatuinen, ja pakkaus saa sisältää ainoastaan samaa alkuperää, lajiketta, laatuluokkaa ja kypsyyssastetta olevia rypäleterttuja.

Ekstraluokan rypäleterttujen on oltava väriltään ja kooltaan lähes tasalaatuisia.

Myyntipakkaus voi kuitenkin sisältää selvästi toisistaan eroavien rypälelajikkeiden sekoituksia, jos tuotteet ovat laadultaan tasalaatuisia ja kunkin lajikkeen osalta samaa alkuperää.

Pakkauksen sisällön näkyvän osan on edustettava koko sisältöä.

B. Pakkaaminen

Viinirypäleet on pakattava siten, että ne tulevat suojaetuiksi sopivalla tavalla.

Pakkauksen sisällä käytettävien materiaalien on oltava puhtaita ja sellaisia, etteivät ne vahingoita tuotteita ulkoisesti tai sisäisesti. Kaupallisilla merkinnöillä varustettujen materiaalien, kuten paperien tai tarrojen käyttö sallitaan, jos painatuksessa käytetään myrkytöntä painoväriä ja kiinnityksessä myrkytöntä liimaa.

Yksittäisiin tuotteisiin kiinnitettävien tarrojen on oltava sellaisia, että niistä ei aiheudu niitä poistettaessa näkyviä liimajälkiä tai kuorivaurioita.

Pakkauksissa ei saa olla mitään vieraita aineita, paitsi erityisessä tarjontamuodossa voidaan jättää enintään viiden senttimetrin pituinen köynnöksen kappale rypäleteretun varteen.

VI MERKITSEMISTÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Kussakin pakkauksessa³⁸ on oltava merkittynä sen yhdelle puolelle selvin, pysyvin ja pakkauksen ulkopuolelle näkyvin kirjaimin seuraavat merkinnät:

A. Tunnistusmerkinnät

Pakkaajan ja/tai lähettäjän nimi ja fyysinen osoite (katuosoite, postinumero, paikkakunta, ja jos osoite ei ole alkuperämaassa, on merkittävä myös maa).

Tämä merkintä voidaan korvata seuraavasti:

- kaikissa pakkauksissa valmispakkauksia lukuun ottamatta viranomaisen antama tai hyväksymä pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi, jonka välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakkaaja ja/tai lähettäjä” (tai vastaava lyhenne). Koodin eteen on merkittävä koodin tunnustaneen maan ISO 3166 -standardin mukainen maa- tai aluekoodi, jos kyseessä ei ole alkuperämaa,
- yksinomaan valmispakkauksissa unionin alueelle sijoittautuneen myyjän nimi ja osoite, joiden välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakattu ...

---

³⁸ Näitä merkitsemistä koskevia säännöksiä ei sovelleta pakkauksissa esitettyihin myyntipakkauksiin. Niitä sovelletaan kuitenkin erikseen esitettyihin myyntipakkauksiin.

varten” tai muu vastaava maininta. Tällöin merkinnän on sisällettävä myös pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi. Myyjän on annettava kaikki valvontayksiköiden tarpeelliseksi katsomat kyseisen koodin merkitystä koskevat tiedot.

B. Tuote

- Ilmaisu ”viinirypäleitä”, jos sisältö ei ole näkyvässä.
- Lajikkeen nimi. Jos kyseessä on selvästi toisistaan eroavien rypälelajikkeiden sekoitus, maininta jokaisesta lajikkeesta.

C. Tuotteen alkuperä

- Alkuperämaa³⁹ ja vapaavalintaisesti viljelyalue tai kansallisen, alueellisen tai paikallisen tason paikannimi.
- Kun kyseessä on eri alkuperää ja selvästi toisistaan eroavien rypälelajikkeiden sekoitus, kunkin lajikkeen nimen välittömässä läheisyydessä on mainittava lajikkeen alkuperämaa.

D. Kaupalliset tiedot

- Luokka
- Tapauksen mukaan ilmaisu ”alle 75 gramman rypäleterttuja, jotka on tarkoitettu yhdeksi annokseksi”.

E. Virallinen tarkastusmerkintä (vapaavalintainen)

Ensimmäisessä alakohdassa esitettyjä merkintöjä ei tarvitse tehdä pakkauksiin, jotka sisältävät ulospäin selvästi näkyviä myyntipakkauksia, joihin kaikkiin on tehty kyseiset merkinnät. Kyseisiin pakkauksiin ei saa tehdä merkintöjä, jotka voisivat johtaa harhaan. Jos pakkaukset on pakattu kuormalavalle, kyseiset tiedot on annettava vähintään kuormalavan kahdelle sivulle näkyvästi sijoitetulla lomakkeella.

---

³⁹ Merkitään täydellinen nimi tai yleisesti käytetty nimi.

Liite 13

Komission täytäntöönpanoasetus 543/2011, liitteen I, B osan 10 osa: TOMAATTIEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET

I TUOTTEEN MÄÄRITELMÄ

Nämä vaatimukset koskevat *Solanum lycopersicum* L. -lajin tomaatteja, jotka on tarkoitettu myytäväksi kuluttajille tuoreina, teolliseen jalostukseen tarkoitettuja tomaatteja lukuun ottamatta.

Tomaateissa erotetaan neljä kaupallista tyyppiä:

- pyöreät,
- uurteiset,
- soikeat tai pitkulaiset,
- kaiken muotoiset kirsikkatomaatit/cocktailtomaatit (miniatyyrilajikkeet).

II LAATUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Näiden vaatimusten tarkoituksena on määritellä kauppakunnostettujen ja pakattujen tomaattien laatu.

Lähtämistä seuraavissa vaiheissa tuotteissa voi kuitenkin esiintyä suhteessa vaatimuksiin

- vähäistä tuoreuden ja täyden nestejännityksen vähenemistä,
- muissa kuin ekstraluokkaan kuuluvissa tuotteissa vähäisiä tuotteiden kehittymisestä ja pilaantumisalttiudesta johtuvia muutoksia.

A. Vähimmäisvaatimukset

Ottaen huomioon kullekin luokalle vahvistetut erityissäännökset ja sallitut poikkeamat tomaattien on kaikissa luokissa oltava

- eheitä,
- terveitä; tuotteita, joissa on mätää tai jotka ovat muuten pilaantuneet ravinnoksi kelpaamattomiksi, ei sallita,
- puhtaita, lähes vailla näkyviä vieraita aineita,
- tuoreen näköisiä,
- lähes vailla tuholaisia,
- vailla tuholaisen mallolle aiheuttamia vaurioita,
- vailla epätavallista pintakosteutta,

- vailla vierasta hajua ja/tai makua.

Terttutomaattien varsien on oltava tuoreita, terveitä, puhtaita sekä täysin vailla lehtiä ja näkyviä vieraita aineita.

Tomaattien kehitysasteen ja kunnon on oltava sellainen, että tomaatit

- kestävät kuljetuksen ja käsittelyn sekä
- saapuvat tyydyttävässä kunnossa määräpaikkaan.

B. Kypsyysastetta koskevat vaatimukset

Tomaattien kehitys- ja kypsyysasteen on oltava sellainen, että tomaattien kypsyminen voi jatkua ja ne voivat saavuttaa riittävän kypsyysasteen.

C. Luokittelu

Tomaatit luokitellaan kolmeen luokkaan seuraavasti:

i) Ekstraluokka

Tähän luokkaan luokiteltujen tomaattien on oltava erittäin hyvälaatuisia. Niiden on oltava kiinteitä ja ominaisuuksiltaan lajikkeelle tyypillisiä.

Viherkantaisia ja muuten viallisia tomaatteja ei sallita, lukuun ottamatta hyvin vähäisiä kuoren pintamuutoksia, joilla ei ole vaikutusta tuotteen yleisulkonäköön, laatuun, säilyvyyteen ja pakkauksen ulkoasuun.

ii) I luokka

Tähän luokkaan luokiteltujen tomaattien on oltava hyvälaatuisia. Niiden on oltava kohtuullisen kiinteitä ja ominaisuuksiltaan lajikkeelle tyypillisiä.

Halkeamia ja näkyvästi viherkantaisia ei sallita.

Tuotteissa voi kuitenkin olla seuraavanlaisia vähäisiä virheitä, jos ne eivät vaikuta tuotteen yleisulkonäköön, laatuun, säilyvyyteen ja pakkauksen ulkoasuun:

- vähäinen muodon ja kehityksen vajavuus,
- vähäisiä värivirheitä,
- vähäisiä kuorivaurioita,
- erittäin vähäisiä kolhiutumia.

Uurteisissa tomaateissa saa lisäksi olla

- enintään yhden senttimetrin pituisia arpeutuneita halkeamia,
- kohtuullisia kohoumia,
- pieni napamainen syvennys, joka ei ole korkkiutunut,
- enintään yhden neliösenttimetrin kokoinen korkkiutunut alue luotin kohdalla,
- ohut pitkulainen (saumamainen) kanta-arpi, joka on pituudeltaan enintään kaksi kolmasosaa tomaatin enimmäishalkaisijasta.

iii) II luokka

Tähän luokkaan kuuluvat tomaatit, joita ei voida luokitella ylempiin luokkiin, mutta jotka täyttävät edellä määritellyt vähimmäisvaatimukset.

Niiden on oltava riittävän kiinteitä (mutta ne voivat olla hyvin lievästi vähemmän kiinteitä kuin I luokan tomaatit) eikä niissä saa olla arpeutumattomia halkeamia.

Tomaateissa voi olla seuraavanlaisia virheitä, jos tomaattien laatuun, säilyvyyteen ja tarjontamuotoon liittyvät olennaiset ominaispiirteet säilyvät muuttumattomina:

- muoto- tai kehitysvirheitä
- värivirheitä,
- kuorivaurioita tai kolhiutumia, jos ne eivät vahingoita hedelmää merkittävästi,
- enintään kolmen senttimetrin pituisia arpeutuneita halkeamia, kun on kyse pyöreistä, soikeista tai pitkulaisista tomaateista.

Uurteisissa tomaateissa saa lisäksi olla

- selvempiä kohoumia kuin I luokassa, mutta ei kuitenkaan epämuodostumia,
- napamainen syvennys,
- enintään kahden neliösenttimetrin kokoinen korkkiutunut alue luotin kohdalla,
- ohut pitkulainen (saumamainen) kanta-arpi.

III KOKOLUOKITTELUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Koko määritetään poikkileikkauksen suurimman halkaisijan, painon tai lukumäärän mukaan.

Seuraavia säännöksiä ei sovelleta tervutomaatteihin, ja ne ovat vapaavalintaisia seuraavien osalta:

- halkaisijaltaan alle 40 millimetrin suuruiset kirsikka- ja cocktailtomaatit,
- epäsäännöllisen muotoiset uurteiset tomaatit, ja
- II luokka.

Tasakokoisuuden varmistamiseksi saman pakkauksen tuotteiden kokoero saa olla

a) halkaisijan mukaan määritellyillä tomaateilla

- enintään 10 millimetriä, jos pienimmän hedelmän (pakkauksessa ilmoitettu) halkaisija on alle 50 millimetriä,
- enintään 15 millimetriä, jos pienimmän hedelmän (pakkauksessa ilmoitettu) halkaisija on vähintään 50 millimetriä mutta alle 70 millimetriä,
- enintään 20 millimetriä, jos pienimmän hedelmän (pakkauksessa ilmoitettu) halkaisija on vähintään 70 millimetriä mutta alle 100 millimetriä,
- jos hedelmän halkaisija on vähintään 100 millimetriä, halkaisijoiden erolla ei ole merkitystä.

Jos sovelletaan kokoluokkakoodeja, on noudatettava seuraavassa taulukossa esitettyjä koodeja ja asteikkoja:

Kokokoodi	Halkaisija (mm)
0	≤ 20
1	$> 20 \leq 25$
2	$> 25 \leq 30$
3	$> 30 \leq 35$
4	$> 35 \leq 40$
5	$> 40 \leq 47$
6	$> 47 \leq 57$
7	$> 57 \leq 67$
8	$> 67 \leq 82$
9	$> 82 \leq 102$
10	> 102

b) Painon tai lukumäärän mukaan kokoluokitelluissa tomaateissa kokoerojen on oltava a alakohdan mukaisia.

IV SALLITUJA POIKKEAMIA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Tuotteille, jotka eivät ole asianomaisen luokan vaatimusten mukaisia, sallitaan kaikissa kaupan pitämisen vaiheissa kussakin erässä eräitä laatu- ja kokopoikkeamia.

A. Sallitut laatu-poikkeamat

i) Ekstraluokka

Viisi prosenttia määrästä tai painosta saa olla tomaatteja, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät I luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään 0,5 prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, jotka täyttävät II luokan laatuvaatimukset.

ii) I luokka

Kymmenen prosenttia määrästä tai painosta saa olla tomaatteja, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät II luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään yksi prosentti tuotteista voi olla sellaisia, jotka eivät täytä II luokan vaatimuksia eivätkä vähimmäisvaatimuksia tai joissa on mätää.

Terttutomaateista viisi prosenttia tomaattien lukumäärästä tai painosta saa olla varresta irrallaan.

iii) II luokka

Kymmenen prosenttia määrästä tai painosta saa olla tomaatteja, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia eivätkä täytä vähimmäisvaatimuksia. Tämän poikkeaman rajoissa enintään kaksi prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, joissa on mätää.

Terttutomaateista kymmenen prosenttia tomaattien lukumäärästä tai painosta saa olla varresta irrallaan.

B. Sallitut kokopoikkeamat

Kaikissa luokissa sallitaan kymmenen prosenttia määrästä tai painosta tomaatteja, jotka eivät vastaa kokoluokittelua koskevia vaatimuksia.

V ESILLEPANOVA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

A. Tasalaatuisuus

Kunkin pakkauksen sisällön on oltava tasalaatuinen, ja pakkaus saa sisältää ainoastaan samaa alkuperää, lajiketta tai kaupallista tyyppiä sekä laatuluokkaa ja kokoluokkaa (jos tuotteet lajitellaan koon mukaan) olevia tomaatteja.

Ekstraluokkaan ja I luokkaan kuuluvien tomaattien on oltava kypsyyssasteeltaan ja väriltään miltei yhdenmukaisia. Soikeiden tomaattien on lisäksi oltava pituudeltaan riittävän yhdenmukaisia.

Myyntipakkaus voi kuitenkin sisältää selvästi eri väriä, lajiketta ja/tai kaupallista tyyppiä olevien tomaattien sekoituksia, jos tuotteet ovat tasalaatuisia ja kunkin värin, lajikkeen ja/tai kaupallisen tyyppin osalta samaa alkuperää. Tasakokoisuutta ei edellytetä.

Pakkauksen sisällön näkyvän osan on edustettava koko sisältöä.

B. Pakkaaminen

Tomaatit on pakattava siten, että ne tulevat suojatuiksi sopivalla tavalla.

Pakkauksen sisällä käytettävien materiaalien on oltava puhtaita ja sellaisia, etteivät ne vahingoita tuotteita ulkoisesti tai sisäisesti. Kaupallisilla merkinnöillä varustettujen materiaalien, kuten paperien tai tarrojen käyttö sallitaan, jos painatuksessa käytetään myrkytöntä painoväriä ja kiinnityksessä myrkytöntä liimaa.

Yksittäisiin tuotteisiin kiinnitettävien tarrojen on oltava sellaisia, että niistä ei aiheudu niitä poistettaessa näkyviä liimajälkiä tai kuorivaurioita. Tietojen merkitseminen laserilla yksittäiseen hedelmään ei saa aiheuttaa mallon tai kuoren vaurioita.

Pakkauksissa ei saa olla mitään vieraita aineita.

VI MERKITSEMISTÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Kussakin pakkauksessa⁴⁰ on oltava merkittynä sen yhdelle puolelle selvin, pysyvin ja pakkauksen ulkopuolelle näkyvin kirjaimin seuraavat merkinnät:

---

⁴⁰ Näitä merkitsemistä koskevia säännöksiä ei sovelleta pakkauksissa esitettyihin myyntipakkauksiin. Niitä sovelletaan kuitenkin erikseen esitettyihin myyntipakkauksiin.

A. Tunnistusmerkinnät

Pakkaajan ja/tai lähettäjän nimi ja fyysinen osoite (katuosoite, postinumero, paikkakunta, ja jos osoite ei ole alkuperämaassa, on merkittävä myös maa).

Tämä merkintä voidaan korvata seuraavasti:

- kaikissa pakkauksissa valmispakkauksia lukuun ottamatta viranomaisen antama tai hyväksymä pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi, jonka välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakkaaja ja/tai lähettäjä” (tai vastaava lyhenne). Koodin eteen on merkittävä koodin tunnustaneen maan ISO 3166 -standardin mukainen maa- tai aluekoodi, jos kyseessä ei ole alkuperämaa,
- yksinomaan valmispakkauksissa unionin alueelle sijoittautuneen myyjän nimi ja osoite, joiden välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakattu ... varten” tai muu vastaava maininta. Tällöin merkinnän on sisällettävä myös pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi. Myyjän on annettava kaikki valvontayksiköiden tarpeelliseksi katsomat kyseisen koodin merkitystä koskevat tiedot.

B. Tuote

- Ilmaisu ”tomaatteja” tai ”terttutomaatteja” ja kaupallisen tyyppin nimi, tai ”kirsikkatomaatteja/cocktailtomaatteja”, ”kirsikkaterttutomaatteja/cocktailterttutomaatteja” tai vastaava muiden miniatyyrilajikkeiden nimitys, jos sisältö ei ole näkyvissä.
- Ilmaisu ”tomaattisekoitus” tai vastaava ilmaisu, kun kyseessä on selvästi eri väriä, lajiketta ja/tai kaupallista tyyppiä olevien tomaattien sekoitus. Jos tuote ei ole näkyvissä, on mainittava värit, lajikkeet tai kaupalliset tyypit sekä niiden määrä kussakin pakkauksessa.
- Lajikkeen nimi (vapaavalintainen).

C. Tuotteen alkuperä

Alkuperämaa⁴¹ ja vapaavalintaisesti viljelyalue tai kansallisen, alueellisen tai paikallisen tason paikannimi.

---

⁴¹ Merkitään täydellinen nimi tai yleisesti käytetty nimi.

Kun kyseessä on eri alkuperää ja selvästi eri väriä, lajiketta ja/tai kaupallista tyyppiä olevien tomaattien sekoitus, väriä, lajiketta ja/tai kaupallista tyyppiä koskevan merkinnän välittömässä läheisyydessä on mainittava alkuperämaat.

D. Kaupalliset tiedot

- Luokka
- Koko (jos tuotteet luokitellaan koon mukaan) ilmoittamalla
  - vähimmäis- ja enimmäishalkaisijat tai
  - vähimmäis- ja enimmäispainot tai
  - III jaksossa tarkennettu kokokoodi tai
  - lukumäärä, jota seuraa vähimmäis- ja enimmäiskoot.

E. Virallinen tarkastusmerkintä (vapaavalintainen)

Ensimmäisessä alakohdassa esitettyjä merkintöjä ei tarvitse tehdä pakkauksiin, jotka sisältävät ulospäin selvästi näkyviä myyntipakkauksia, joihin kaikkiin on tehty kyseiset merkinnät. Kyseisiin pakkauksiin ei saa tehdä merkintöjä, jotka voisivat johtaa harhaan. Jos pakkaukset on pakattu kuormalavalle, kyseiset tiedot on annettava vähintään kuormalavan kahdelle sivulle näkyvästi sijoitetulla lomakkeella.